

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Diagnostika podniku

Diagnostics of a Company

Student: Bc. Karel Staša

Vedoucí diplomové práce: Ing. Pavlína Křibíková

Ostrava 2010

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Karel Staša**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Specializace: 00 Ekonomika podniku
Téma: Diagnostika podniku
Diagnostics of a Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoreticko-metodologická východiska
 3. Charakteristika podniku
 4. Analýza stavu podniku
 5. Návrhy a doporučení
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KAŠÍK, J.; MICHÁLKOVÁ, M. a kol. *Podniková diagnostika*. 1. vyd. Ostrava: Tandem, 1998. 344 s. ISBN 80-902167-4-9.
MRKVIČKA, J.; KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavlína Křibíková**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 30.04.2010

prof. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně. Přílohy č. 1 a 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnil.“

V Ostravě dne 30. dubna 2010

.....

Karel Staša

Zde bych rád poděkoval své vedoucí diplomové práce, Ing. Pavlíně Křibíkové, za odbornou pomoc a cenné rady při zpracování své diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat ekonomickému řediteli společnosti interStroj, a. s., Ing. Jiřímu Kunovjánkovi, za jeho ochotu a vstřícnost.

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Teoreticko-metodologická východiska.....	5
2.1	Podnik a jeho pojetí	5
2.1.1	Podnik	5
2.1.2	Podnikatel.....	7
2.1.3	Diagnostika podniku	9
2.1.4	Akciová společnost	9
2.2	Finanční analýza	10
2.2.1	Uživatelé finanční analýzy	10
2.2.2	Zdroje informací pro analýzu.....	11
2.3	Metody finanční analýzy a jejich rozdělení	12
2.3.1	Horizontální analýza (trendová analýza)	15
2.3.2	Vertikální analýza (procentní).....	16
2.3.3	Analýza poměrových ukazatelů	17
2.3.4	Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)	25
2.3.5	Ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow	26
2.3.6	Analýza soustav ukazatelů.....	28
2.4	Regresní analýza.....	34
2.5	SWOT analýza	37
3	Charakteristika podniku.....	39
3.1	Základní informace o společnosti interStroj, a. s.	39
3.2	O společnosti interStroj, a. s.....	40
3.2.1	Historický vývoj podniku.....	40
3.2.2	Činnosti a aktivity podniku	40
4	Analýza stavu podniku.....	42
4.1	Vertikální a horizontální analýza	42
4.1.1	Vertikální a horizontální analýza účetního výkazu – ROZVAHA.....	42
4.1.2	Vertikální a horizontální analýza účetního výkazu – VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY.....	48
4.2	Analýza poměrových ukazatelů	52
4.2.1	Poměrové ukazatele rentability	52

4.2.2	Poměrové ukazatele aktivity	54
4.2.3	Poměrové ukazatele zadluženosti	56
4.2.4	Poměrové ukazatele likvidity.....	58
4.2.5	Poměrové ukazatele tržní hodnoty (kapitálového trhu)	59
4.2.6	Poměrové ukazatele provozní (výrobní).....	61
4.2.7	Poměrové ukazatele produktivity práce.....	63
4.2.8	Poměrové ukazatele na bázi finančních fondů.....	64
4.3	Analýza soustav ukazatelů.....	65
4.3.1	Pyramidový Du Pont rozklad ukazatele ROE	65
4.4	Bankrotní modely.....	66
4.4.1	Altmanovo Z-score.....	66
4.4.2	Index IN01.....	67
4.4.3	Index IN05.....	67
4.4.4	Taflerův bankrotní model	68
4.5	Predikce vývoje celkové zadluženosti společnosti pro rok 2009	68
4.6	Využití metod a technik ke zkoumání podniku	70
4.6.1	SWOT analýza	70
5	Návrhy a doporučení.....	71
5.1	Shrnutí výsledků a návrhy případných řešení	71
5.1.1	Ukazatele rentability – zhodnocení a návrhy	72
5.1.2	Ukazatele aktivity – zhodnocení a návrhy	73
5.1.3	Ukazatele zadluženosti – zhodnocení a návrhy.....	74
5.1.4	Ukazatele likvidity – zhodnocení a návrhy	74
5.1.5	Ukazatele tržní hodnoty – zhodnocení a návrhy	75
5.1.6	Ukazatele výrobní (provozní) – zhodnocení a návrhy	75
5.1.7	Ukazatele produktivity práce – zhodnocení a návrhy	76
5.1.8	Ukazatele na bázi finančních fondů – zhodnocení a návrhy	76
6	Závěr	77

Seznam použité literatury

Seznam zkratek

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Přílohy

1 Úvod

Podnikatelské prostředí na počátku 21. století je charakteristické pokračující globalizací trhů, přílivem konkurence v podobě nadnárodních společností a urychlováním inovací. Jedná se tedy o jevy využívající ohromného rozvoje informačních a komunikačních technologií a jsou příčinou toho, že základním zdrojem růstu se postupně stávají znalosti a schopnosti udržení svého postavení podniku na trhu.

V dnešní době globalizace podniků a firem není lehké se v široké škále četného obsazení malých firem významně prosazovat na poli působení a konkurovat velkým a zahraničním podnikům, zejména s příchodem světové hospodářské krize. Konkurenční prostředí roste ve většině oborů. Snahou většiny podnikatelů je být informován a vědět, co se ve světě obchodu děje. To, čeho se většinou nedostává, je čas, komunikace a kvalitní zdroj informací.

Každý podnik se zaměřuje na maximalizaci tržní hodnoty, ale ne všechny podnikatelské subjekty se zabývají svými ekonomickými výsledky důkladněji. Zajímají se pouze o výsledky účetního období, přičemž pohlíží hlavně na vytvořený zisk a výši daní. Takový přístup však může způsobit do budoucna i postupné upadání či zánik společnosti. Když je ale zakročeno včas a podnik si provede hlubší kontrolu svých interních informací, může se vyvarovat možným nastupujícím problémům a eliminovat případné problémy již vzniklé.

Významnými informacemi nejen pro vlastníka, ale také pro manažera s touhou po úspěchu, po rozvoji podniku či pouhém zprůhlednění svého vývoje a stavu podnikatelského počínání, poskytují interní výkazy společnosti (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a také přehled peněžních toků). Bývají předmětem zkoumání i pro externího uživatele v případě možného srovnávání se svým konkurenčním protějškem. Tyto výkazy podávají přehled o stavu majetku, pohledávek a závazků, zdrojů financování a jiných stavových a tokových veličin výsledku podnikání a pomocí nich lze prověřit zdraví podniku.

Cílem diplomové práce je diagnostika podniku na základě zhodnocení finančního zdraví podniku provedením finanční analýzy, vybraných modelů hodnocení, regresní analýzy pro predikci vývoje vybraného ukazatele v dalším roce a SWOT analýzy, vedoucí k následnému zhodnocení ekonomické situace a stavu velké akciové společnosti interStroj, a. s. během čtyř let podnikání ve strojírenském odvětví.

V první (teoretické) části práce budou rozebrány potřebné pojmy a metody příslušející

této oblasti hodnocení, v další části práce bude charakterizován samotný podnik interStroj, a. s. a poté bude v praktické části prováděno diagnostikování stavu podniku realizované zpracováním finanční analýzy, a to rozbořením výkazů a finančních ukazatelů, jejich soustav a bude provedeno hodnocení vybranými modely. Následující regresní analýzou se provede výpočet predikce vybraného ukazatele a v poslední praktické části bude vypracování externí a interní analýzy s využitím analýzy SWOT, zpracováním silných a slabých stránek podniku, jejích příležitostí a ohrožení.

Na základě provedení těchto analýz pak budou ze zjištěných výsledků vyvozena příslušná doporučení a návrhy pro podnik, které by mohly vést k upevnění a rozšíření již vybudované pozice na trhu a také k předcházení budoucích možných problémů společnosti.

2 Teoreticko-metodologická východiska

Než se budeme věnovat diagnostikování vybrané akciové společnosti a jejího podnikatelského prostředí, budou uvedeny a objasněny potřebné pojmy a postupy, sloužící pro uvedení do hodnocení ekonomické oblasti dané tvorby.

Mezi takovými základními pojmy bude vymezen například podnik, podnikatel, diagnostika podniku, akciová společnost, aj.

V další části bude rozvedena finanční analýza a její metody analyzování. Následně dojde k rozvedení vlastní použité metody diagnostikování podniku a podstaty SWOT analýzy.

2.1 Podnik a jeho pojetí

2.1.1 Podnik

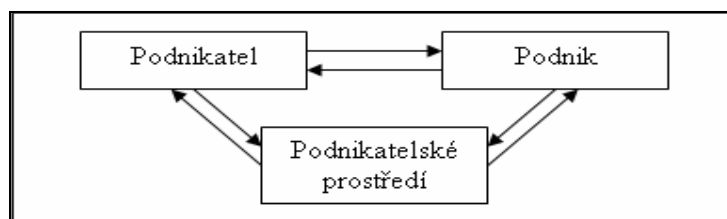
V obchodním zákoníku se **podnik** uvádí jako soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání a k podniku náleží také věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo mají tomuto účelu vzhledem ke své povaze sloužit. [17]

V odborné ekonomické publikaci Vebera, J. je podnik interpretován:

- jako subjekt, v němž dochází k přeměně vstupů (zdrojů) ve výstupy (statky),
- jako uspořádaný soubor zdrojů, prostředků, práv nebo jiných majetkových hodnot (vlastních či pronajatých) sloužících podnikateli k provozování podnikatelských činností. [15]

Podnik je jedním ze základních prvků podnikatelského systému, mezi nimiž vznikají vzájemné vazby, což je znázorněno na jednoduchém obrázku (Obr. 2.1 Prvky a vazby podnikatelského systému).

Obr. 2.1 Prvky a vazby podnikatelského systému

Zdroj: [7, s. 11].

Nyní pro představu dle Grublové, E. o **roztřídění podniků**. Ty můžeme třídit podle sektoru národního hospodářství, hospodářských odvětví, rozsahu působnosti, právní formy nebo velikosti. Kritériem pro zatřídění podniků podle velikosti může být počet zaměstnanců, velikost dosahovaného zisku, objem výroby nebo obrát podniku. Většinou se pro konkrétnější zatřídění používá více veličin dohromady. Podle různých vybraných kritérií pak může být stejný podnik začleněn jinak. [1]

Pro ukázkou bych uvedl členění podle počtu zaměstnanců dle EU ve zjednodušeném pojetí, z literatury Vebera, J., které je jednoduchým a vcelku konkrétním ukazatelem velikosti podniku:

- samozaměstnavatel (žádný zaměstnanec),
 - mikropodnik (1 - 9 pracovníků),
 - malý podnik (10 - 49 pracovníků),
 - střední podnik (50 - 249 pracovníků),
 - velký podnik (250 a více pracovníků).
- [15]

V obchodním zákoníku je **firma** obchodní společnosti nebo družstva a dalších právnických osob, které vznikají zápisem do obchodního rejstříku, charakterizována jako **název**, pod kterým jsou zapsány v tomto obchodním rejstříku. Součástí firmy právnických osob je i dodatek označující jejich právní formu podnikání. [17]

V knize Kašíka, J. jsou tyto právní formy obchodních společností popsány. Obchodní společnosti jsou rozděleny na společnosti kapitálové a osobní. Do **společnosti osobní** je řazena *veřejná obchodní společnost*, která je zakládána pomocí společenské smlouvy uzavřené minimálně dvěma společníky ručícími celým svým majetkem za závazky společnosti, a společnost *komanditní*, tvořená nejméně jedním komplementářem (za závazky společnosti ručí celým svým majetkem) a komanditistou (ručí jenom do výše svého vkladu).

V osobních společnostech ručí za závazky společníci nebo alespoň někteří z nich osobně a netvoří základní kapitál. **Kapitálové společnosti** jsou povinny tvořit rezervní fond a základní kapitál. Kapitálovými společnostmi jsou *akciové společnosti*, kde jsou akcionáři majiteli společnosti a *společnosti s ručením omezeným*, jejichž majitelé jsou společníci ručící za závazky své společnosti pouze do výše svého vkladu. [4, s. 50]

2.1.2 Podnikatel

Původní slovo **podnikatel**, pocházející z francouzského jazyka, označovalo již ve středověku zprostředkovatele nebo také prostředníka. V té době podnikatelé účinkovali v rolích zprostředkovatelů obchodů. Od té doby se však význam jejich rolí značně zkomplikoval. Jsou pod neustálým nátlakem inovace a rizika riskování při realizaci projektu, které se jim může, ale také nemusí vyplatit. Podnikatel je v menších či středně velkých podnicích vykonavatelem tří základních rolí. Svou firmu vlastní, vede a vykonává profesionálně. Zastává tedy roli vlastníka, manažera a odborného specialisty. [9]

V obchodním zákoníku je definován jako:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence dle zvláštního předpisu. [17]

Veber, J. uvedl podnikatele jako:

- osobu realizující aktivity podnikatele s rizikem rozrostení nebo ztráty vlastního kapitálu,
- osobu schopnou rozpoznat příležitosti, mobilizovat a využívat zdroje a prostředky k dosažení vytyčených cílů a ochotnu podstoupit tomu odpovídající rizika,
- iniciátora a nositele podnikání, který investuje své prostředky, úsilí, čas a jméno,

přebírá odpovědnost, nese riziko s cílem dosáhnout svého finančního a osobního uspokojení. [15]

Ekonomické pojetí výše uvedených profesorů je srozumitelnější a výstižnější pro obecnější objasnění jak podniku a jeho poslání, tak podnikatele, jako osoby provozující podnikatelskou činnost, široké veřejnosti.

Podnikání je z různých pohledů pojato takto:

- v ekonomickém pojetí je definováno podnikání jako zapojení ekonomických zdrojů a jiných aktivit tak, aby se zvýšila jejich dosavadní hodnota. Jde o dynamický proces vytváření přidané hodnoty,
- v psychologickém pojetí představuje činnosti motivované potřebou něčeho dosáhnout, něco získat, splnit nebo si vyzkoušet. Podnikání v tomto pohledu je prostředek k postavení se na vlastní nohy, dosažení seberealizace, zbavení se závislosti,
- v sociologickém pojetí jde o vytváření blahobytu pro všechny zainteresované, hledání cesty k dokonalejšímu využití zdrojů, vytváření nových pracovních příležitostí. [15]

Z právního hlediska se podnikáním rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. [17]

Mikoláš, Z. však popisuje podnikání jako nekončící evoluci, kdy se cyklus přeměny historie podnikání do nových perspektiv neustále zkracuje. Nastává paradoxně situace, kdy lze vývoj charakterizovat na časové ose jako sled realizací projektů ve velmi krátkých intervalech. [10]

V další své knize uvádí podnikání jako „běhání po točících schodech“. Podnikatel se neustále snaží stoupat nahoru k lepším „zítřkům“ (kdy má nějaký nápad, záměr, prověření dopadu na zdraví firmy, projekt či plán) a často ještě rychleji padá dolů při realizaci a snaží se opět od začátku. [9]

2.1.3 Diagnostika podniku

Diagnostikou podniku je nauka, která se zabývá vyhodnocováním a rozpoznáváním:

- úrovní fungování podniku jako systému,
- bonity (celkové hodnoty) podniku,
- slabých a silných stránek podniku,
- krizových jevů a problémů v podniku včetně jeho případného zániku,
- nevyužití potenciálů a příležitostí podniku.

Dále se diagnostika podniku zabývá výzkumem, ověřováním a formulací přístupů, technik a metod k vyhodnocování a rozpoznávání těchto stránek podniku.

[4]

2.1.4 Akciová společnost

Akciová společnost je společností kapitálovou odpovídající celým svým majetkem za své závazky. Její akcionáři za tyto závazky však neručí. Základním kapitálem je základní akciový kapitál, který vzniká prodejem akcií společnosti v nominální ceně. Jeho výše je dána nominální cenou počtu prodaných akcií. V České republice je stanovena povinná minimální výše tvorby základního akciového kapitálu a činí 2 miliony Kč. U registrovaných akcií (obchodovatelných) na kapitálovém trhu pak činí základní kapitál 20 milionů Kč. Akcionář může akcie nabýt formou nepeněžního či peněžního vkladu a tyto akty musí být zahrnuty v zakladatelské smlouvě.

Základní kapitál akciových společností může být tvořen těmito druhy akcií:

- kmenovými (podřízeny ostatním akciím),
- prioritními (mající přednostní práva),
- zaměstnaneckými (se zvláštními právy, nepřevoditelné).

[14]

Akcie jsou cenné papíry, se kterými jsou spojena práva akcionáře (majitele akcie) jako společníka na podílení se v řízení společnosti (právo kontroly, právo zúčastnění se a hlasování na valné hromadě), na podílu na zisku společnosti a na zůstatku likvidované společnosti při jejím zániku. Akcie mohou být vydány jako zaknihované nebo v listinné podo-

bě a znít na majitele (převoditelné předáním akcie) nebo na jméno (zaveden seznam akcionářů). [3]

2.2 Finanční analýza

V teoretické i praktické oblasti je hojný výskyt definic finanční analýzy, která je souborem činností zacílených na zjištění a vyhodnocení komplexní finanční situace podniku. Zpracováním finanční analýzy podniku se zabývá jeho ekonomický úsek a výsledná finanční analýza spolu s výroční zprávou jsou garantovány finančním ředitelem.

Základní dovedností každého finančního manažera je tvorba finanční analýzy. Poznatky a závěry této analýzy slouží jak pro taktické a strategické rozhodování o investicích a financování, tak pro reporting věřitelům, vlastníkům a dalším zájemcům. [6]

Dle autora Sedláčka je finanční analýza podniku pojímána metodou hodnocení finančního hospodaření podniku, přičemž se získaná data třídí, poměřují mezi sebou navzájem, agregují, kvantifikují se mezi nimi vztahy, hledají kauzální souvislosti a určuje se jejich vývoj. Tím se zvyšuje informační hodnota zpracovávaných dat a jejich vypovídací schopnost. [13]

Růčková vypovídá o finanční analýze, mající z časového pohledu svůj smysl, že se ohlížíme do minulosti, jak se firma vyvíjela (šance hodnotit), postupně až do současnosti. Také nám slouží v budoucnosti jako základ pro finanční plánování. Je možno si ji představit jako rozbor kterékoliv činnosti, v souvislosti se kterou je možno uvažovat o čase a penězích. [12]

„Účelem a smyslem finanční analýzy je provést, s pomocí speciálních metodických prostředků, diagnózu finančního hospodaření podniku, podchytit všechny jeho složky, případně při podrobnější analýze zhodnotit blíže některou ze složek finančního hospodaření. Jedná se například o analýzu rentability, analýzu zadluženosti, analýzu likvidity apod.“

[14, s. 91]

2.2.1 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finančním stavu podniku jsou předmětem zájmu nejen manažerů a jiných subjektů přicházejících s daným podnikem do kontaktu. Máme externí a interní uživatele

finančních analýz. K **externím** uživatelům patří:

- banky a jiní věřitelé,
- investoři,
- stát a jeho orgány,
- manažeři, konkurence,
- obchodní partneři (zákazníci a dodavatelé) apod.

K **interním** uživatelům patří:

- odboráři,
- manažeři,
- zaměstnanci.

[5]

2.2.2 Zdroje informací pro analýzu

Podnikovou finanční situaci lze charakterizovat stavem dluhů, stavem majetku, vlastním kapitálem (rozdíl mezi cizími zdroji a majetkem), výší nákladů a výnosů, výší příjmů a výdajů. O stavu a vývoji podnikových financí vypovídá **účetní závěrka** (výkaz zisku a ztráty, rozvaha, příloha nebo také přehled o peněžních tocích), která může být v předepsaných případech doplněna o **výroční zprávu**. Některé podniky jsou povinně ověřovány auditorem, zda účetní závěrka a také výroční zpráva věrně zobrazují finanční situaci a hospodářský výsledek.

[2]

K úspěšnému početí zpracování finanční analýzy, jsou velmi důležité základní účetní výkazy, a to:

- **Rozvaha**, která nám zachycuje stav dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (aktiv) a zdrojů jejich krytí (pasiv) vždy k danému datu (nejčastěji k poslednímu dni roku). Znázorňuje nám obraz majetkové situace podniku, zdrojů financování a finanční situace podniku.
- **Výkaz zisků a ztráty** je písemným přehledem o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření za dané období. Je zachycující pohyb nákladů a výnosů.
- **Výkaz cash flow** (je výkazem o tvorbě a užití peněžních prostředků) je účetním výkazem srovnávajícím bilanční formou příjmy (zdroje tvorby peněžních prostředků) s jejich užitím (výdaji) za dané období. Slouží ke skutečnému posouzení finanční situace.

[12]

2.3 Metody finanční analýzy a jejich rozdělení

Pro úspěšné finanční hodnocení podniků se uplatňují metody finanční analýzy jako nástroje finančního managementu (pro interní užití) nebo ostatních uživatelů (pro externí analytiku).

Finanční analýza se skládá ze dvou propojených částí:

- **fundamentální analýza (kvalitativní),**
- **technická analýza (kvantitativní).**

A) Fundamentální analýza (kvalitativní) je postavena na rozvinutých znalostech vzájemných souvislostí mezi mimoekonomickými a ekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků (přímých účastníků i pozorovatelů ekonomických procesů), na jejich subjektivních odhadech, citu pro dané situace a jejich trendy. Zpracovává množství kvalitativních údajů, a při využití kvantitativní informace, odvozuje své závěry bez užití algoritmizovaných postupů. Jako východisko fundamentální analýzy podniku je vždy identifikace prostředí, v kterém se podnik nachází. Jde o analýzu vlivu:

- právě probíhající fáze života podniku,
- vnějšího i vnitřního ekonomického prostředí podniku,
- charakteru podnikových cílů.

Metodou analýzy je analýza, založená obzvláště na verbálním hodnocení:

- BCG matice,
- SWOT analýza,
- metoda analyzování portfolia dvou dimenzí,
- metoda balanced scorecard (BSC),
- metoda kritických faktorů úspěšnosti,
- Argentiho model.

Obsahem analýzy je posuzování a hodnocení vlivu těchto faktorů:

- a)** Makroekonomického prostředí, zde záleží na monetární a fiskální politice vlády a na dopadech na zaměstnanost, peněžní nabídku a poptávku, na devizových kurzech, inflaci a úrokové míře. Patří sem i finanční infrastruktura a daňové zatížení podniků.
- b)** Mikroekonomického prostředí, to je determinováno jak odvětvím, v kterém podnik působí, tak jeho postavením na trhu, ba i okamžitou prováděnou vládní hospodářskou politikou na straně nabídky, politikou vůči oligopolům a monopolům, politikou na trzích kapitálu a práce atd.
- c)** Jako u člověka probíhají fáze života podniku od růstu, přes stabilitu až po fázi poklesu. Tento pokles u podniku nemusí končit jeho zánikem. Po užití vhodných nástrojů řízení může přejít zase do fáze růstu (akvizice, restrukturalizace, inovace produktu, průnik do nových segmentů trhu).
- d)** Vedle hlavního finančního cíle, čímž je zvyšování bohatství vlastníků podniku a tedy zvyšování jeho tržní hodnoty, existují také cíle a vlivy jiných zúčastněných na procesu hospodářské činnosti.

Pro kvantitativní (technickou) finanční analýzu tedy tvoří rámec analýza kvalitativní. [13]

B) Technická (kvantitativní) analýza používá statistických, matematických a dalších algoritmizovaných metod pro kvantitativní zpracování ekonomických dat s ekonomickým (kvalitativním) posouzením výsledků. Postup analýzy zahrnuje tyto **etapy**:

1. Charakteristika zdrojů dat a prostředí:

- a. Výběr srovnatelných podniků* – jde o podobnost podniků z oborového hlediska podnikání, výrobních postupů, vstupů a výstupů, jeho prostředí a zákazníků.
- b. Příprava ukazatelů a dat* – prvotními zdroji dat jsou vstupy z kvalitativní analýzy, účetních výkazů a z údajů finančního trhu. Podle účelu analýzy je pak charakterizována ekonomická činnost podniku ukazateli sestavenými z dat. Ukazatele se dělí na extenzitní (dáno rozsahem veličiny dle absolutního čísla) či intenzitní (míra využití extenzitních ukazatelů podnikem) a její síla nebo rychlost změny (pak se užívá relativních či poměrových ukazatelů). Další členění extenzitních ukazatelů je *stavové*,

rozdílové, tokové, nefinanční. Intenzitní členění je pak na indexy (řetězové x bazické), prostý poměr, marginální a senzitivity.

c. *Ověření použitelnosti ukazatelů a sběr dat.*

2. Výběr metody a datové zpracování:

- a. Zvolení vhodné metody a výběr ukazatelů.
- b. Výpočty ukazatelů.
- c. Zhodnocení relativní pozice podniku.

3. Zpracování dat (pokročilé):

- a. Vývojová analýza ukazatelů v čase.
- b. Pyramidální rozklady (tzv. kauzální analýza vztahů mezi ukazateli).
- c. Korekce a zjišťování odchylek.

4. Návrhy pro dosažení cílového stavu:

- a. Návrhy na opatření dle variant.
- b. Odhady rizik řešení variant.
- c. Výběr doporučené varianty.

[13]

Analýza se rozlišuje **podle účelu** a podle použitých dat:

1. Analýza absolutních dat (stavových a tokových):

- procentní rozbor (analýza vertikální),
- analýza trendů (analýza horizontální).

2. Analýza rozdílových ukazatelů (analýza fondů finančních prostředků):

- čisté pohotové prostředky,
- čistý pracovní kapitál,
- čisté finanční fondy peněžně-pohledávkové.

3. Analýza poměrových ukazatelů:

- aktivity,
- rentability,
- zadluženosti a finanční struktury,
- kapitálového trhu,

- cash flow,
- provozní činnosti,
- likvidity.

4. Analýza soustav ukazatelů:

- matematicko-statistické metody,
- pyramidové rozklady,
- komparativně analytické metody,
- kombinace metod.

Užití a výsledné hodnocení analýzy podniku, vyplývající z těchto metod a postupů, se neobejde bez syntézy výsledků jednotlivých přístupů, tedy bez srovnávání se závěry získanými jinými postupy a také bez kvalifikovaného ekonomického posouzení. [13]

V závislosti na **časové dimenzi** se setkáváme s **rozdělením finanční analýzy** na analýzu:

- **ex post** - založena na retrospektivních datech,
- **ex ante** - orientovanou do budoucnosti, jejímž cílem je prolongovat současnou situaci a předvídat, jak se bude podnik v nejbližších letech vyvíjet, a poukázat včas na jeho případné (finanční) ohrožení. [12]

2.3.1 Horizontální analýza (trendová analýza)

Horizontální analýza (řádková analýza) se zabývá srovnáváním změn položek výkazů v časové posloupnosti. Z takových změn lze přitom odvozovat i pravděpodobný vývoj náležitých ukazatelů v budoucnosti. Tady je však nutno postupovat s velkou opatrností, jde totiž o to, zda se podnik v budoucnosti ve svých činnostech zachová stejně jako v minulosti.

Pro dosažení potřebné **vypovídací schopnosti** této horizontální analýzy je zapotřebí:

- a)** zajistit možnost srovnání údajů v časové řadě konkrétního analyzovaného podniku; takový požadavek je obzvláště nutný když:
 - mezi dvěma po sobě jdoucími roky došlo ke změnám metodiky finančního účetnictví a předchozí údaje nejsou s údaji dle nové účetní soustavy úplně srovnatelné,

- vlivem restrukturalizace, privatizace a organizačních změn neustále dochází ke změnám velikosti podniků, jejich předmětu činnosti apod.;
- b)** nashromáždit co nejdelší časovou řadu údajů (určitě alespoň dvě období, nejlépe však více než dvě období);
- c)** vyloučit z údajů veškeré náhodné vlivy, které již na vývoj určité položky nějak působily (rozsáhlé opravy zapříčiněné přírodními katastrofami apod.);
- d)** v odhadech budoucího vývoje je potřeba do analýzy vzít v potaz objektivně předpokládané změny (tedy změny regulovaných cen popřípadě jejich deregulaci, procento inflace, vývoj měnového kurzu apod.); avšak existuje zde značné riziko chybného odhadu.

Když jsou vstupní údaje takto ošetřeny, tak metoda horizontální analýzy z matematicko-statického pohledu není vůbec obtížná a provádí se pomocí změny (viz. výpočet změny dle vzorce č. 1 a 2). [11]

Absolutní změna = ukazatel běžného období – ukazatel předcházejícího období (1)

Procentní změna = (absolutní změna / předcházející období) x 100 (2)

[11, s. 55]

Výsledky horizontální (trendové) analýzy lze vyjádřit také ve formě řetězových nebo bazických indexů.

Bazické indexy srovnávají hodnoty určitého ukazatele jednotlivých období s hodnotou stejného ukazatele ve zvoleném stejném období vzatého za základní srovnání.

Řetězové indexy porovnávají hodnoty určitého ukazatele jednotlivých období s hodnotou stejného ukazatele v předcházejícím období. [11]

2.3.2 Vertikální analýza (procentní)

Metoda spočívá ve vyjádření procentního podílu jednotlivých položek z účetních výkazů k jedné zvolené základně dané jako 100 % pomocí klasické matematické trojčlenky. Takovéto analýze se občas říká také strukturální.

K rozboru **rozvahy** jsou za základ zvolena **aktiva celkem** (popřípadě pasiva celkem),

k rozboru **výkazu zisku a ztráty** je to pak velikost celkového obrátu, tedy **výnosy celkem** (popřípadě tržby).

Metodou procentní analýzy můžeme výhodně porovnávat účetní výkazy podniku v průběhu delšího časového horizontu, ale při srovnatelných údajích. Metoda může sloužit také pro plánovací činnost, a to v případě, že se pomocí procentní analýzy zjistí stabilita některých procentních podílů položek na celkových zdrojích nebo aktivech.

Procentní analýzou můžeme srovnávat podnik s ostatními podniky v oboru a také s oborovými průměry. Je možno ji také využít pro srovnávání výkazů vnitropodnikových útvarů. Nevýhodou této analýzy je však změna absolutní základny potřebné k výpočtu procentních podílů jednotlivých let, a to v tom, že neukazuje příčiny změn, ale pouze je konstatuje. [11]

2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou nejpoužívanějším rozborovým postupem pro účetní výkazy z pohledu využitelnosti, ale také z pohledu jiných úrovní analýz (odvětvová analýza, aj.). Nejspíše je tomu tak kvůli tomu, že analýza poměrovými ukazateli je vycházející výhradně z údajů základních účetních výkazů (členění ukazatelů dle účetních výkazů viz. Obr. 2.1 Členění poměrových ukazatelů dle účetních výkazů). V tomto případě tedy využívá veřejně dostupné informace, které jsou přístupné také externím finančním analytikům. Poměrový ukazatel je poměrem jedné nebo také několika účetních položek, nacházejících se v základních účetních výkazech, k jiné položce popřípadě k jejich skupině. [12]

Obr. 2.1 Členění poměrových ukazatelů dle účetních výkazů

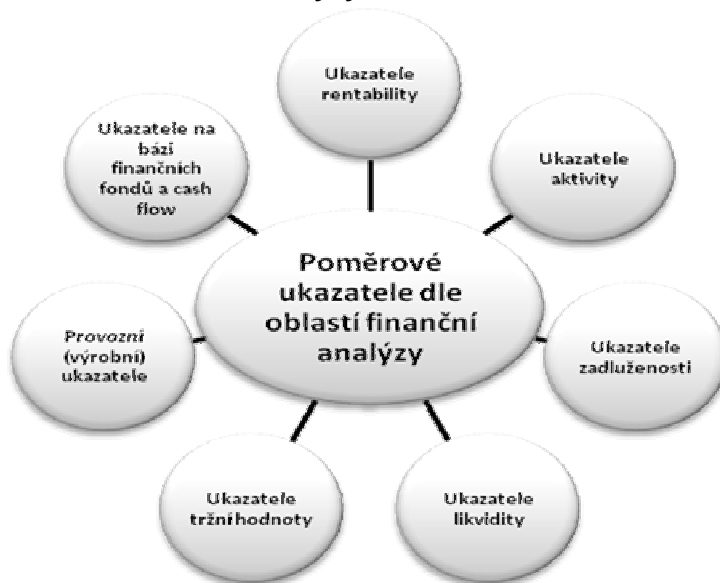

Zdroj: [12, s. 47].

Obvyklejším způsobem, jak členit poměrové ukazatele, je zobrazeno v Obr. 2.2 Členění poměrových ukazatelů dle oblastí finanční analýzy. Mezi nejpoužívanější, ty s nejširší vypovídací schopností, patří ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti, aktivity a ukazatele tržní hodnoty.

[12]

Obr. 2.2 Členění poměrových ukazatelů dle oblastí finanční analýzy

Zdroj: vlastní zpracování dle [13].

Důvodem, proč **používat poměrové ukazatele**, je to, že:

- jsou pro průřezové (prostorové) analýzy vhodným nástrojem, tj. komparativní analýzou ke vzájemnému porovnávání více podobných firem,
- umožňují provádět trendovou analýzu, tedy analýzu finanční situace firmy v časovém vývoji,
- mohou být použity jako vstupní údaje modelů matematických umožňujících popis závislosti mezi jevy, hodnotit rizika, klasifikovat stavy i předvídat budoucí vývoj.

[13]

Tyto **ukazatele** si **dle oblasti finanční analýzy** projdeme. Jedná se tedy o:

a) Ukazatele rentability (výnosnosti vloženého kapitálu, ziskovosti)

Rentabilita slouží jako měřítko schopnosti podniku při vytváření nových zdrojů, dosahování zisku použitím investovaného kapitálu. V těchto ukazatelích (ukazatelích rentability) se v čitateli vyskytuje položka odpovídající výsledku hospodaření (toková veličina) a ve jmenovateli zase druh kapitálu (stavová veličina), popřípadě tržby (toková veličina). Hodnotí se podle nich celková efektivnost dané činnosti. [12]

➤ **ROI – ukazatel rentability vloženého kapitálu**

$$\text{ROI} = (\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky} / \text{celkový kapitál} \times 100 \text{ (\%)}) \quad (3)$$

➤ **ROA – ukazatel rentability celkových vložených aktiv**

$$\text{ROA} = \text{EBIT} / \text{celková aktiva} \times 100 \text{ (\%)} \quad (4)$$

➤ **ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu**

$$\text{ROE} = \text{EAT} / \text{vlastní kapitál} \times 100 \text{ (\%)} \quad (5)$$

➤ **ROCE – ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů**

$$\text{ROCE} = (\text{EAT} + \text{úroky}) / (\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}) \times 100 \text{ (\%)} \quad (6)$$

➤ **ROS – ukazatel rentability tržeb**

$$\text{ROS} = \text{EAT} / \text{tržby} \times 100 \text{ (\%)} \quad (7)$$

➤ **1-ROS – ukazatel nákladovosti**

$$1\text{-ROS} = 1 - (\text{zisk} / \text{tržby}) \text{ (Kč)} \quad (8)$$

Pozn.: u vzorce (7) lze místo EAT použít i EBT nebo také EBIT;
EBIT.....provozní výsledek hospodaření;
EBT.....zisk před zdaněním;
EAT.....čistý zisk.

[13, s. 56-59]

b) Ukazatele aktivity (řízení aktiv)

Tyto ukazatele měří možnost využití investovaných finančních prostředků společnosti a poměřuje vázanost složek kapitálu v jednotlivých aktivech a pasivech dle jejich druhů. Nejčastěji jsou tyto ukazatele vyjadřující počet obrátek složek zdrojů nebo aktiv jednotlivě

nebo dobu obratu. Jejich rozbořem se dopídíme k odpovědi na otázku, jak se hospodaří s aktivy, jejich složkami a také jak ovlivňuje toto hospodaření výnosnost a likviditu. [12]

➤ **Vázanost celkových aktiv (kapitálu)**

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \text{aktiva} / \text{roční tržby} \quad (9)$$

➤ **Relativní vázanost stálých aktiv**

$$\text{Relativní vázanost stálých aktiv} = \text{stálá aktiva} / \text{roční tržby} \quad (10)$$

➤ **Obrat celkových aktiv**

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{roční tržby} / \text{aktiva} \quad (\text{krát}) \quad (11)$$

➤ **Obrat stálých aktiv**

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \text{roční tržby} / \text{stálá aktiva} \quad (\text{krát}) \quad (12)$$

➤ **Obrat zásob**

$$\text{Obrat zásob} = \text{roční tržby} / \text{zásoby} \quad (\text{krát}) \quad (13)$$

➤ **Doba obratu zásob**

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / \text{denní tržby} \quad (\text{dny}) \quad (14)$$

➤ **Doba obratu pohledávek**

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{obchodní pohledávky} / \text{denní tržby} \quad (\text{dny}) \quad (15)$$

➤ **Doba obratu závazků**

$$\text{Doba obratu závazků} = \text{závazky vůči dodavatelům} / \text{denní tržby} \quad (\text{dny}) \quad (16)$$

[13, s. 61-63]

c) Ukazatele zadluženosti (finanční závislosti)

Zadlužeností je pojato to, že podnik využívá k financování aktiv při své činnosti cizích zdrojů, tedy dluhu. Podstatou analyzování zadluženosti je nalézání vztahu optimalizace mezi vlastním a cizím kapitálem – kapitálová struktura. Jde o hodnocení poměru mezi vlastními a cizími zdroji financování. [12]

➤ **Celková zadluženost (ukazatel věřitelského rizika)**

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (17)$$

➤ **Kvóta vlastního kapitálu (finanční nezávislost)**

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (18)$$

➤ **Koeficient zadluženosti (míra zadluženosti)**

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \text{cizí kapitál} / \text{vlastní kapitál} \times 100 \quad (\%) \quad (19)$$

➤ **Úrokové krytí**

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{úroky} \quad (\text{krát}) \quad (20)$$

➤ **Krytí fixních poplatků**

$$\text{Krytí fix. poplatků} = (\text{EBIT} + \text{dlouhodobé splátky}) / (\text{úroky} + \text{dlouhodobé splátky}) \quad (21)$$

➤ **Dlouhodobá zadluženost**

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \text{dlouhodobý cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (22)$$

➤ **Běžná zadluženost**

$$\text{Běžná zadluženost} = \text{krátkodobý cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (23)$$

➤ **Dlouhodobé krytí aktiv**

$$\text{Dl. krytí aktiv} = (\text{vlastní kapitál} + \text{dl. cizí kapitál}) / \text{celková aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (24)$$

➤ **Dlouhodobé krytí stálých aktiv**

$$\text{Dl. krytí stálých aktiv} = (\text{vlastní kapitál} + \text{dl. cizí kapitál}) / \text{stálá aktiva} \quad (25)$$

➤ **Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem**

$$\text{Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem} = \text{vlastní kapitál} / \text{stálá aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (26)$$

➤ **Podíl čistého pracovního kapitálu (ČPK) z majetku**

$$\text{Podíl ČPK z majetku} = \text{ČPK} / \text{aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (27)$$

Pozn.: ČPK = oběžná aktiva minus krátkodobý cizí kapitál

[13, s. 64-66]

„**Čistý pracovní kapitál**, tedy čistý, znamená, že kapitál je očištěn z finančního hlediska od povinnosti brzkého splácení krátkodobého cizího kapitálu, tedy od té části oběžných aktiv, kterou nelze použít jinak než právě k úhradě splatných krátkodobých závazků.“

[13, s. 35]

d) Ukazatele likvidity

Likviditou složky majetku je vlastnost složky majetku schopná se rychle a bez velkých ztrát hodnoty přeměnit v peněžní hotovost. Někdy je tato vlastnost označována i jako likvidnost. Likvidita podniku je vyjádřením schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky.

Z hlediska finanční rovnováhy podniku je tedy likvidita důležitá, protože jen dostatečně likvidní podnik je schopný dostát svým závazkům. Příliš vysoká likvidita je nepříznivým jevem vlastníků podniku, jelikož jsou finanční prostředky vázány v aktivech, které „ukrajují“ z rentability, tedy výrazně nepracují na zhodnocování finančních prostředků.

[12]

➤ Běžná likvidita (celková likvidita)

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (28)$$

➤ Pohotová likvidita (rychlý test)

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{OA} - \text{dl. pohledávky} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (29)$$

➤ Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = (\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}) / \text{okamžitě splatné závazky} \quad (30)$$

[13, s. 66-68]

e) Ukazatele tržní hodnoty (kapitálového trhu)

Ukazatele tržní hodnoty pracují s tržními hodnotami, vyjadřují tedy pomocí burzovních ukazatelů hodnocení firmy. Jsou důležité hlavně pro investory z pohledu hodnocení návratnosti investic.

[12]

➤ Účetní hodnota akcie

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \text{vlastní kapitál} / \text{počet kmenových akcií} \quad (\text{Kč}) \quad (31)$$

➤ Čistý zisk na akcii

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \text{čistý zisk} / \text{počet kmenových akcií} \quad (\text{Kč}) \quad (32)$$

➤ Dividenda na akcii

$$\text{Dividenda na akcii} = \text{dividendy za rok} / \text{počet kmenových akcií} \quad (\text{Kč}) \quad (33)$$

➤ Výplatní poměr

$$\text{Výplatní poměr} = \text{dividenda na akcii} / \text{zisk na akcii} \quad (34)$$

➤ **Aktivační poměr**

$$\text{Aktivační poměr} = 1 - \text{výplatní poměr} \quad (35)$$

➤ **Udržitelná míra růstu**

$$\text{Udržitelná míra růstu} = \text{ROE} \times \text{aktivační poměr} \quad (\%) \quad (36)$$

➤ **Dividendový výnos**

$$\text{Dividendový výnos} = \text{dividenda na akcii} / \text{tržní cena akcie} \quad (\%) \quad (37)$$

➤ **Poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii**

$$\text{Poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii} = \text{tržní cena akcie} / \text{čistý zisk na akcii} \quad (38)$$

➤ **Ziskový výnos**

$$\text{Ziskový výnos} = \text{čistý zisk na akcii} / \text{tržní cena akcie} \quad (\%) \quad (39)$$

➤ **Poměr tržní ceny akcie k její účetní hodnotě**

$$\text{Poměr tržní ceny akcie k její účetní hodnotě} = \text{tržní cena akcie} / \text{účetní cena akcie} \quad (40)$$

➤ **Dividendové krytí**

$$\text{Dividendové krytí} = \text{čistý zisk} / \text{úhrn ročních dividend} \quad (\text{krát}) \quad (41)$$

[13, s. 68-70]

f) Provozní (výrobní) ukazatele

„Jsou zaměřeny dovnitř podniku a uplatňují se tedy ve vnitřním řízení. Napomáhají managementu sledovat a analyzovat vývoj základní aktivity podniku. Provozní ukazatele se opírají o tokové veličiny, především o náklady, jejichž řízení má za následek hospodárné vynakládání jednotlivých druhů nákladů a tím i dosažení vyššího konečného efektu.“

[13, s. 71]

➤ **Mzdová produktivita**

$$\text{Mzdová produktivita} = \text{výnosy (bez mimořádných)} / \text{mzdy} \quad (42)$$

nebo

$$\text{Mzdová produktivita} = \text{přidaná hodnota} / \text{mzdy} \quad (43)$$

➤ **Produktivita dlouhodobého hmotného majetku (DHM)**

$$\text{Produktivita DHM} = \text{výnosy (bez mimořádných)} / \text{DHM v Pc} \quad (44)$$

- Ukazatel stupně odepsanosti (opotřebovanosti DHM)

$$\text{Ukazatel stupně odepsanosti} = \text{DHM v Zc} / \text{DHM v Pc} \quad (45)$$

- Nákladovost výnosů (tržeb)

$$\text{Nákladovost výnosů} = \text{náklady} / \text{výnosy (bez mimořádných)} \quad (46)$$

- Materiálová náročnost výnosů (MNV)

$$\text{MNV} = \text{spotřeba materiálu a energie} / \text{výnosy (bez mimořádných)} \quad (47)$$

- Vázanost zásob na výnosy

$$\text{Vázanost zásob na výnosy} = \text{zásoby} / \text{výnosy (bez mimořádných)} \quad (48)$$

- Struktura nákladů

$$\text{Struktura nákladů} = \text{druh nákladů} / \text{celkové náklady} \quad (49)$$

Pozn.: Zc.....zůstatková cena; Pc.....pořizovací cena.

[13, s. 71-72]

g) Ukazatele produktivity práce

Ukazatele produktivity práce jsou poměrně nově sledovanou skupinou ukazatelů zachycující výkonnost podniku vzhledem k nákladům na zaměstnance. [6]

- Osobní náklady ku přidané hodnotě

$$\text{Osobní náklady ku přidané hodnotě} = \text{osobní náklady} / \text{přidaná hodnota} \quad (50)$$

- Produktivita práce z přidané hodnoty (PPPH)

$$\text{Produktivita práce z přidané hodnoty} = \text{přidaná hodnota} / \text{počet pracovníků (Kč)} \quad (51)$$

- Produktivita práce z tržeb

$$\text{Produktivita práce z tržeb} = \text{tržby (zboží, výrobky a služby)} / \text{počet pracovníků (Kč)} \quad (52)$$

- Průměrná mzda - roční

$$\text{Průměrná roční mzda} = \text{mzdové náklady} / \text{počet pracovníků (Kč)} \quad (53)$$

- Průměrná mzda - měsíční

$$\text{Průměrná měsíční mzda} = (\text{mzdové náklady} / 12) / \text{počet pracovníků (Kč)} \quad (54)$$

[6, s. 35]

2.3.4 Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)

Pojem „fond“ není užíván ve finanční analýze tak, jako jej známe v účetnictví, a to jako zdroj krytí aktiv (kupř. rezervní fond, kapitálové fondy). Ve finanční analýze jsou „fondy“ označovány ukazatele vypočtené jako **rozdíly mezi jednotlivými položkami aktiv a pasiv**.

V knihách se také objevuje pojem „čisté fondy“, brány ve smyslu očištěných aktiv od na nich váznoucích závazků.

Nejčastějšími používanými **fondy** ve finanční analýze jsou:

- čistý pracovní kapitál (ČPK),
- čisté peněžně pohledávkové finanční fondy,
- čisté pohotové prostředky.

a) Čistý pracovní kapitál (provozní, provozovací kapitál)

„Velikost čistého pracovního kapitálu je významným indikátorem platební schopnosti podniku. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím větší by měla být při dostatečné likvidnosti jeho složek schopnost podniku hradit své finanční závazky. Nabývá-li záporné hodnoty, jedná se o tzv. nekrytý dluh.“ [11, s. 60]

ČPK = oběžná aktiva – krátkodobá pasiva	(55)
nebo	
ČPK = dlouhodobé závazky + vlastní kapitál – stálá aktiva	(56)

[11, s. 60]

Pojem čistý pracovní kapitál můžeme charakterizovat dvěma způsoby:

- očištěná oběžná aktiva od závazků podniku splatných do jednoho roku; snížení oběžných aktiv o část použitou na úhradu krátkodobých závazků, peněžních výpomocí a krátkodobých bankovních úvěrů;
- část oběžných aktiv financovaných dlouhodobým kapitálem – dlouhodobými zdroji krytí (vlastní kapitál podniku, dlouhodobé závazky a bankovní úvěry).

[11]

b) Čisté pohotové prostředky (ČPP, peněžní finanční fond, čistý peněžní majetek)

„Jsou tvrdším ukazatelem než čistý pracovní kapitál, protože vycházejí pouze z nejlikvidnějších aktiv – pohotových peněžních prostředků. Na druhé straně ukazatel zohledňuje pouze okamžitě splatné závazky, kterými se rozumí závazky splatné k aktuálnímu datu a starší.“ [11, s. 63]

$$\text{ČPP} = \text{pohotové finanční prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (57)$$

[11, s. 63]

Pohotové finanční prostředky jsou vedeny ve dvou úrovních užití:

1. hotovost (peníze v pokladně) + peníze na běžných účtech;
 2. peníze v pokladně a na běžných účtech, směnky, šeky, krátkodobé cenné papíry a vklady rychle převoditelné na peníze, nevyčerpané neúčelové úvěrové zůstatky.
- [11]

c) Čisté peněžně pohledávkové fondy (ČPF)

- je kompromisem předchozích rozdílových ukazatelů. [11]

$$\text{ČPF} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobé závazky} \quad (58)$$

[11, s. 63]

2.3.5 Ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow

„Ukazatele založené na fondech finančních prostředků a jejich změnách se používají k hlubší analýze finanční situace podniku. Záměrem je vyjádřit a poměřit vnitřní finanční potenciál podniku, tj. schopnost vytvořit z vlastní hospodářské činnosti finanční přebytky použitelné k financování potřeb (k úhradě závazků, výplatě dividend či podílů na zisku a k financování investic). K tomu obvykle slouží čistý pracovní kapitál (ČPK).“ [13, s. 72]

➤ Rentabilita obrátu z hlediska ČPK

$$\text{Rentabilita obrátu z hlediska ČPK} = \text{ČPK} / \text{roční tržby} \times 100 \quad (\%) \quad (59)$$

➤ Podíl ČPK z majetku

$$\text{Podíl ČPK z majetku} = \text{ČPK} / \text{aktiva} \times 100 \quad (\%) \quad (60)$$

➤ **Rentabilita ČPK**

$$\text{Rentabilita ČPK} = \text{zisk} / \text{ČPK} \times 100 \quad (\%) \quad (61)$$

➤ **Doba obratu ČPK**

$$\text{Doba obratu ČPK} = \text{ČPK} / \text{denní tržby} \quad (\text{dny}) \quad (62)$$

[13, s. 72]

Jestliže je cílem analyzovat a poměřovat ve finanční situaci podniku postavení finančních toků, počítáme ukazatele na bázi cash flow. Důležité je předem vymezit to, co je do výpočtů dosazeno a je tedy obsahem cash flow. Nejčastěji je stanoveno rozdílem příjmů a výdajů v souvislosti s běžnou podnikohospodářskou činností. Takové cash flow pak u ukazatelů z finanční činnosti nahrazuje zisk (výsledek hospodaření po zdanění) nebo také může být použito souběžně s ním. V porovnání se ziskem je výhodou, že CF eliminuje vlivy vyplývající z účetních postupů a principů (zavedené metody oceňování, způsoby odpisování, tvorby rezerv, časové rozlišení) a není tak citlivé na inflační vývoj než zisk. [13]

Ve finanční analýze se setkáváme nejčastěji s ukazateli na bázi **cash flow** tohoto typu:

➤ **Rentabilita tržeb**

$$\text{Rentabilita tržeb} = \text{CF z provozní činnosti} / \text{roční tržby} \times 100 \quad (\%) \quad (63)$$

➤ **Rentabilita obratu**

$$\text{Rentabilita obratu} = \text{CF z provozní činnosti} / \text{obrat} \times 100 \quad (\%) \quad (64)$$

➤ **Rentabilita celkového kapitálu**

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \text{CF z provozní činnosti} / \text{kapitál} \times 100 \quad (\%) \quad (65)$$

➤ **Stupeň oddlužení**

$$\text{Stupeň oddlužení} = \text{CF z provozní činnosti} / \text{cizí kapitál} \times 100 \quad (\%) \quad (66)$$

➤ **Úrokové krytí**

$$\text{Úrokové krytí} = \text{CF z provozní činnosti} / \text{placené úroky} \quad (\text{krát}) \quad (67)$$

➤ **Rentabilita vlastního kapitálu (VK) z CF**

$$\text{Rentabilita VK z CF} = \text{CF z provozní činnosti} / \text{vlastní kapitál} \times 100 \quad (\%) \quad (68)$$

➤ **Finanční rentabilita finančního fondu**

$$\text{Finanční rentabilita fin. fondu} = \text{CF z prov. činnosti} / \text{finanční fond} \times 100 \quad (\%) \quad (69)$$

➤ **Likvidita z CF**

$$\text{Likvidita z CF} = \text{CF z prov. činnosti} / \text{krátkodobé závazky} \times 100 \quad (\%) \quad (70)$$

➤ **Cash flow na akcii**

$$\text{CF na akcii} = \text{CF} / \text{počet kmenových akcií} \quad (\text{Kč}) \quad (71)$$

➤ **Poměr tržní ceny akcií ke cash flow na akcii**

$$\text{Poměr tržní ceny akcií ke CF na akcii} = \text{tržní cena akcie} / \text{CF na akcii} \quad (72)$$

[13, s. 75-76]

2.3.6 Analýza soustav ukazatelů

S větším počtem ukazatelů je firmě umožněno detailnější zobrazení stavu. Může se ale stát, že si velkým počtem ukazatelů v soustavě zhoršíme orientaci a při analyzování nám to zkreslí pohled na firmu. Podstatou stavby soustavy poměrových ukazatelů z formálního hlediska je sestavení jednoduchého modelu zobrazujícího vzájemné vazby mezi ukazateli vyššího řádu. Model pak ztvárňuje souhrn ukazatelů, které se pak dají rozkládat na další ukazatele až k detailům.

Tento funkční model má **tři základní funkce**:

- ulehčit a zpřehlednit analyzování dosavadního vývoje podniku,
- vysvětlit vliv změny jednoho či více ukazatelů na hospodaření firmy,
- poskytnout podklady k výběru rozhodnutí z hlediska externích či firemních cílů.

Dle **techniky** tvorby soustav ukazatelů je možné rozdělit ukazatele do základních dvou skupin:

- **Hierarchicky uspořádané soustavy ukazatelů**, existuje u nich matematická provázanost. Hlavními představiteli těchto soustav jsou **soustavy pyramidové**, u nichž je podstatou stále podrobnější rozklad ukazatelů rozkládajících se již od vrcholového ukazatele pyramidy. Takovéto rozklady se většinou prezentují v grafické podobě, protože takto vyjádřený rozklad je přehlednější a umožňuje daleko lépe sledovat vývoj dynamických změn jiných částí ukazatelů včleněných do pyramidy v případě změny jediné položky v

pyramidě.

- **Skupiny ukazatelů vybrané účelově.** Jejich cílem je kvalitní diagnostikování finanční situace firmy, popřípadě možnost předpovědi jejího dalšího vývoje na základě jednočíselné charakteristiky.
 - **Modely bankrotní** – Odpovídají na otázku, jestli podnik zbankrotuje do určité doby (např. model „IN“ Index důvěryhodnosti, Tafflerův model, Altmanovo Z-skóre).
 - **Bonitní modely** – snaží se bodovým hodnocením stanovit bonitu sledovaného podniku a z finančního hlediska zařadit firmu při mezifiremním srovnání (např. Kralický Quicktest, Tamariho model).

[12]

A) Pyramidové soustavy

„Pyramidová soustava ukazatelů umožňuje systematicky posoudit minulou, současnou i budoucí výkonnost podniku. Znalost vazeb, tj. příčinných souvislostí mezi ukazateli, zprostředkovává použití speciálních metod pro kvantifikaci míry vlivu ukazatelů v pozici příčinných faktorů na změnu vrcholového ukazatele v čase, resp. pro vysvětlení rozdílu hodnoty vrcholového ukazatele v odvětví firmy. K nejvhodnějším z těchto speciálních metod patří metoda rozkladu podle logaritmů indexů analytických ukazatelů, tzv. logaritmická metoda.“

[13, s. 82]

V pyramidové soustavě ukazatelů lze pomocí této metody např.:

- kvantifikovat intenzitu vlivu jednotlivých ukazatelů na vrcholový ukazatel pro vysvětlení vývoje finanční situace podniku v mezidobí,
- provést konkurenční srovnání výkonnosti,
- vyhodnotit skutečné a plánované rozdíly hodnoty vrcholového ukazatele,
- sledovat rozdíly výkonnosti podniku proti situaci charakteristické oboru nebo proti situaci nejlepších oborových podniků,
- prognózovat budoucí kauzální vývoj provázanosti ukazatelů.

Rozklad ukazatele ROE je příkladem pyramidových soustav ukazatelů. Byl vyvinut a poprvé použit nadnárodní chemickou společností Du Pont de Nemours. Přehled tohoto rozkladu diagramu Du Pont je znázorněn viz. Příloha č. 1.

Na levé straně diagramu je odvozována zisková marže. Odspoda jsou sečítány položky nákladové a jejich odečtením od tržeb (výnosů) se získá čistý zisk. Zisková marže se zjistí, když se zisk dělí tržbami. Je-li tato marže nízká, popřípadě vykazuje-li klesající tendenci, tak je potřeba se zaměřit na analyzování jednotlivých druhů nákladů. Na pravé straně diagramu se pracuje s položkami rozvahy, vyčísľují se a sčítají různé druhy aktiv a ukazuje se obrat celkových aktiv. [13]

B) Bankrotní a bonitní modely

Nejvíce rozšířenými **bankrotními a bonitními modely** jsou:

- Altmanovo Z-score
- Kralickův Quicktest
- Index bonity
- Tamariho model
- Indexy IN
- Taflerův bankrotní model
- Beermanova diskriminační funkce
- Grünwaldův index bonity
- Index celkové výkonnosti firmy
- Ekonomická přidaná hodnota (EVA)

[13]

a) Altmanova formule bankrotu (Z-skóre)

„Altmanova formule bankrotu, nazývaná i Z-skóre, vychází z diskriminační analýzy uskutečněné koncem 60. let a v 80. letech u několika desítek zbankrotovaných a nezbankrotovaných firem. Profesor Altman stanovil diskriminační funkci vedoucí k výpočtu Z-skóre diferencovaně pro firmy s akciemi veřejně obchodovatelnými na burze a zvlášť pro předvídání finančního vývoje ostatních firem. Různě stanovil i hranice pásem pro predikci finančního vývoje firmy.“ [13, s. 110]

Z-skóre se pro firmy s akciemi veřejně obchodovatelnými vyčíslí dle vztahu:

$$Z_i = 1,2 A + 1,4 B + 3,3 C + 0,6 D + 1,0 E \quad (73)$$

kde:

- A = čistý provozní kapitál/celková aktiva;
- B = nerozdělený zisk/celková aktiva;
- C = zisk před zdaněním a úroky/celková aktiva;
- D = tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota celkových dluhů;
- E = celkový obrát/celková aktiva.

[13, s. 110]

Z-skóre je doplňujícím faktorem při finančním analyzování firmy a vyjadřuje její finanční situaci. Uspokojivou finanční situaci indikuje hodnota tohoto ukazatele větší než 2,99. Při hodnotě od 1,81 do 2,98 se hovoří o tzv. šedé zóně (nevyhraněné finanční situaci) a je-li hodnota menší než 1,81, jde o velmi silné finanční problémy podniku a v takovém případě je potřeba se zamyslet nad hrozbou možného bankrotu.

[13]

Pro ostatní podniky se vypočítá Z-skóre dle modifikované verze Altmanovy rovnice:

$$Z_i = 0,717 A + 0,847 B + 3,107 C + 0,420 D + 0,998 E \quad (74)$$

[13, s. 110]

kde A, B, C, E jsou nadefinovány totožně jako v předchozím vztahu, ale D se vypočítá jako podíl vlastního kapitálu k celkovým dluhům (vlastní kapitál je v účetní hodnotě).

Hranice předpovědí finanční situace jsou pak následující. Je-li hodnota větší než 2,9, lze předvídat uspokojivou finanční situaci. Šedá zóna je od 1,21 do 2,9 a při 1,2 a méně je firma ohrožena vážnými finančními problémy.

Při přebírání vstupních dat, pro výpočet Z-skóre z českých účetních výkazů, se většinou za ukazatele A dává čistý pracovní kapitál (ČPK). V ukazateli B představuje nerozdělený zisk součet tří rozvahových položek: fondů ze zisku, výsledku hospodaření za běžné účetní období a výsledku hospodaření let minulých (zisku nebo ztráty). Zisk před úroky a zdaněním se v ukazateli C vypočte z výkazu zisku a ztráty (VZZ) podle druhového členění jako součtu výsledku hospodaření účetního období, daně z příjmů z běžné a mimořádné činnosti a nákladových úroků. Pro výpočet ukazatele D se použije hodnota základního kapitálu z rozvahy (popř. vypočtený vlastní kapitál v tržní hodnotě, a to v případě,

že je společnost obchodovaná na veřejném kapitálovém trhu) vzhledem k celkovým cizím zdrojům. U ukazatele E je obrát součtem tržeb z prodeje zboží, služeb uvedených ve VZZ a vlastních výrobků (v druhovém členění).

b) Indexy IN

Umožňují posouzení finanční výkonnosti a důvěryhodnosti českých podniků. Dvojčíslí indexu vždy označuje rok jeho původu.

„**Index IN95** je výsledkem analýzy 24 empiricko-induktivních ukazatelových systémů, které vznikly na základě modelů ratingu a praktické zkušenosti při analýze finančního zdraví podniků. Akcentuje hledisko věřitele, a proto byl označen jako index důvěryhodnosti nebo také věřitelský (bankrotní) index. Při odhadování finanční tísně (platební neschopnosti) podniku vykazuje index více než 70% úspěšnost. Obdobně jako Altmanovo Z-skóre obsahuje index IN95 standardní poměrové ukazatele z oblasti aktivity, výnosnosti, zadluženosti a likvidity, a určí se z následujícího vztahu.“ [13, s. 111]

$$\text{IN95} = V1 A + V2 B + V3 C + V4 D + V5 E - V6 F \quad (75)$$

kde:

- A = aktiva/cizí kapitál
- B = EBIT/nákladové úroky
- C = EBIT/celková aktiva
- D = celkové výnosy/celková aktiva
- E = oběžná aktiva/krátkodobé závazky a úvěry
- F = závazky po lhůtě splatnosti/výnosy
- V1 až V6 = váhy jednotlivých ukazatelů.

[13, s. 111]

Jednotlivé váhy se vypočtou jako podíl významnosti ukazatele vzhledem ke kriteriální hodnotě ukazatele. Významnost jednotlivých ukazatelů je určena podle četnosti výskytu tohoto ukazatele a je výsledkem analýzy ukazatelových systémů. Kriteriální hodnoty jsou spočteny jako vážený aritmetický průměr v jednotlivých odvětvích. Když je index větší než hodnota 2, lze konstatovat uspokojivou finanční situaci, při hodnotách 1,01 až 2 jde o šedou zónu a při hodnotě 1 a nižší je podnik ohrožen svými vážnými finančními problémy.

Za okolností, kdy jsou v rovnici dosazeny váhy za celičkou ekonomiku, pak je podnik

klasifikován jako ohrožený nebo prosperující, z hlediska celé ekonomiky České republiky.

[13]

„**Index IN99** akcentuje pohled vlastníka a vyjadřuje kvalitu (bonitu) podniku z hlediska jeho finanční výkonnosti. Je výsledkem diskriminační analýzy, upravuje váhy použité v indexu IN95 platné pro ekonomiku ČR s ohledem na jejich význam pro dosažení kladné ekonomické hodnoty ekonomického zisku (EVA).“

[13, s. 111]

Index se vypočítá podle rovnice:

$$\text{IN99} = - 0,017 A + 4,573 C + 0,481 D + 0,015 E \quad (76)$$

[13, s. 111]

Pokud je index větší než 2,07, dosahuje podnik kladné hodnoty ekonomického zisku; 1,42 až 2,07 není situace jednoznačná, ale podnik je spíše tvořící hodnotu; při hodnotě od 1,089 až 1,419 je situace nerozhodná, podnik má nejen přednosti, ale také výraznější problémy; 0,684 až 1,088 spíše podnik netvoří hodnotu a při větším indexu než 0,684 má podnik ekonomický zisk v záporné hodnotě (ničí hodnotu).

Úspěšnost bonitního indexu je vyšší než 85 %. Bonitní index je vhodný hlavně v případech, kdy jde jen obtížně určit alternativní náklad na podnikový vlastní kapitál. Ten je hlavní podmínkou k propočtu ekonomického zisku.

[13]

Index IN01 je spojením výše uvedených indexů a vzešel z diskriminační analýzy vzorku 1915 podniků z průmyslu rozčleněného na skupinu 583 podniků jež tvoří hodnotu, skupinu 503 podniků bankrotujících nebo již v bankrotu a 829 ostatních podniků. Tento index se vypočítá dle rovnice:

[13]

$$\text{IN01} = 0,13 A + 0,04 B + 3,92 C + 0,21 D + 0,09 E \quad (77)$$

[13, s. 112]

Pokud je index větší než 1,77, tak podnik tvoří hodnotu, při 0,76 až 1,77 je podnik v šedé zóně a netvoří hodnotu, ale také nebankrotuje, a je-li index 0,75 a méně tak je existence podniku ohrožena (spěje k bankrotu).

Index IN05 je posledním v řadě, který byl vytvořen a je to aktualizovaný index IN01 dle

testů na průmyslových podnicích z roku 2004.

[13]

$$IN05 = 0,13 A + 0,04 B + 3,97 C + 0,21 D + 0,09 E$$

(78)

[13, s. 112]

Pokud je index větší než 1,6 dá se předvídat uspokojivá finanční situace, pokud je od 0,91 do 1,6 je v šedé zóně a při 0,9 a méně je firma ohrožena vážnými finančními problémy.

[13]

c) Taflerův bankrotní model

„Byl publikován v r. 1977 a využívá 4 poměrové ukazatele:

R_1 = zisk před zdaněním/krátkodobé závazky;

R_2 = oběžná aktiva/cizí kapitál;

R_3 = krátkodobé závazky/celková aktiva;

R_4 = tržby celkem/celková aktiva.“

[13, s. 113]

Taflerova diskriminační rovnice je tvaru:

$$T = 0,53 R_1 + 0,13 R_2 + 0,18 R_3 + 0,16 R_4$$

(79)

[13, s. 113]

Pokud vypočtené $T > 0,3$, jde o firmy s malou pravděpodobností bankrotu. U firem, které dosahují hodnotu funkce $T < 0,2$, lze očekávat bankrot s vyšší pravděpodobností. [13]

2.4 Regresní analýza

V mnoha případech na sobě závislých dat lze zkoumat závislost, kdy mezi náhodnými proměnnými (sledovanými) znaky neexistuje jednoznačný vztah. V takovémto případě se mluví o **stochastické (statistické) závislosti**.

K posouzení statistické závislosti slouží analýza regresní a korelační. Úkolem analýzy regresní a korelační je stanovení:

- **závislosti** sledovaných kvantitativních znaků mezi sebou (závislost lineární, exponenciální, ...), závislost se vyjadřuje funkčním předpisem – **analýza regresní**;
- **síly závislosti** sledovaných kvantitativních znaků mezi sebou – **analýza korelační**.

Sílu **lineární závislosti** dvou proměnných můžeme kvantifikovat Pearsonovým korelačním koeficientem (nabývá hodnot v intervalu $<-1;1>$):

$$r_{x,Y} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) \cdot (Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \cdot \sum_{i=1}^n (Y_i - \bar{Y})^2}} \quad (80)$$

[23, s. 4]

A) Lineární regrese – závislost hodnot proměnných je vyjádřena lineární funkcí v parametrech (př. $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot x$). Trendové vyrovnání přímkou viz. Obr. 2.3.

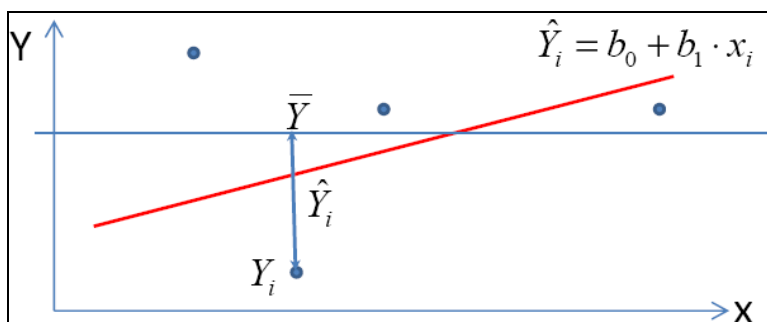
B) Nelineární regrese – závislost hodnot proměnných je vyjádřena nelineární funkcí v parametrech (př. $Y = \beta_0 \cdot \beta_1 \cdot x$).

Závisle proměnná Y (vysvětlovaná) – chování proměnné se snažíme popsat (vysvětlit) vyrovnávací křivkou. **Nezávisle proměnná X (vysvětlující)** – chování proměnné vysvětluje pak chování závisle proměnné Y. Nezávisle proměnná je příčinnou proměnnou, při její změně se mění vysvětlovaná proměnná.

Může nastat **jednoduchá regrese**, která se zabývá závislostí jedné proměnné na druhé nebo **vícenásobná regrese**, která se zabývá závislostí jedné proměnné na několika dalších proměnných.

[23]

Obr. 2.3 Vyrovnání trendu regresní přímkou

Zdroj: [23, s. 39]

Vyrovnávací křivky mohou být vyjádřeny ve tvaru:

1. Parabolická regrese:

$$\hat{Y}_i = b_0 + b_1 \cdot x_i + b_2 \cdot x_i^2 \quad (81)$$

2. Polynomická regrese n -tého stupně:

$$\hat{Y}_i = b_0 + b_1 \cdot x_i + b_2 \cdot x_i^2 + \dots + b_n \cdot x_i^n \quad (82)$$

3. Hyperbolická regrese:

$$\hat{Y}_i = b_0 + b_1/x_i \quad (83)$$

4. Logaritmická regrese:

$$\hat{Y}_i = b_0 + b_1 \cdot \log x_i \quad (84)$$

5. Exponenciální regrese:

$$\hat{Y}_i = b_0 \cdot b_1^{x_i} \quad (85)$$

[23, s. 44]

K ověření správně zvoleného regresního modelu je nápomocen **index determinace**:

$$R^2 = \frac{SS_{\hat{Y}}}{SS_Y} = \frac{\sum_{i=1}^n (\hat{Y}_i - \bar{Y})^2}{\sum_{i=1}^n (Y_i - \bar{Y})^2} \quad (86)$$

[23, s. 41]

Tento index nabývá hodnoty v intervalu $<0;1>$. Vhodný regresní model vybraný pro popis závislosti se vyznačuje hodnotou indexu determinace vyšší než 0,8. [23]

2.5 SWOT analýza

Metoda se značně rozšířila díky svému jednoduchému principu. Analýza sleduje čtyři charakteristické rysy zkoumaného podnikatelského subjektu nebo prostředí (Obr. 2.4):

- silné a slabé stránky (vnitřní prostředí),
- příležitosti a hrozby (vnější prostředí).

Silnou stránkou je to, co podnikatelské prostředí a jeho subjekty dobře zvládají, co poskytuje ve srovnání s jinými výjimečné podmínky, čím lze těžit ze situace apod. K silným stránkám podnikatelského prostředí může patřit existence místní pilotní firmy se zahraničními zkušenostmi, dobrá úroveň ekonomické infrastruktury, dobrá úroveň kvalifikace pracovní síly, zájem veřejnosti o podnikatelské dění v mikroregionu apod. U podniku to může být kvalitní technologie aj.

Slabou stránkou se rozumí to, co podnik nebo podnikatelské prostředí nezvládá, co způsobuje, že podnikatelské aktivity musejí fungovat v nevýhodných podmínkách, co způsobuje, že podnik, resp. podnikatelské prostředí je jakýmkoliv způsobem zranitelné. K typickým slabým stránkám podnikatelského prostředí patří dopravní nedostupnost pro nákladní dopravu, nedostatek finančních prostředků pro rozvojové záměry, nedostatek vhodných lokalit k podnikání, negativní postoj obyvatel k určitým podnikatelským aktivitám apod. Typickou slabinou podniku v ČR je podkapitalizace, která vede k platební neschopnosti podniku.

Příležitosti představují možnosti vnějších vlivů působících na podnik nebo na podnikatelské prostředí regionu. Jedná se kupř. o zájem zahraničních investorů, možnosti spolupráce s rodáky působících mimo region, štedřejší grantové agentury a fondy, noví kooperanti apod.

Ohrožení jsou zase nebezpečím z vnějšku pro podnik nebo dané podnikatelské prostředí, kupř. recese v národním hospodářství či světové ekonomice, restriktivní ochranná opatření jiných regionů či států, útlumové tendence podnikatelských oborů, okolní vandalismus a kriminalita apod.

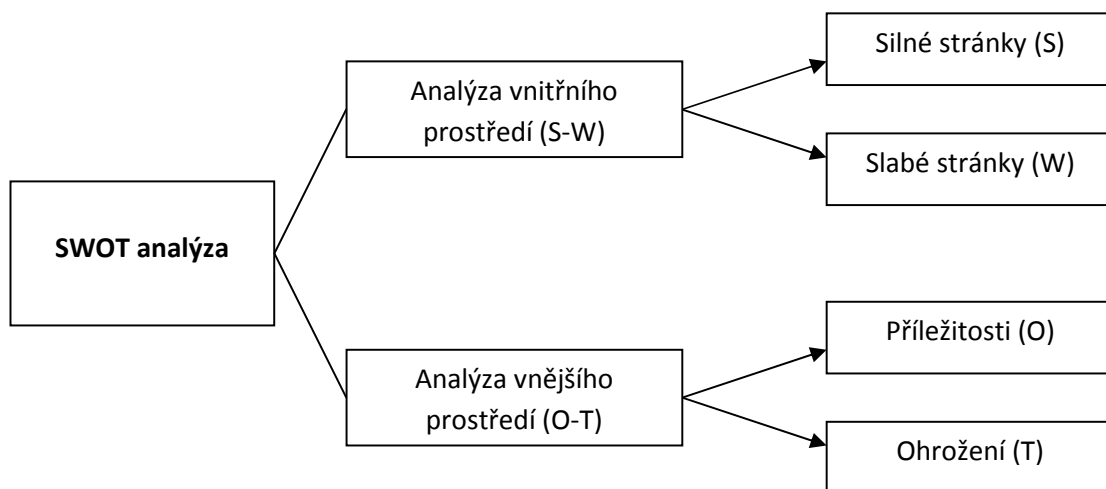
Začleňování jednotlivých stránek a vlivů by mělo být průkazné. Analýza SWOT se zpravidla soustřeďuje na kombinaci silných stránek a příležitostí (tzv. na rozvojové možnosti daného subjektu, resp. podnikatelského prostředí) a slabých stránek a ohrožení (tzn. na

obranný mechanismus).

V prostředí, které se velmi rychle mění, není nejdůležitější optimalizovat to, co děláme, ale zjistit a rozhodnout se, co bychom měli dělat! Tedy prozkoumat podniky a podnikatelské prostředí v perspektivě a najít zde pozici, kde bychom doopravdy měli být. V tom je slabina aplikací klasické metody SWOT.

[8]

Obr. 2.4 Struktura SWOT analýzy

Zdroj: [8, s. 46].

3 Charakteristika podniku

Následující část práce je věnována charakterizování a možnosti výroby společnosti interStroj, a. s. čerpaná z interních materiálů tohoto podniku a jeho internetových stránek [24].

3.1 Základní informace o společnosti interStroj, a. s.

Název subjektu:	interStroj, a. s.
Sídlo:	Veselí nad Moravou, Kollárova 1229, PSČ 698 12, okres Hodonín
Vznik:	26. 3. 1997
IČ:	25332341
Právní forma:	Akciová společnost
Předmět činnosti:	<ul style="list-style-type: none">- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej;- zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb;- zámečnictví;- nástrojařství;- kovoobráběčství;- kovářství;- výroba, instalace a opravy elektronických zařízení;- montáž, oprava a údržba vyhrazených elektrických zařízení;- výroba, montáž a prodej výrobků z plastických a umělých hmot;- montáže fotovoltaických elektráren.
Základní kapitál:	Kč 70 229 190,-
Zaměstnává:	303 zaměstnanců (z toho 3 řídící zaměstnanci) k 31. 12. 2008
Orgány spol.:	Valná hromada (nejvyšší orgán), Představenstvo (statutární orgán - jedná jménem společnosti), Dozorčí rada (kontrolní orgán).
Organizační struktura:	tvořena výrobně-obchodním, finančním a personálním a ekonomickým útvarem, strojírenskou výrobou divize Veselí, Hrádek a Chomutov (podrobné znázornění viz. Příloha č. 2 Organizační struktura).

3.2 O společnosti interStroj, a. s.

3.2.1 Historický vývoj podniku

Akciová společnost **interStroj, a. s.** byla založena v roce 1997, se sídlem ve Veselí nad Moravou, s cílem využít technologii strojírenské výroby Železáren Veselí pro výrobu a prodej do externích firem, a tak ztratit závislost na mateřské firmě. V průběhu roku 1997 a 1999 společnost rozšířila svoji podnikatelskou činnost ve strojírenských divizích v Hrádku u Rokycan a Chomutově. Divize Veselí nad Moravou leží v jihovýchodní části České republiky a zajišťuje svou správní činností ostatní divize interStroj.

Společnost získala za dobu své existence značnou kredibilitu. Kromě tuzemských odběratelů, mezi které patří i významné strojírenské firmy, společnost získává i zakázky ze zahraničí. Mezi stálé odběratele patří především firmy z Německa, kde jsou obchodní vztahy založené na trvalé spolupráci.

Počátek roku 2008 kopíroval vývoj z předchozích let, kdy společnost pracovala na plný výkon a dosahovala vysokých zisků. Od třetího kvartálu se začaly objevovat známky ekonomické recese. V této době se společnost zaměřila na udržení na trhu a na udržení zaměstnanosti i za cenu nižších cen a nižšího zisku.

V roce 2009 přišla firma, kromě hlavních pracovních činností, s nabídkou kompletního dodání materiálu pro výstavbu a instalaci fotovoltaické (konkrétně solární) elektrárny, kterou je také schopna provést. Dle konkrétního návrhu a podložené dokumentace je schopna poradit ohledně umístění elektrárny a instalaci prvků.

3.2.2 Činnosti a aktivity podniku

Možnosti výroby

Firma má ve svém výrobním programu kusovou a malosériovou výrobu součástí, nářadí a náhradních dílů v širokém materiálovém, rozměrovém a váhovém sortimentu.

Jejich výrobní možností je strojírenská výroba, elektronická laboratoř, realizační dílna a z technických možností provádějí konvenční a speciální obrábění, dělení materiálu, tepelné zpracování a povrchové úpravy. Vysoce kvalifikovaný kolektiv pracovníků provádí podle dokumentace dodané zákazníkem uzavřený technický cyklus od výroby a montáže velkých

technologických celků jako linky pro výrobu trub, dopravníky, lisy apod. až po odzkoušení a předání zákazníkovi.

Spektrum aktivit zahrnují i oblasti elektroniky, diagnostiky, průmyslového software, výroby rozvaděčů, oprav a modernizace jeřábů. Zvláštní a ojedinělou je výroba zemědělských dílů – pluhových ostří, ze speciální hrádecké oceli.

Životní prostředí

Společnost interStroj, a. s. se v oblasti životního prostředí řídí zákonem o životním prostředí č. 17/1992 Sb. v platném znění, zákonem o odpadech č. 238/1991 Sb. v platném znění a souvisejícími zákony, vyhláškami a mezinárodními úmluvami.

Dle příslušných nařízení firma uzavřela smlouvy s likvidátory odpadů. Společnost produkuje 14 druhů odpadů, z nichž 7 je podle katalogu odpadů zařazeno mezi nebezpečné. Ostatní odpady jsou odprodávány k další recyklaci. Pro každý druh odpadu jsou určeny kontejnery, které jsou popsány, a třídění je prováděno dle těchto popisů. Do třídění odpadu jsou zainteresováni všichni zaměstnanci společnosti, kontrolní činností jsou pověřeni jednotliví vedoucí pracovníci.

4 Analýza stavu podniku

Zpracování analýzy stavu podniku bude sestávat z pěti částí, a to z horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů (rozvahy a výkazu zisku a ztráty), z analýzy poměrových ukazatelů (ukazatelů rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti, výrobních ukazatelů a ukazatelů produktivity práce), analýzy soustav ukazatelů (Altmanovo Z-skóre, Taflerův model, Indexy IN) a jejich výsledných tabulek a grafů. Poté bude následovat výpočet předpokládané hodnoty celkové zadluženosti podniku pro rok 2009 a tvorba analýzy SWOT.

4.1 Vertikální a horizontální analýza

4.1.1 Vertikální a horizontální analýza účetního výkazu – ROZVAHA

Pro výpočty vertikální a horizontální analýzy byla přebrána a použita data přímo z rozvah roků 2005 až 2008, které byly získány přímo od společnosti interStroj, a. s. a jsou v příloze č. 3.

Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza účetního výkazu (rozvahy) byla zpracována jak na absolutní změny (rozdílové v tis. Kč dle vzorce č. 1), tak procentní změny (dle vzorce č. 2) jednotlivých složek rozvahy a výsledné tabulky vypočítaných změn jsou v příloze č. 4.

Interpretace vývoje změn složek aktiv za období let 2005 - 2008

➤ Celková aktiva

Celková aktiva mají od počátku sledovaného období rostoucí charakter a za toto období se téměř zdvojnásobily. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2007 a 2008, a to téměř o +40% v každém z těchto let, o 35 mil. Kč a 44,5 mil Kč. To bylo způsobeno modernizací společnosti, pořízením strojů a nabytím budov vkladem do základního kapitálu.

➤ Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek je významnou položkou ovlivňující celková aktiva hlavně v roce

2008, kdy vzrost téměř o 50 mil. Kč (+401 % oproti roku předešlému). V dřívějších letech se tento dlouhodobý majetek pouze snižoval, a to o -28,6 % a v roce 2006 o -5,3 % vždy vzhledem k roku předešlému.

➤ Dlouhodobý nehmotný majetek

U dlouhodobého nehmotného majetku nejsou zaznamenány nijak významné změny. Jeho vznik byl zapříčiněn poskytnutými zálohami na tento majetek v roce 2006 a v dalším roce pak nedokončeným nehmotným dlouhodobým majetkem, čímž se snížil v roce 2007 o -32 %.

➤ Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý majetek měl do roku 2007 klesající tendenci, kdy se snížil až o 5 mil. Kč (-28,5 %), ale v roce 2008 vzrost o 50 mil. Kč (+405,6 %), což bylo zapříčiněno nabytím budov a výrobních hal vkladem do základního kapitálu.

➤ Oběžná aktiva

Oběžná aktiva jsou tvořena z většiny krátkodobými pohledávkami a zásobami, jelikož společnost zpracovává kvalitní ocel na objemné součástky a ty mají pak vysokou hodnotu. Nejvíce jsou tedy ovlivňována pohledávkami a zásobami. Tyto dvě již zmíněné položky jsou zastupovány prudkými výkyvy jednotlivých let a měly rostoucí trend. Jediný pokles byl v roce 2008 o necelých -5 % (přes -5 mil. Kč) a rapidního nárůstu +58 % (o 40,2 mil. Kč) dosáhla v roce 2007.

➤ Zásoby

Jak bylo řečeno, zabírají zásoby značný podíl hned po krátkodobých pohledávkách a to díky zásobám materiálu, nedokončené výroby a v roce 2008 i zůstatku zboží. Při nízkém poklesu zásob o -9 % v roce 2006 tento pokles znamenal snížení stavu o -3,25 mil. Kč a v následujících letech pak už jen narůstaly o 2,5 % a 2,2 %.

➤ Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky

Pohledávky společnosti jsou hlavními a nejvyššími položkami oběžných aktiv a jejich trend prudce během celého sledovaného období rostl. Dlouhodobé pohledávky se nikterak kromě posledního roku neměnily, ale krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů a jiné poskytnuté pohledávky v letech 2006 a 2007 narůstaly. V roce 2006 se zvýšily o +47 % (o +11 mil. Kč), v roce 2007 pak ještě o +115 % což činilo zvýšení o 40 mil. Kč. V roce 2008 se pak krátkodobé pohledávky snížily téměř o -30 %, ale naopak se navýšily o 30 710 %

pohledávky dlouhodobé, ty ale vzhledem ke svému trvale nízkému a neměničimu se stavu představovaly zvýšení o +15,3 mil. Kč. Celková změna pohledávek tedy v roce 2008 činila -6,14 mil. Kč. Takové navýšení dlouhodobých pohledávek však nepůsobí nijak příjemně.

➤ Finanční majetek

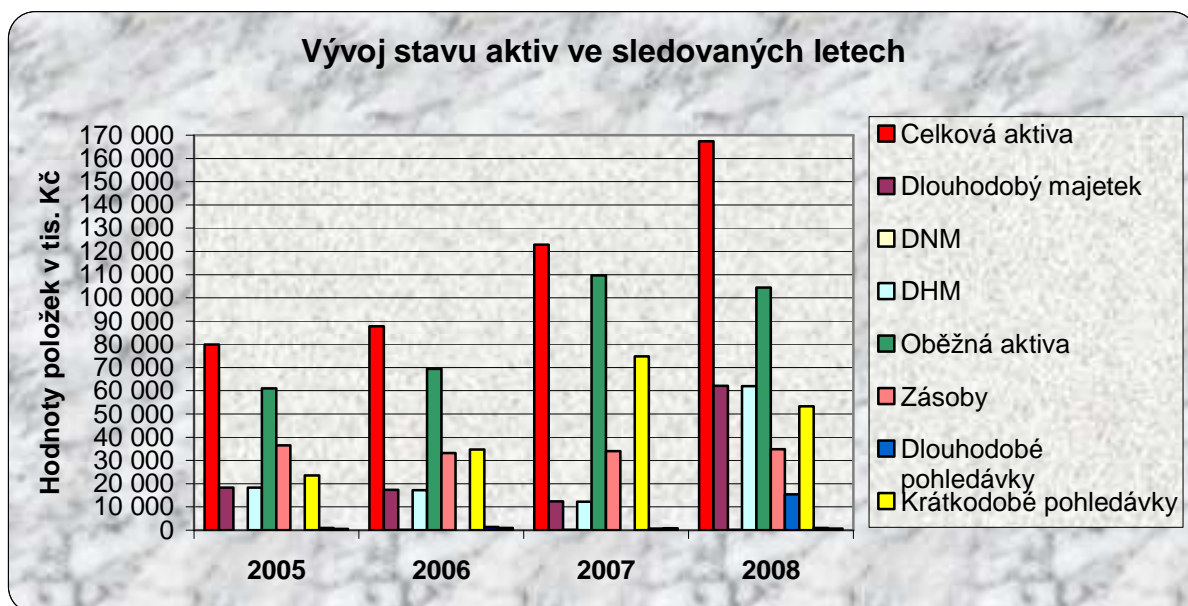
Finanční majetek složený z hotových peněz a peněz na běžném účtu se vyvíjel kolísavým tempem. V roce 2006 vzrostl téměř o +50 % (o +439 tis. Kč), v roce 2007 pak z navýšené částky poklesl stejným poměrem o -50 % (o -634 tis. Kč) a v roce 2008 opět vzrostl skoro o +40 %, tedy o +277 tis. Kč. V prvních třech letech sledovaného období značně převažovaly hotové peníze a až v posledním sledovaném roce 2008 se značným podílem na tomto majetku naopak podílely peníze na běžném účtu.

➤ Časové rozlišení

V položkách časového rozlišení první dva roky převládaly příjmy příštích období a další dva roky zase výdaje příštích období. Od roku 2006 tyto překlenovací položky nabírají spád, v roce 2007 klesá s četným podílem nákladů příštích období o -22 % (o -225 tis. Kč) a v roce 2008 o -13 % (o -104 tis. Kč).

V následujícím obrázku (Obr. 4.1) je znázorněn přehled vývoje aktiv v jednotlivých letech sledovaného období.

Obr. 4.1 Vývoj stavu aktiv ve sledovaných letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Interpretace vývoje změn složek pasív za období let 2005 - 2008

➤ Celková pasiva

Celková pasiva ve sledovaném období prudce vzrůstala. Nejvyšší změny růstu bylo dosaženo v roce 2008, což bylo zapříčiněno nárůstem základního kapitálu společnosti. Tato změna činila růst o +36 % (o +44,5 mil. Kč). Přestože v roce 2007 byl růst 40%, v peněžním vyjádření byl zastoupen +35 mil. Kč.

➤ Vlastní kapitál

Jak již bylo řečeno výše, vlastní kapitál, hlavně díky navýšení základního kapitálu vkladem budov, prudce vzrostl o 115 % (o 46 mil. Kč) v roce 2008, což bylo největší změnou absolutní. Nejvyšší procentní změny (o +144 %) bylo dosaženo v roce 2006, avšak v peněžním vyjádření byla jen růstem o +13 mil. Kč a v roce 2007 pak ještě o +82 % (o +18 mil. Kč).

➤ Výsledek hospodaření běžného účetního období

Výsledné hospodaření běžného účetního období ve všech pozorovaných letech bylo ziskového typu a rostoucího trendu až do roku 2008, kdy byla změna záporná. Nejvyšší kladné procentní změny bylo dosaženo v roce 2006 (+113 %, +7 mil Kč), ale v roce 2007 bylo zvýšení výsledku o téměř +8 mil. Kč, což bylo nejvíce za období, ale procentně se navýšilo o +60 %. V roce 2008 se pak výsledek hospodaření snížil o -51 % (o -10,7 mil. Kč).

➤ Cizí zdroje

Největší změny cizích zdrojů bylo dosaženo v roce 2007, kdy se navýšily o +17 mil. Kč (o +25 %). V letech 2008 a 2006 byly změny záporné a to -1,8 mil. Kč a -5,1 mil. Kč.

➤ Rezervy

Rezervy byly tvořeny rezervami dle zvláštních předpisů a také rezervami na daň z příjmu. Rostly v roce 2006 o +5 mil. Kč (+112,5 %), v roce 2007 o +5,47 mil. Kč (+58,5 %), ale v roce 2008 klesly o -5,46 mil. Kč (-36,8 %) zpět na hodnotu roku 2006. Nejvyšší tedy byly rezervy v roce 2007.

➤ Krátkodobé a dlouhodobé závazky

Závazky společnosti jsou hlavními položkami ovlivňujícími cizí zdroje, obzvláště závazky krátkodobé z obchodních vztahů, k sociálnímu a zdravotnímu pojištění. U dlouhodobých se vyskytují pouze odložené daňové závazky. Největšími pohyby procházely

tedy závazky krátkodobé, a to v roce 2007 o +12 mil. Kč (+22,2 %), v dalších letech měly klesající tendenci v rozmezí 5 až 7 mil. Kč. Dlouhodobé závazky měly během let klesající vztah, ale v roce 2008 se navýšily o +8,6 mil. Kč (o +613 %) v podobě odloženého daňového závazku.

➤ Bankovní úvěry a výpomoci

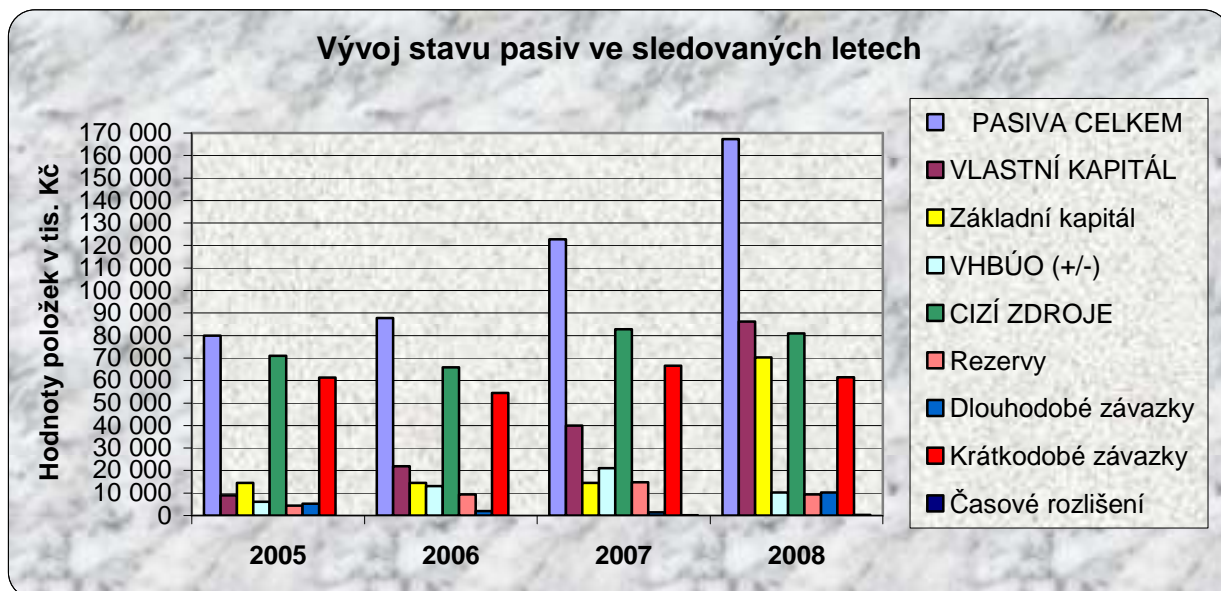
Bankovních úvěrů a výpomocí společnost nevyužívala, proto jsou jejich stavy nulové.

➤ Časové rozlišení

Časové rozlišení je zastoupeno pouze výdaji příštích období. Oproti roku 2005 se v roce 2006 snížením o -5 tis. Kč vynulovalo. V roce 2007 však nabralo obrátek a vyšplhalo se na 91 tis. Kč a v roce 2008 se navýšilo ještě o +155 % (o +141 tis. Kč), což byla největší změna v období.

V následujícím obrázku (Obr. 4.2) je znázorněn přehled vývoje pasiv v jednotlivých letech sledovaného období.

Obr. 4.2 Vývoj stavu pasiv ve sledovaných letech (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Vertikální analýza rozvahy

Metoda spočívá ve vyjádření procentního podílu jednotlivých položek rozvahy k jedné zvolené základně dané jako 100 %, tedy celkovým aktivům či pasivům. Výsledků je dosaženo pomocí klasické matematické trojčlenky obsahující základnu a jednotlivé položky rozvahy. Tabulkové vyjádření výsledků je v příloze č. 5.

Interpretace vývoje podílu položek aktiv za období let 2005 - 2008

➤ Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek společnosti v roce 2008 představuje 37 % aktiv. Do tohoto roku však byl podíl klesajícího rázu a to až na 10 %. Většinu tohoto dlouhodobého majetku tvoří majetek hmotný a nehmotný majetek se v žádném ze sledovaných let nedostal ani na čtvrtinu procenta celkových aktiv. Zatímco do roku 2008 neměla společnost ve vlastnictví žádnou stavbu ani budovu a dlouhodobý majetek byl tvořen jen samostatnými movitými věcmi a jiným dlouhodobým hmotným i nedokončeným majetkem spolu s pozemky (nedosahující ani 0,2 %), v roce 2008 po procentní klesající tendenci movitých věcí přibýly budovy a zabraly tak 32,5% podíl. Také pozemky se zvýšily na téměř jedno procento.

➤ Oběžná aktiva

Podíl oběžných aktiv narůstal každým rokem, až se vyšplhal na 89,25 % v roce 2007 a v roce 2008 se snížil na 62,45 %, což bylo také nejméně za celé sledované období. Nejvíce ovlivňujícími položkami během období byly zásoby materiálu, polotovarů a výrobků a krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů, čímž se vyobrazuje chod výrobního podniku.

➤ Časové rozlišení

Tato položka se skládá z nákladů a příjmů příštích období a podílí se na celkových aktivech jen slabě, průměrně ani ne celým procentem.

Interpretace vývoje podílu položek pasiv za období let 2005 - 2008

➤ Vlastní kapitál

Vlastní kapitál průběžně narůstal, až se z 11% podílu vyšplhal na 51,48 % a převýšil podíl vlastního financování nad cizím a to zásluhou základního kapitálu (v roce 2008 téměř

42 %). Základní kapitál měl od počátku klesající podíl na pasivech (pokles až na 11,8 %) narozdíl od rostoucí tendence podílu výsledku hospodaření běžného účetního období (růst na 17,1 %) do roku 2008, kdy se poměr výrazně obrátil. Společnosti se také první dva roky dotýkal ztrátový hospodářský výsledek minulých let, kterého se postupně podnik zbavil stále ziskovým hospodařením.

➤ Cizí zdroje

Cizí zdroje oproti původnímu a jasně převažujícímu téměř 89% podílu poklesly na 48,38 %, čímž přenechaly svůj většinový podíl vlastnímu kapitálu. Na poklesu se podílely především klesající krátkodobé závazky (pokles ze 76,65 % až na 37 %) z obchodních vztahů a ze sociálního a zdravotního pojištění, částečně také dlouhodobé odložené daňové závazky a rezervy na daň z příjmu a rezervy podle zvláštních předpisů.

➤ Časové rozlišení

Časové rozlišení se nijak nepodílelo na pasivech svou hodnotou, pouze nicotnými výdaji příštích období a to v průměru půl procentem vzhledem k celkovým pasivům.

4.1.2 Vertikální a horizontální analýza účetního výkazu – VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Pro výpočty vertikální a horizontální analýzy byla přebrána a použita data přímo z výkazů zisku a ztráty roků 2005 až 2008, které byly získány přímo od společnosti interStroj, a. s. a jsou v příloze č. 6.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza účetního výkazu (rozvahy) byla zpracována jak na absolutní změny (rozdílové v tis. Kč dle vzorce č. 1), tak procentní změny (dle vzorce č. 2) jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty. Výsledné tabulky vypočítaných změn jsou v příloze č. 7.

Interpretace vývoje změn položek výkazu zisku a ztráty za období let 2005 - 2008

➤ Tržby za zboží a náklady na prodané zboží vynaložené

Společnost interStroj, a. s. se do roku 2008 činností nákupu a následným prodejem

zboží nezabývala, položky tržeb za zboží a nákladů vynaložených na prodané zboží jsou tedy nulové. Až v roce 2008 se již zmíněné položky navýšily a vzniklá obchodní marže činila 96 tis. Kč. Společnost je totiž v první řadě výrobním podnikem a vyrábí si tak vlastní sortiment.

➤ Výkony a výkonová spotřeba

Jak již bylo řečeno interStroj, a. s. je výrobním podnikem a položka výkonů byla tedy nejvýrazněji ovlivňována a dosahovala nejvyšších hodnot. Výkony a stejně tak výkonová spotřeba (spotřeba materiálu + služeb) až do roku 2008 výrazně narůstaly. Nejvyšším skokovým nárůstem se změnily v roce 2007 výkony, ty se navýšily o +44 % (+86 506 tis. Kč) a to tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb. Stejně tak při této změně vzrostla výkonová spotřeba o +58,5 % (+56 242 tis. Kč), z toho změna o +33 815 tis. Kč jsou představující spotřebované služby, které tak vzrostly o +135 %. Následně pak byl zvrácen rostoucí trend v roce 2008 a změna byla záporná. Výkony poklesly o -10,2 % (-29 765 tis. Kč), přičemž ale výkonová spotřeba klesla o -21,9 % (-33 383 tis. Kč).

➤ Přidaná hodnota

Při nahlédnutí na vývoj přidané hodnoty, která představuje vztah mezi tržbami a příslušnými náklady, respektive mezi výkony a s nimi spojenou výkonovou spotřebou, je vidět rostoucí vývoj, ale v posledním roce s téměř nepatrnou změnou. Největší změny dosáhla v roce 2007 o +31 % (+33 mil. Kč) v následujícím roce pak byla změna jen o +2,7 % a ta činila v absolutním vyjádření +3,7 mil. Kč.

➤ Osobní náklady

Osobní náklady byly taktéž rostoucího charakteru avšak z kolísavými změnami. Největší změnou za období byla změna v roce 2007 a to o +25,4 % (+21 212 tis. Kč) a v dalším roce byla změna o +10,8 % (+11 310 tis. Kč). Nejvýrazněji byly osobní náklady ovlivňovány náklady mzdovými a pak náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, a to z důvodu růstu mezd. Odměny členům orgánů společnosti a družstev byly každý rok stejné a tak se žádné změny nevyskytovaly.

➤ Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu

Tyto tržby zaznamenaly největší změny hlavně v roce 2006 o +232 % (o +4 741 tis. Kč) a v roce 2008 byla změna naopak záporná o -66,2 % (o -6 304 tis. Kč). Hlavní podíl má prodej materiálu, poměr tržeb z prodeje dlouhodobého majetku je zanedbatelný.

➤ Provozní výsledek hospodaření

Největší změna provozního výsledku hospodaření nastala v roce 2006, kdy výsledek vzrostl o +106,5 % (+11 140 tis. Kč) díky tržbám za výrobky a za prodaný materiál. V následujícím roce se pak ještě zvýšil o +41,5 % (+8 952 tis. Kč), přičemž tržby za vlastní výrobky a služby dosáhly oproti jiným letem obrovských rozměrů, které však materiálovými a osobními náklady a využitím služeb rapidně výsledek hospodaření snížily. Roku 2008 došlo dokonce k záporné změně (poklesu) o téměř -50 % (-15 105 tis. Kč) při záporné změně tržeb za prodej výrobků i materiálu.

➤ Finanční výsledek hospodaření

Finanční výsledek hospodaření, ovlivněný pouze nákladovými úroky a ostatními finančními náklady a výnosy, se po celé sledované období pohybuje ve ztrátě. Takovou větší změnou byla v roce 2006 položka nákladových úroků a změnila se o +723 %, ale jen malou částkou +96 tis. Kč. Největší změna se naskytla v roce 2007 při zvýšení ostatních finančních výnosů o téměř +500 tis. Kč (+844 %), čímž došlo ke snížení ztráty finančního výsledku hospodaření o +60 % (ztráta se snížila kladnými výnosy o +478 tis. Kč). Dalším rokem se finanční výsledek opět zhoršil o -43 % (snížil se o -140 tis. Kč).

➤ Výsledek hospodaření za běžnou činnost

Nejvýraznější relativní změna byla v roce 2006 o +112,7 % (+6 953 tis. Kč), ale v absolutním kladném pojetí nastala největší změna v roce 2007, o +7 888 tis. Kč (+60 %), avšak vůbec největší absolutní změna přišla v roce 2008, záporná změna o -10 718 tis. Kč (-51 %).

➤ Výsledek hospodaření za účetní období

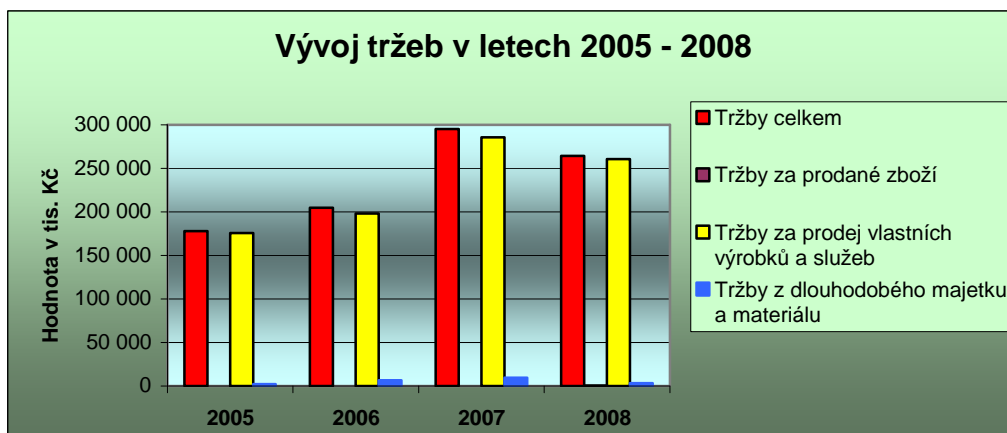
Změny výsledku hospodaření za účetní období jsou tedy totožné se změnami výsledku hospodaření za běžnou činnost, z důvodu neexistence mimořádného výsledku hospodaření.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Pro výpočet procentního rozboru vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty byly za základnu zvoleny tržby složené z tržeb za prodej zboží a z tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. Tyto tržby tedy dohromady tvoří základnu (100 %) a výpočty jsou tedy prováděny opět podle klasické matematické trojčlenky obsahující základnu a položky VZZ. Vývoj tržeb sledovaného období tvořících základnu výpočtů vertikální analýzy je znázorněn

v následujícím obrázku (Obr. 4.3) a přehled výsledků analýzy nalezneme v příloze č. 8.

Obr. 4.3 Vývoj tržeb ve sledovaném období (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Interpretace vývoje podílu položek VZZ vzhledem k tržbám

➤ Výkonová spotřeba

Výkonová spotřeba se vzhledem k tržbám pohybuje během sledovaného období okolo hodnoty 50 %, ale nejvyšší byla v roce 2007 (téměř 53 %). Většinový podíl na tom má spotřeba materiálu a energie.

➤ Přidaná hodnota

Během let přidaná hodnota procentním podílem na tržbách zabírala kolem 54 %, kromě roku 2007, kdy byla hodnota 49 %.

➤ Osobní náklady

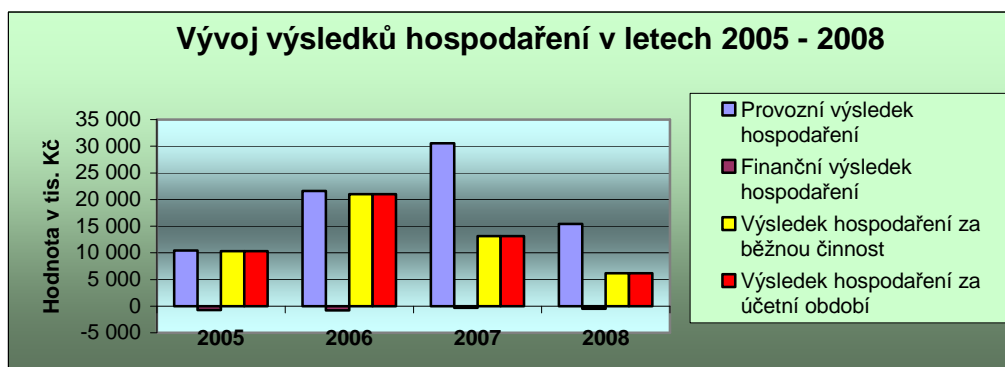
Osobní náklady pak vzhledem k tržbám v jednotlivých letech byly stále na téměř stejné úrovni a pohybovaly se mezi 37 % až 45 %, přičemž nejméně to bylo v roce 2007 a nejvíce v roce 2005. Většinové osobní náklady byly představovány náklady mzdovými (26 až 32 % tržeb) a malou částí pak náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (9 až 11 %).

➤ Výsledek hospodaření

Provozní výsledek byl v roce 2005 a 2008 na úrovni 6 %, v roce 2006 a 2007 se však držel na 11 % hodnoty tržeb. Dále se pak snížil až *výsledek hospodaření za běžnou činnost* díky dani z příjmu za běžnou činnost, kde se dostal vzhledem k hodnotě tržeb na 4 % (rok

2005 a 2008) a na 7 % v roce 2006 a 2007. Tyto dále nezměněné hodnoty pak převzal i *výsledek hospodaření za účetní období*. Přehled změn výsledků hospodaření je vyobrazen v Obr. 4.4.

Obr. 4.4 Vývoj výsledků hospodaření ve sledovaném období (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

4.2 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je nejpoužívanější metodou finanční analýzy podniku pro její rychlé a příliš nenákladné zpracování. Data pro zpracování analýzy poměrových ukazatelů byla vzata ze základních účetních výkazů společnosti interStroj, a. s., tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty analyzovaného podniku.

4.2.1 Poměrové ukazatele rentability

Následující tabulka (Tab. 4.1) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů rentability dle vzorců č. 3 až 8.

Tab. 4.1 Přehled hodnot ukazatelů rentability

UKAZATELE RENTABILITY	2005	2006	2007	2008
Rentabilita vloženého kapitálu - ROI (EBIT / K)	12,19 %	23,69 %	24,61 %	9,03 %
Rentabilita celkových aktiv - ROA (EBIT / A)	13,10 %	24,73 %	24,97 %	9,31 %
Rentabilita tržeb (EBIT / T)	5,95 %	10,95 %	10,74 %	5,97 %
Obrat celkových aktiv (T / A) (krát)	2,20	2,26	2,33	1,56
Rentabilita vlastního kapitálu - ROE (EAT / VK)	68,67 %	59,85 %	52,62 %	11,94 %
Rentabilita tržeb (EAT / T)	3,51 %	6,62 %	7,35 %	3,94 %
Obrat celkových aktiv (T / A) (krát)	2,20	2,26	2,33	1,56
Finanční páka (A / VK) (krát)	8,90	4,00	3,08	1,94
Rentabilita dl. zdrojů - ROCE (EBIT / (VK+DI.K))	56,11 %	65,18 %	54,61 %	14,74 %

Rentabilita tržeb - ROS (EAT / T)	3,51 %	6,62 %	7,35 %	3,94 %
Ukazatel nákladovosti (1 – ROS)	0,965 Kč	0,934 Kč	0,926 Kč	0,961 Kč

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů dle Tab. 4.1

➤ ROI – ukazatel rentability vloženého kapitálu (vzorec č. 3)

Ukazatel ziskovosti vloženého kapitálu je jedním z nejvýznamnějších ukazatelů rentability. Dle vypočítaných údajů tato rentabilita vloženého kapitálu ve sledovaném období stále narůstala až na 24,6 %, ale v roce 2008 prudce poklesla na 9 %, což bylo nejméně za celé období. To znamená, že účinnost celkového kapitálu vloženého do společnosti nezávisle na financování zdrojů je v tomto roce velmi nízká.

➤ ROA – ukazatel rentability celkových vložených aktiv (vzorec č. 4)

Jeho vyjádřením dostaneme míru návratnosti aktiv, tedy vyjádřený poměr mezi dosaženým ziskem (provozního výsledku hospodaření) a celkovými aktivami podniku. S využitím provozního zisku tedy naměříme „hrubou“ produkční sílu aktiv sledovaného podniku před odpočítáním daní a nákladových úroků. Rentabilita aktiv jak je vidět neustále rostla (až na 25 %) díky zvyšující se rentabilitě tržeb a také obrátkovosti. V roce 2008 však míra návratnosti aktiv prudce poklesla na 9,3 % a obrátkovosti z 2,33 na 1,56, což bylo způsobeno hlavně navýšením dlouhodobého majetku a mnohem nižším ziskem při nástupu hospodářské krize.

➤ ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu (vzorec č. 5)

Návratnost vlastního kapitálu během let 2005 až 2007 postupně klesala z téměř 70 % až na 52,6 % spolu s finanční pákou, v roce 2008 byl však pokles ROE mnohem větší až na téměř 12 % a to především vlivem nárůstu vloženého základního kapitálu.

➤ ROCE – ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů (vzorec č. 6)

Tímto ukazatelem je sledována výnosnost dlouhodobě investovaného kapitálu. Nejvyšší ziskovosti (65 %) dosáhl v roce 2006, ale v roce 2008 upadl jen na 14,74 % zásluhou prudkého navýšení základního kapitálu a také odloženého daňového závazku, přičemž došlo také ke snížení zisku.

➤ **ROS – ukazatel rentability tržeb** (vzorec č. 7)

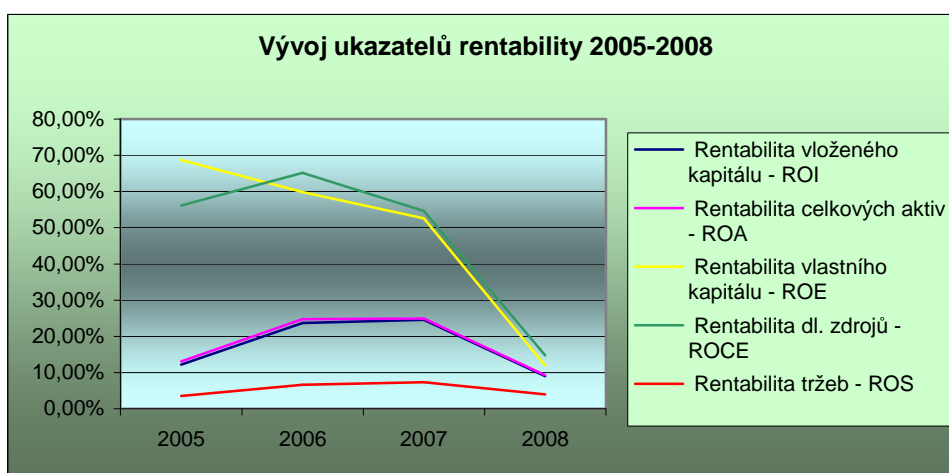
Rentabilita tržeb během období narůstala, až v roce 2007 dosáhla vrcholu při 7,35 % a v roce 2008 ziskovost tržeb spadla na necelé 4 %. Což znamená, že 1 mil. Kč tržeb přináší necelých 40 tis. Kč zisku.

➤ **1-ROS – ukazatel nákladovosti** (vzorec č. 8)

Nákladovost tržeb se s postupem času snižovala (min. 0,926 Kč), v posledním roce sledovaného období však vzrostla na 0,96 Kč.

Grafické znázornění vývoje vybraných ukazatelů během sledovaného období je na Obr. 4.5.

Obr. 4.5 Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: vlastní znázornění vybraných výsledků Tab. 4.1.

4.2.2 Poměrové ukazatele aktivity

Následující tabulka (Tab. 4.2) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů aktivity dle vzorců č. 9 a č. 11 až 16. Grafické znázornění vývoje těchto ukazatelů během sledovaného období se nachází v příloze č. 9.

Tab. 4.2 Přehled hodnot ukazatelů aktivity

UKAZATELE AKTIVITY		2005	2006	2007	2008
Vázanost celkových aktiv (A / T)	(Kč)	0,45	0,44	0,43	0,64
Obrat celkových aktiv (T / A)	(krát)	2,20	2,26	2,33	1,56
Obrat stálých aktiv (T / SA)	(krát)	9,6	11,4	23,0	4,2

Obrat zásob (T / Zásoby)	(krát)	4,8	6,0	8,4	7,5
Doba obratu zásob (Zásoby / (T/360))	(dny)	74,7	60,4	43,0	48,0
Doba obratu pohledávek (Pohl. / (T/360))	(dny)	48,2	63,1	94,2	94,7
Doba obratu závazků (KZ / (T/360))	(dny)	125,37	98,95	83,86	84,64

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů aktivity dle Tab. 4.2

➤ **Vázanost celkových aktiv (vzorec č. 9)**

Informuje nás o výkonnosti (intenzitě), se kterou podnik využívá aktiva k dosažení tržeb. Čím nižší je ukazatel, tím lépe. Podnik pak roste, aniž by musel zvyšovat finanční zdroje. Po celé sledované období jsou vykazovány poměrně nízké, téměř totožné hodnoty, což znamená, že aktiva byla využívána s velmi vysokou intenzitou. Nejvyšší intenzity (0,63) bylo využito v roce 2008, o polovinu větší než v minulých letech, to ale vzhledem k tak malé hodnotě ukazatele není žádnou významnou změnou.

➤ **Obrat celkových aktiv (vzorec č. 11)**

Od roku 2005 do roku 2007 měl ukazatel rostoucí tendenci, kdy v roce 2007 byl vůbec nejvyšší hodnoty (2,33 krát za rok), ale v roce 2008 se značně snížil, a to na nejnižší hodnotu ve sledovaném období (1,56 krát za rok).

➤ **Obrat stálých aktiv (vzorec č. 12)**

Obrat stálých aktiv měl vývoj stejný jako obrat celkových aktiv ale v mnohem větším měřítku. Roku 2007 dosáhl nejvyššího stavu 23 obrátek za rok a v následujícím roce poklesl jen na 4,2 obrátky za rok.

➤ **Obrat zásob (vzorec č. 13)**

Tento ukazatel udává intenzitu využití zásob, tedy kolikrát jsou během roku zásoby prodány a uskladněny. Do konce roku 2007 vzrůstaly hodnoty na 8,4 obrátek za rok a v roce 2008 klesly o obrátku na 7,5 obrátek ročně, což bylo po předchozím roce nejvíce obrátek.

➤ **Doba obratu zásob (vzorec č. 14)**

Doba vázaných zásob od jejich vzniku do spotřeby či prodeje se od roku 2005 do roku 2007 snížila z téměř 75 dní na 43 dní a v roce 2008 opět vzrostla na 48 dní (snížení téměř o 27 dní od počátku sledovaného období).

➤ **Doba obratu pohledávek** (vzorec č. 15)

Doba splatnosti pohledávek se rok od roku prodlužovala. Nejnižší byla v roce 2005 s délkou 48,2 dne a nejvyšší tedy v roce 2008 s délkou 94,7 dne. V mezidobí roku 2007 až 2008 již byl nárůst jen nepatrný, jinak rychle vzrůstal.

➤ **Doba obratu závazků** (vzorec č. 16)

Doba provozního úvěru měla od počátku období (125,37 dne) do roku 2007 klesající trend, kdy v roce 2007 byla tato doba nejnižší, a to 83,86 dne a v roce 2008 se prodloužila na 84,64 dne. První dva roky na tom byla společnost lépe, poskytovala totiž obchodní úvěr (doba obratu pohledávek) na kratší dobu než byl od dodavatelů čerpán provozní úvěr společností samotnou. V roce 2007 a 2008 to však bylo už opačně, čerpaný provozní úvěr byl o 10 dní kratší.

4.2.3 Poměrové ukazatele zadluženosti

Následující tabulka (Tab. 4.3) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů zadluženosti dle vzorců č. 17 až 20 a č. 22, 23, 26.

Tab. 4.3 Přehled hodnot ukazatelů zadluženosti

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI	2005	2006	2007	2008
Celková zadluženost (CK / A)	88,76 %	75,02 %	67,42 %	48,38 %
Kvóta vlastního kapitálu (VK / A)	11,24 %	24,98 %	32,50 %	51,48 %
Koeficient zadluženosti (CK / VK)	789,96 %	300,36 %	207,42 %	93,97 %
Úrokové krytí (EBIT / Ú) (krát)	750,31	195,33	246,72	108,76
Dlouhodobá zadluženost (dl. CK / A)	12,11 %	12,97 %	13,23 %	11,68 %
Běžná zadluženost (kr. CK / A)	76,65 %	62,06 %	54,27 %	36,83 %
Krytí stálých aktiv vl. kapitálem (VK / SA)	49,01 %	126,28 %	322,00 %	138,64 %

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů zadluženosti dle Tab. 4.3

➤ **Celková zadluženost** (vzorec č. 17)

Je ukazatelem věřitelského rizika. Pro věřitele je přijatelný nízký ukazatel zadluženosti. Větší podíl vlastního kapitálu značí menší riziko ztráty věřitelů v případě likvidace. Nejvyšší věřitelské zdroje byly firmě poskytnuty v roce 2005 (88,8 %) a klesaly během let až na

48,4 % v roce 2008. Vlastní kapitál tedy v roce 2008 konečně dosáhl většího podílu než kapitál cizí a pro věřitele je to mnohem přijatelnější.

➤ **Kvóta vlastního kapitálu** (vzorec č. 18)

Tato kvóta je ukazatelem finanční nezávislosti podniku, tedy vybavenosti vlastním kapitálem. Od počátku sledovaného období podíl vlastního kapitálu narůstal z 11,24 % na 51,48 % v posledním sledovaném roce 2008, což je pro firmu a její věřitele plusem.

➤ **Koeficient zadluženosti** (vzorec č. 19)

Vyjadřuje míru zadluženosti podniku a je srovnatelný s celkovou zadlužeností, akorát že ta roste s dluhy lineárně do 100 % a koeficient zadluženosti narůstá exponenciálně do nekonečna. Vzhledem ke snižování zadluženosti klesal tento koeficient ze 780 % z roku 2005 na 94 % v roce 2008.

➤ **Úrokové krytí** (vzorec č. 20)

Znáznorňuje kolikanásobně je vyšší zisk než placené úroky. V literatuře bývá uváděno jako dostačující, aby byly úroky kryty ziskem alespoň 3 krát až 6 krát. Podnik interStroj, a. s. však vykazoval toto krytí ve stovkách. Nejvyšší krytí bylo v roce 2005 (750 krát) a nejnižší hodnoty dosáhlo v roce 2008, i přesto zisk pokrýval placené úroky téměř 109 krát.

➤ **Dlouhodobá zadluženost** (vzorec č. 22)

Vypočte poměrnou část aktiv financovanou dlouhodobými dluhy, skládajícími se z dlouhodobých obchodních závazků, úvěrů a rezerv. Dlouhodobou zadlužeností byl podnik zatížen nejvíce v roce 2007, ta představovala financování 13,23 % aktiv dlouhodobými zdroji a nejnižší pak byla v roce 2008, představující 11,68 %.

➤ **Běžná zadluženost** (vzorec č. 23)

Je dán do poměru cizí krátkodobý kapitál s celkovými aktivy, přičemž tento kapitál zahrnuje krátkodobé závazky, běžné bankovní úvěry a pasivní přechodné a dohadné položky. Běžná zadluženost u podniku má klesající průběh, kde klesá v období 2005 až 2008 ze 76,65 % na 36,83 % a snížila se tedy během období téměř o 40 %.

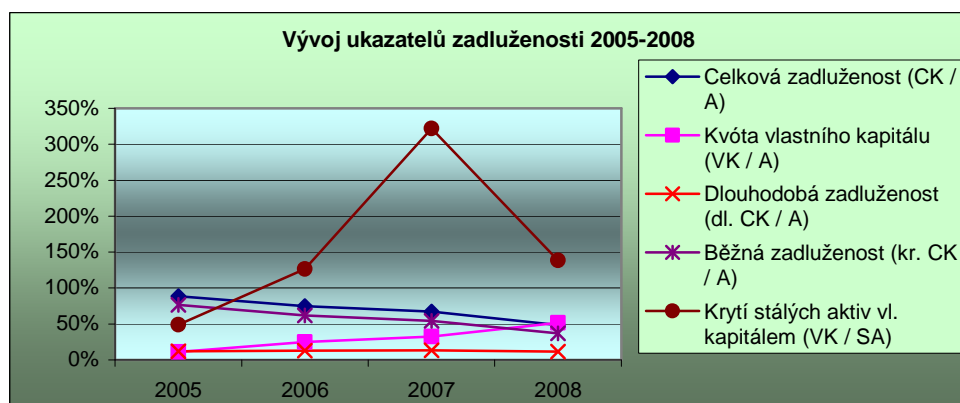
➤ **Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem** (vzorec č. 26)

Tento ukazatel hodnotí finanční stabilitu podniku. Nejnižší hodnoty dosáhl podnik v roce 2005 (49 %) a nejvyšší v roce 2007 (322 %). V roce 2008 pokleslo krytí na 138,64 %, tedy o 183 %. V literatuře (dle P. Kralicka) se v rakouském velkoobchodě doporučuje

hodnota 90 %.

Grafické znázornění vývoje vybraných ukazatelů během sledovaného období se nachází v Obr. 4.6.

Obr. 4.6 Vývoj ukazatelů zadluženosti 2005-2008

Zdroj: vlastní znázornění vybraných výsledků Tab. 4.3.

4.2.4 Poměrové ukazatele likvidity

Následující tabulka (Tab. 4.4) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů likvidity (schopnost dostat závazkům podniku) dle vzorců č. 28 až 30.

Tab. 4.4 Přehled hodnot ukazatelů likvidity

UKAZATELE LIKVIDITY	2005	2006	2007	2008
Běžná likvidita (OA / kr. závazky) (krát)	1,00	1,27	1,65	1,70
Pohotová likvidita (krát) ((OA - kr. pohledávky - zásoby)/kr. závazky)	0,40	0,66	1,13	0,88
Okamžitá likvidita (krát) ((PP + PE)/okamžitě splatné závazky))	0,01	0,02	0,01	0,02

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů likvidity dle Tab. 4.4

➤ **Běžná likvidita (vzorec č. 28)**

Vyjadřuje celkovou likviditu, kolikrát jsou krátkodobé závazky pokryty oběžnými aktivy. Schopnost včas hradit své dluhy je dostačující při ukazateli běžné likvidity vyšším než 1,5.

Schopnost podniku včas platit své závazky byla každým rokem vyšší, avšak v roce 2005 a 2006 byla nedostačující díky svému koeficientu 1,00 a 1,27. V roce 2006 byla požadovaná výše ukazatele překročena a v roce 2008 dosáhla hodnoty 1,7.

➤ **Pohotová likvidita** (vzorec č. 29)

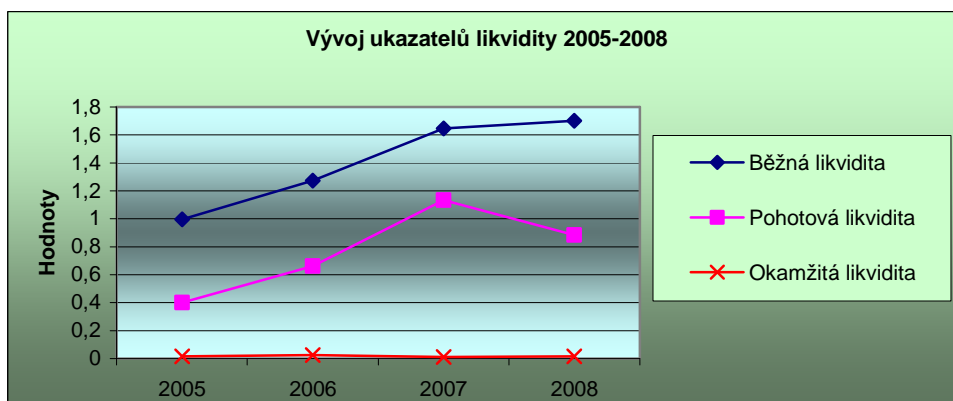
Tento ukazatel je vůči běžné likviditě ještě oproštěn od zásob, které jsou přeměnitelné na peníze během delší doby. Ukazatel by pak dle literatury neměl klesnout pod hodnotu 1. Tato hodnota byla vyšší jen v roce 2007 a byla nejvyšší za období (1,13). V následujícím roce 2008 se snížila na 0,88 a nejnižší hodnoty nabyla již v roce 2005.

➤ **Okamžitá likvidita** (vzorec č. 30)

Okamžitá likvidita se užívá k měření schopnosti podniku uhradit právě splatné dluhy. Pro správnou likviditu je potřeba hodnoty ukazatele alespoň 0,2. Ve sledovaném období firmy jsou hodnoty tohoto ukazatele hluboce pod touto požadovanou úrovní, pohybují se střídavě s hodnotami 0,01 a 0,02, tudíž likvidita není zajištěna.

Grafické znázornění vývoje těchto ukazatelů během sledovaného období se nachází v Obr. 4.7.

Obr. 4.7 Vývoj ukazatelů likvidity 2005-2008

Zdroj: vlastní znázornění vybraných výsledků Tab. 4.4.

4.2.5 Poměrové ukazatele tržní hodnoty (kapitálového trhu)

Následující tabulka (Tab. 4.5) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů tržní hodnoty (kapitálového trhu) dle vzorců č. 31 až 36 a č. 41. Grafické znázornění vývoje těchto ukazatelů během sledovaného období se nachází v příloze č. 10.

Tab. 4.5 Přehled hodnot ukazatelů tržní hodnoty

UKAZATELE TRŽNÍ HODNOTY	2005	2006	2007	2008
Účetní hodnota akcie (tis. Kč)	62	151	275	426
Čistý zisk na akcii (tis. Kč)	43	90	145	51
Dividenda na akcii (tis. Kč)	0	0	21	50
Výplatní poměr	0	0	0,14	0,97
Aktivační poměr	1	1	0,86	0,03
Udržitelná míra růstu	68,67 %	59,85 %	45,11 %	0,34 %
Dividendové krytí (krát)	-	-	7,00	1,03

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů tržní hodnoty dle Tab. 4.5

➤ **Ukazatel účetní hodnoty akcie (vzorec č. 31)**

Účetní hodnota akcie byla rok od roku větší, tedy měla rostoucí trend. Nejnižší hodnotu měla tedy v roce 2005 (62 tis. Kč) a v roce 2008 měla už účetní hodnotu 426 tis. Kč.

➤ **Ukazatel čistého zisku na akcii (vzorec č. 32)**

Čistý zisk je zde celkový zisk po zdanění bez vyplacených primárních dividend. Od roku 2005 do roku 2007 byl ukazatel rostoucí a vyvíjel se od 43 tis. Kč do maxima 145 tis. Kč zisku na akcii, v roce 2008 se pak snížil na 51 tis. Kč.

➤ **Ukazatel dividendy na akcii (vzorec č. 33)**

V letech 2005 až 2006 se dividendy nevyplácely z důvodu neuhrazených ztrát minulých let. V roce 2006 však byla výše dividendy na akcii 21 tis. Kč a v roce 2008 se zvýšila na 50 tis. Kč na akcii.

➤ **Ukazatel výplatního poměru (vzorec č. 34)**

Vyjadřuje poměrnou část vyplaceného zisku v dividendách. Až v roce 2007 byl tento poměr 0,14 nebo také 14 % zisku bylo vyplaceno v dividendách. V roce 2008 pak bylo vyplaceno akcionářům 97 % zisku.

➤ **Ukazatel aktivačního poměru (vzorec č. 35)**

Ukazatel aktivačního poměru udává zbylý nerozdělený zisk. Po procentním převedení poměru ukazatel vykazuje v roce 2005 a 2006, díky nevyplaceným dividendám 100 %, v roce 2007 pak 86 % a v roce 2008 pouhé 3 % nerozděleného zisku.

➤ **Ukazatel udržitelné míry růstu (vzorec č. 36)**

Ukazatel udržitelné míry růstu je klesající díky klesající rentabilitě vlastního kapitálu i aktivačního poměru a tím pak dochází ke snižování zisku a dividendy na akcii o tuto míru. V roce 2005 byl nejvyšší (68,67 %) a v roce 2008 už měl hodnotu jen 0,34 %.

➤ **Ukazatel dividendového krytí (vzorec č. 41)**

Ukazatel dividendového krytí udává kolikrát jsou dosaženým ziskem dividendy pokryty. Opět v roce 2005 a 2006 nelze tento ukazatel vyjádřit kvůli nevyplaceným dividendám, ale v roce 2007 už byly dividendy kryty ziskem 7 krát a v roce 2008 jen 1,03 krát.

4.2.6 Poměrové ukazatele provozní (výrobní)

Následující tabulka (Tab. 4.6) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů provozních (výrobních) dle vzorců č. 43 až 48.

Tab. 4.6 Přehled hodnot provozních (výrobních) ukazatelů

PROVOZNÍ (VÝROBNÍ) UKAZATELE	2005	2006	2007	2008
Mzdová produktivita (Kč)	1,72	1,79	1,87	1,72
Produktivita DHM (Kč)	0,03	0,22	0,46	0,58
Ukazatel opotřebovanosti DHM (%)	44 %	39 %	30 %	72 %
Nákladovost výnosů (Kč)	0,95	0,91	0,91	0,95
Materiálová náročnost výnosů (Kč)	0,35	0,32	0,29	0,24
Vázanost zásob na výnosy (Kč)	0,20	0,15	0,11	0,11

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů provozních dle Tab. 4.6

➤ **Ukazatel mzdové produktivity (vzorec č. 43)**

Do čitatele byla dosazena přidaná hodnota pro vyloučení vlivu energie, surovin a případných nakupovaných služeb. Mzdová produktivita by měla mít rostoucí trend, ale u podniku interStroj, a. s. v posledním roce poklesla na hodnotu roku z počátku sledovaného období (1,72) a nejvyšší byla tedy v roce 2008 (1,87).

➤ **Ukazatel produktivity DHM (vzorec č. 44)**

Vyjadřuje využití dlouhodobého hmotného majetku a udává, kolik výnosů přinese 1 Kč

pořizovací ceny majetku. Produktivita DHM se rok od roku zvyšovala. V roce 2005 přinesla pouhé 3 haléře a v roce 2008 již činila 58 haléřů.

➤ **Ukazatel opotřebovanosti DHM (vzorec č. 45)**

Poukazuje na průměrné procentní opotřebení DHM. Do roku 2007 se opotřebení DHM snižovalo, ale v roce 2008 se zvýšilo na 72 %.

➤ **Ukazatel nákladovosti výnosů (vzorec č. 46)**

Podává informace o zatížení výnosů celkovými náklady podniku a měl by klesat, nám však po poklesu a ustálení během sledovaného období opět nakonec vzrostl na počáteční hodnotu 0,95.

➤ **Ukazatel materiálové náročnosti výnosů (vzorec č. 47)**

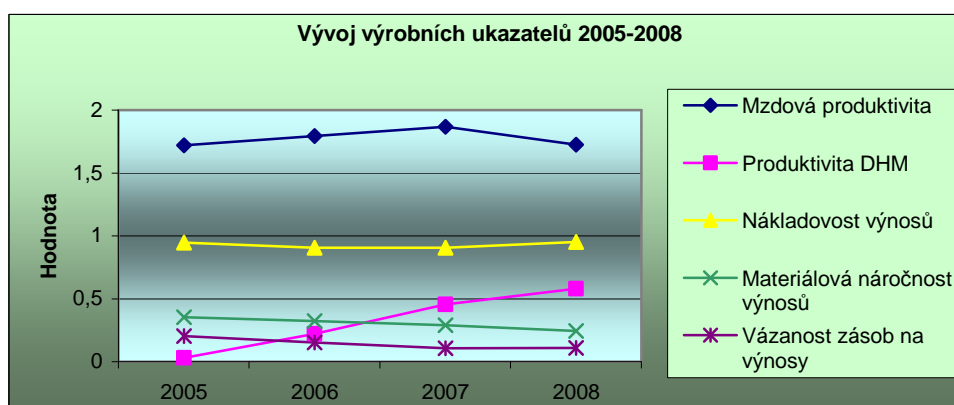
Vyjadřuje jak spotřebovávaný materiál a energie zatěžují výnosy. Materiálová náročnost výnosů klesá, což je dobře, a to z 35 až na 24 haléřů.

➤ **Ukazatel vázanosti zásob na výnosy (vzorec č. 48)**

Udává kolik zásob je vázáno na 1 Kč výnosů. Vázanost zásob na výnosy během sledovaného období klesala z 0,20 Kč a ustálila se na 0,11 Kč.

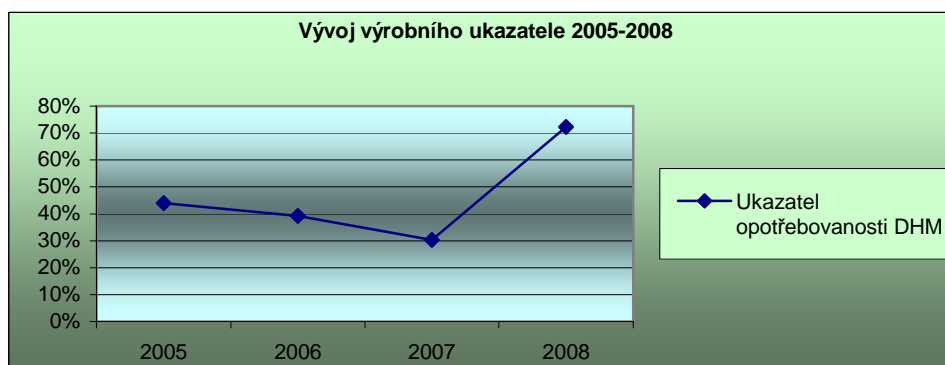
Grafické znázornění vývoje těchto ukazatelů během sledovaného období je na Obr. 4.8 a Obr. 4.9.

Obr. 4.8 Vývoj výrobních ukazatelů 2005-2008

Zdroj: vlastní znázornění vybraných výsledků Tab. 4.6.

Obr. 4.9 Vývoj výrobního ukazatele 2005-2008

Zdroj: vlastní znázornění vybraných výsledků Tab. 4.6.

4.2.7 Poměrové ukazatele produktivity práce

Následující tabulka (Tab. 4.7) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů produktivity práce dle vzorců č. 50 až 54. Grafické znázornění vývoje těchto ukazatelů během sledovaného období se nachází v příloze č. 11.

Tab. 4.7 Přehled hodnot ukazatelů produktivity práce

UKAZATELE PRODUKTIVITY PRÁCE	2005	2006	2007	2008
Osobní náklady ku přidané hodnotě (krát)	0,821	0,784	0,749	0,809
Produktivita práce z přidané hodnoty (tis. Kč)	340,793	407,065	472,686	474,023
Produktivita práce z tržeb (tis. Kč)	628,204	756,240	965,216	861,799
Průměrná mzda – roční (tis. Kč)	198,243	227,061	252,980	274,960
Průměrná mzda – měsíční (tis. Kč)	16,520	18,922	21,082	22,913

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů produktivity práce dle Tab. 4.7

➤ **Ukazatel osobních nákladů ku přidané hodnotě (vzorec č. 50)**

Čím nižší je ukazatel tím lépe, jelikož přidaná hodnota tvořená zaměstnanci pak převyšuje náklady na zaměstnance. Tento ukazatel v průběhu období klesal z 0,821 na 0,749 v roce 2007 a v roce 2008 se zvýšil na 0,809. Ani v jednom roce však nepřevýšil hodnotu 1, což je pozitivní.

➤ **Ukazatel produktivity práce (vzorec č. 51 a 52)**

Produktivita práce z přidané hodnoty má rostoucí tendenci a vyvíjela se od Kč 340 793,- do Kč 474 023,-. U produktivity práce z tržeb pak byla rostoucí jen do roku

2007, kde se vyvíjela od Kč 628 204,- do Kč 965 216,- a v roce 2008 pak poklesla na Kč 861 799,-.

➤ **Ukazatel průměrné mzdy (vzorec č. 53 a 54)**

Průměrné mzdy během období rostly, měly rostoucí trend a zvýšily se za tuto dobu téměř o polovinu. Průměrné měsíční mzdy tedy vzrostly z Kč 16 520,- na Kč 22 913,- a roční z Kč 198 243,- na Kč 274 960,-.

4.2.8 Poměrové ukazatele na bázi finančních fondů

Následující tabulka (Tab. 4.8) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů na bázi finančních fondů dle vzorců č. 55 a 59 až 62. Grafické znázornění vývoje těchto ukazatelů během sledovaného období se nachází v příloze č. 12.

Tab. 4.8 Přehled hodnot ukazatelů na bázi finančních fondů

UKAZATELE NA BÁZI FINANČNÍCH FONDŮ	2005	2006	2007	2008
Čistý pracovní kapitál (ČPK) (tis. Kč)	-254	14 914	43 060	43 093
Rentabilita obratu z hlediska ČPK (ČPK/T) (%)	-0,1 %	7,5 %	15,1 %	16,5 %
Podíl ČPK z majetku (ČPK/A) (%)	-0,3 %	17,0 %	35,1 %	25,8 %
Rentabilita ČPK (Zisk/ČPK) (%)	-2428,0%	88,0 %	48,8 %	23,9 %
Doba obratu ČPK (ČPK/denní tržby) (dny)	-0,5	27,1	54,3	59,4

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Interpretace vypočítaných výsledků ukazatelů produktivity práce dle Tab. 4.8

➤ **Ukazatel ČPK (vzorec č. 55)**

Čistý pracovní kapitál měl rostoucí trend, avšak v roce 2005 byl z důvodu vysokých zásob záporný, čímž jsou ovlivněny i následující vypočítané ukazatele. Nejvyšší hodnotu měl ukazatel Kč 43 093,- v roce 2008.

➤ **Ukazatel rentability obratu z hlediska ČPK (vzorec č. 59)**

Rentabilita obratu z hlediska ČPK se také vyvíjela rostoucím tempem a nejvyšší hodnotou bylo 16,5 %.

➤ **Ukazatel podílu ČPK z majetku (vzorec č. 60)**

Podíl ČPK z majetku také rostl, ale v roce 2008 vlivem nabytí majetku poklesl z 35,1 %

na 25,8 %.

➤ **Ukazatel rentability ČPK** (vzorec č. 61)

Rentabilita čistého pracovního kapitálu je během sledovaného období klesající, přičemž v roce 2005 je velmi vysoké záporné hodnoty z důvodu nízkého záporného ČPK, čímž dělá špatný dojem. V následujícím roce 2006 dosáhl 88 % rentability a klesal až na 23,9 % (rok 2008).

➤ **Ukazatel doby obratu ČPK** (vzorec č. 62)

Doba obratu čistého pracovního kapitálu narůstala během daných 4 let téměř od nuly až k 60 dnům.

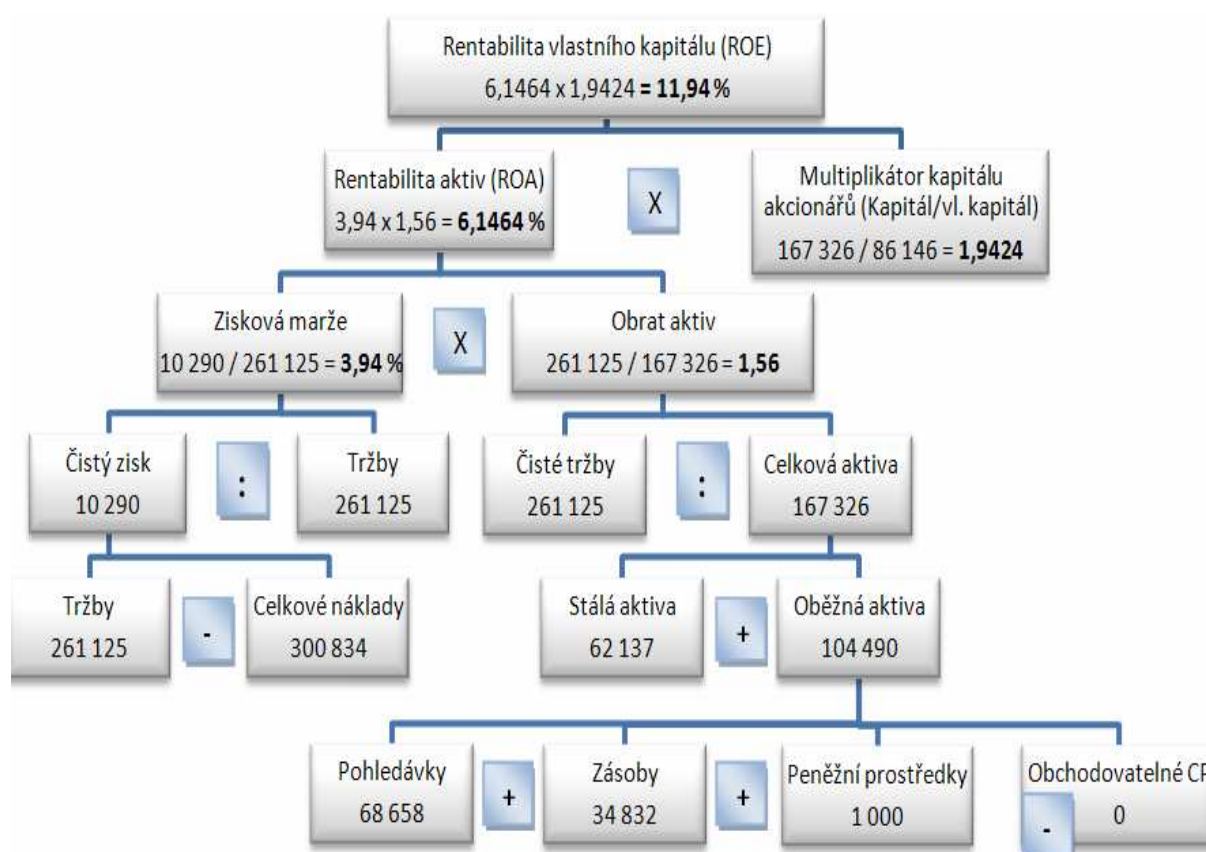
4.3 Analýza soustav ukazatelů

Hlavním představitelem je pyramidový rozklad. Tyto rozklady se většinou prezentují v grafické podobě, protože takto vyjádřený rozklad je přehlednější a umožňuje daleko lépe sledovat vývoj dynamických změn jiných částí ukazatelů včleněných do pyramidy v případě změny jediné položky v pyramidě. Data pro zpracování analýzy soustav ukazatelů byla vzata ze základních účetních výkazů společnosti interStroj, a. s., tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty analyzovaného podniku.

4.3.1 Pyramidový Du Pont rozklad ukazatele ROE

Du Pont rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) je propočítán a graficky znázorněn v pyramidově zpracované podobě (viz. Obr. 4.10).

Obr. 4.10 Rozklad ukazatele ROE

Zdroj: vlastní zpracování dle [13].

4.4 Bankrotní modely

Jejich cílem je kvalitní diagnostikování finanční situace firmy, popřípadě možnost předpovědi jejího dalšího vývoje na základě jednočíselné charakteristiky. Data pro výpočet modelů byla vzata ze základních účetních výkazů společnosti interStroj, a. s. Grafické znázornění výsledků následujících bankrotních modelů se nachází v příloze č. 13.

4.4.1 Altmanovo Z-score

Následující tabulka (Tab. 4.9) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých výsledků Altmanova Z-score podle modifikované Altmanovy rovnice (vzorec č. 74) ve sledovaných letech 2005 až 2008. Modifikované Altmanovy rovnice bylo použito z důvodu neobchodování společnosti s akciemi na veřejném trhu.

Tab. 4.9 Výsledky Altmanova Z-score

Z-score	2005	2006	2007	2008
	2,6	3,3	3,6	2,3
A	-0,0032	0,1699	0,3506	0,2575
B	-0,0691	0,0846	0,2070	0,0951
C	0,1220	0,2381	0,2471	0,0903
D	0,1814	0,1652	0,1181	0,4197
E	2,2008	2,2576	2,3262	1,5606

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Výsledné hodnoty rovnice se v letech 2006 až 2007 pohybovaly nad hodnotou 2,9 a tím byla nastíněna uspokojivá finanční situace. V roce 2008 se však hodnota ukazatele zhoršila a podnik se tak dostal do „šedé“ zóny jako v roce 2005, což značí o poměrně dobré finanční situaci společnosti, která nemá finanční problémy. Podnik je tak pro své věřitele důvěryhodný.

4.4.2 Index IN01

Následující tabulka (Tab. 4.10) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých výsledků indexu IN01 (vzorec č. 77) ve sledovaných letech 2005 až 2008.

Tab. 4.10 Výsledky indexu IN01

IN01	2005	2006	2007	2008
	31,2	9,6	11,7	5,5
A	1,127	1,333	1,483	2,067
B	750,308	195,327	246,715	108,755
C	0,122	0,238	0,247	0,090
D	2,253	2,498	2,608	1,887
E	0,996	1,274	1,647	1,702

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Během celého sledovaného období index IN01 převyšoval hodnotu 1,77, takže bylo zjištěno, že podnik tvoří hodnotu (dosahuje kladného ekonomického zisku).

4.4.3 Index IN05

Následující tabulka (Tab. 4.11) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých výsledků

indexu IN05 (vzorec č. 78) ve sledovaných letech 2005 až 2008.

Tab. 4.11 Výsledky indexu IN05

IN05	2005	2006	2007	2008
	31,2	9,6	11,7	5,5
A	1,127	1,333	1,483	2,067
B	750,308	195,327	246,715	108,755
C	0,122	0,238	0,247	0,090
D	2,253	2,498	2,608	1,887
E	0,996	1,274	1,647	1,702

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Hodnoty indexu IN05 se opět během celého sledovaného období pohybovaly nad hodnotou 1,6, označující uspokojivou finanční situaci společnosti.

4.4.4 Taflerův bankrotní model

Následující tabulka (Tab. 4.12) obsahuje vypočítané hodnoty jednotlivých výsledků Taflerova bankrotního modelu (vzorec č. 79) ve sledovaných letech 2005 až 2008.

Tab. 4.12 Výsledky Taflerova modelu

Taflerův model	2005	2006	2007	2008
	0,69	0,81	0,88	0,61
R1	0,159	0,384	0,456	0,246
R2	0,860	1,054	1,324	1,291
R3	0,766	0,621	0,542	0,367
R4	2,201	2,258	2,326	1,561

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování.

Od roku 2005 až do konce roku 2008 se výsledky modelu držely nad hodnotou 0,3 a tím je řazena společnost mezi podniky s nízkou pravděpodobností bankrotu.

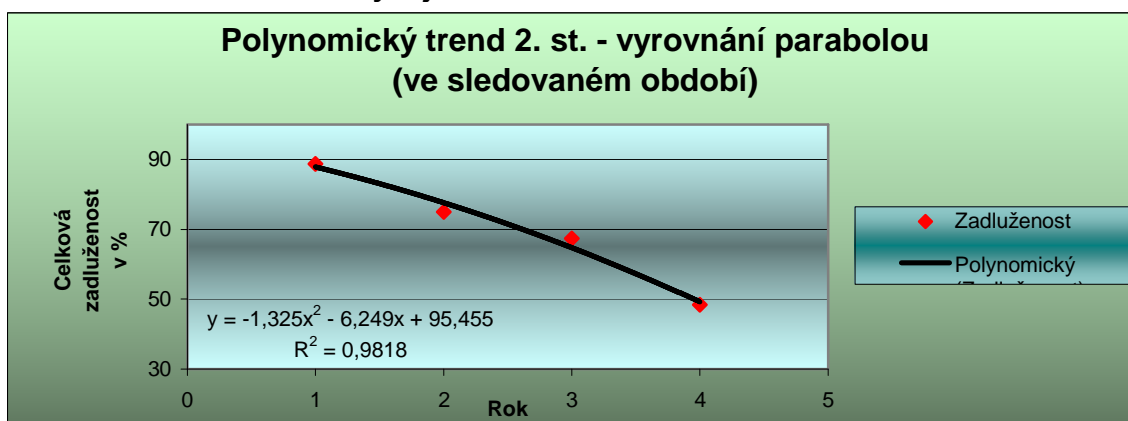
4.5 Predikce vývoje celkové zadluženosti společnosti pro rok 2009

Vzhledem k významu věřitelského rizika pro firmu, tedy celkové zadluženosti podniku, je v této části práce věnována pozornost právě nastínění vývoje tohoto poměrového ukazatele v následujícím roce 2009 pomocí regresní analýzy.

Během sledovaných let hodnoty ukazatele klesaly a věřitelské riziko pro věřitele se

snižovalo. Pro předpověď (predikci) hodnoty celkové zadluženosti v následujícím roce po sledovaném období, je využito trendových funkcí Microsoft Excel. Postupně byla hledána ta funkce, která nejvíce aproximuje data svým průběhem. Data byla získána poměrovou analýzou výkazů společnosti a byla graficky znázorněna v XY bodovém grafu. Po přidání spojnice trendu a regrese (regresní křivky) do jednotlivých grafů, využití možnosti zobrazení rovnice regrese (y) a hodnoty spolehlivosti R (determinačního koeficientu R^2 dle vzorce č. 86), se nejlépe ukázala funkce s polynomičtým trendem 2. stupně (viz. Obr. 4.11), díky nejvyššímu determinačnímu koeficientu R^2 z grafů (čím blíže k 1, tím lépe).

Obr. 4.11 Křivka trendu vývoje celkové zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování dat z výkazů společnosti interStroj, a. s.

Po dosazení 5. sledovaného roku (nezávislá veličina $x=5$) do výsledné rovnice regrese (dle vzorce č. 82, tedy $y = -1,32x^2 - 6,249x + 95,455$) vyšla pro rok 2009 předpověď celkové zadluženosti 31,09 %. Tato hodnota je již pro věřitele mnohem příznivější, než hodnota předchozího roku 2008 (necelých 50 %). Průběh dosavadních změn celkové zadluženosti a predikce vývoje pro rok 2009 jsou znázorněny v následujícím obrázku (Obr. 4.12).

Obr. 4.12 Celková zadluženost sledovaného období a predikce 2009

Zdroj: vlastní zpracování dat z výkazů společnosti interStroj, a. s.

4.6 Využití metod a technik ke zkoumání podniku

4.6.1 SWOT analýza

Pro tuto metodu je typickým jevem užití verbálních ukazatelů. Podstatou SWOT analýzy je identifikace silných a slabých stránek podniku, příležitostí a ohrožení, pomocí nichž lze zhodnotit celkovou situaci podniku. Provedení SWOT analýzy slouží jako zdůraznění výsledků předešlých metod doplněných informacemi vnějších faktorů působících na společnost. Grafické znázornění nalezených silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení se nachází v příloze č. 14.

Po provedení a vyhodnocení analýzy byla zjištěna důležitost společnosti pokračovat ve využívání svých předností, vlastních silných stránek a rozvíjet je. Velkou výhodou společnosti je vlastní upravená kvalitní hrádecká ocel, které využívají při výrobě také velkorozměrných dílů a součástek nejen kusové výroby, čímž mají již ve své oblasti vybudovanou dobrou pověst u nás i v zahraničí. Dalším plusem energeticky velmi náročného podniku je výstavba rozlehlé vlastní fotovoltaické elektrárny.

Ovšem kromě zaměření se na rozvoj svých silných stránek by se měla společnost soustředit také na odstraňování slabých stránek podniku do budoucna.

Dnešní doba není pro podniky nijak příjemná kvůli přetrvávající světové hospodářské krizi, a proto je zapotřebí chopit se příležitostí, upevnit si své postavení na trhu a snažit se tyto příležitosti převést na silné stránky.

5 Návrhy a doporučení

Tato část diplomové práce je věnována shrnutí celkové ekonomické situace společnosti interStroj, a. s. za sledované období od roku 2005 do roku 2008. V analytické části práce byly užity metody pro zjišťování finanční situace společnosti. Jako hlavní metody finanční analýzy byly použity poměrové ukazatele, jejichž rozbohem se zabývala předchozí kapitola. Dále byl proveden Du Pontův pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE), predikce vývoje celkové zadluženosti pro následující rok, propočítány bankrotní modely ke zjištění zdraví podniku a sestavena SWOT analýza. Na základě provedených metod a zjištěných výsledků je možno navrhnout případná řešení ke zlepšení finanční situace společnosti.

5.1 Shrnutí výsledků a návrhy případných řešení

Průběh finanční analýzy byl postaven na čtyřech základních skupinách ukazatelů, konkrétně ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Ty byly doplněny ukazateli tržní hodnoty, ukazateli výrobními, ukazateli produktivity práce a ukazateli na bázi finančních prostředků. Vypočítané výsledky ukazatelů však nemají dostatečnou vypovídací schopnost, a proto je velmi důležité, aby byly doplněny hodnocením skutečnosti a faktory, které ovlivňují jejich výslednou hodnotu. Také je potřeba nezapomenout na posouzení ovlivňování vzájemné souvislosti mezi jednotlivými ukazateli, což přispívá k lepšímu zhodnocení skutečné finanční situace.

Ke komplexnějšímu pohledu na stav podniku byly použity účelově vytvořené ukazatele, tzv. analýza soustav ukazatelů, ze kterých byl použit pyramidový Du Pontův rozklad ukazatele ROE, Altmanovo Z-score, index IN01, index IN05 a Taflerův bankrotní model. Následovala predikce vývoje celkové zadluženosti následujícího roku 2009 a nakonec byla sestavena SWOT analýza sestavená dle slovního popisu a charakterizování ekonomické situace podniku, zjištěných silných a slabých stránek společnosti a také příležitostí a ohrožení.

Z výsledků provedených bankrotních modelů, které se řadí mezi soustavy ukazatelů, byl zjištěn nehrozící bankrot. Provedením Altmanova modelu Z-score lze říci, že společnost v průběhu sledovaného období neměla finanční problémy. V roce 2006 až 2007 na tom byla společnost velmi dobře, dle dosažených hodnot byla nastíněna uspokojivá finanční situace velmi zdravého podniku. V roce 2008 se však hodnota ukazatele zhoršila a podnik se tak

dostal do „šedé“ zóny jako v roce 2005, což ale stále značí o poměrně dobré finanční situaci společnosti, která nemá finanční problémy. Podnik je tak pro své věřitele důvěryhodný. Dalším takovým hodnocením bylo provedení Taflerova bankrotního modelu, čímž byla zjištěna velmi nízká pravděpodobnost bankrotu během celého sledovaného období. Dle indexu IN01 a indexu IN05 je během období zjištěna uspokojivá finanční situace společnosti s tvorbou hodnoty podniku (dosahováním kladného ekonomického zisku).

Po užití předchozích metod byla následně verbálně provedena SWOT analýza vyjadřující silné a slabé stránky společnosti, její příležitosti a ohrožení. Silné stránky podniku v této analýze jasně převažují, a proto by se v jejich udržení a rozvíjení mělo pokračovat a snažit se minimalizovat stránky slabé, využívat svých příležitostí a přihlížet k hrozbám působícím na podnik zvenčí.

5.1.1 Ukazatele rentability – zhodnocení a návrhy

Oblast rentability svým vývojem ukazatelů nepůsobí na první pohled dobrým dojmem. Počátkem sledovaného období (z roku 2005 na 2006) ukazatele výrazně vzrostly. V dalším roce se zvětšily už jen nepatrně, spíše se držely na stejné úrovni, avšak v posledním sledovaném roce 2008 se prudce snížily i pod úroveň výsledků roku 2005. Takové změny však byly zapříčiněny především nemovitým vkladem (budovy) velmi vysoké hodnoty do základního kapitálu. To přispělo také ke zpomalení Obratu celkových aktiv i při dosti vysokých, i když také snížených, tržbách. Dalším důvodem snížení některých ukazatelů byl úpadek zisku, kvůli vysokým materiálovým a osobním nákladům (zvýšení průměrných mezd) a také snížení počtu prodávaných výrobků v období světové krize. Vliv na snížení hodnot některých ukazatelů rentability mělo také zvyšování celkové (běžné) likvidity podniku. Podnik má vysoké zásoby především materiálu a nedokončené výroby. Hlavně u zásob, alespoň některých druhů materiálu, bychom mohli najít možnosti aplikování logistických metod pro zefektivnění dodávek potřebných surovin a materiálu, aby podnik nemusel tyto držet u sebe na skladě, ale mohl využít například možnost skladování dodavatele, který by podniku dodával materiály operativně podle potřeb a tím by snížil náklady na skladování a ušetřil tak peněžní prostředky vázané v zásobách. Bylo by možné využít některé z metod zefektivnění materiálového toku, např. „JIT“ (Just in time). Ušetřenými prostředky vázanými v zásobách materiálu lze dosáhnout vyššího zisku a zajistit tak vyšší rentabilitu. Další možností je zrychlení obratu aktiv, které v posledním roce poklesly, což má vliv na pokles některých ukazatelů rentability. Zrychlení obratu aktiv lze dosáhnout u nejproduktivnějších aktiv třeba využitím leasingu, tím se zvýší také ziskovost podniku. Pro zvyšování zisku, a tím i

rentability, je snižování provozních nákladů hlavně souvisejících se spotřebou elektrické energie a materiálu. Kvůli zastaralým a energeticky náročným strojům podniku a osvětlení budov a výrobních hal budou sice po dokončení výstavby fotovoltaické elektrárny náklady na spotřebu energie eliminovány, ale výměnou starých osvětlení za úsporné zářivky a pomalu dosluhujících opotřebovaných starých strojů za nové úspornější a už i výkonnější, by se do budoucna spotřeba energie a s ní související náklady snížily. Vzhledem k probíhající světové hospodářské a ekonomické krizi by měla být společnost a její strategie podrobena hlubší a komplexnější analýze manažery a vedením podniku.

5.1.2 Ukazatele aktivity – zhodnocení a návrhy

V průběhu sledovaného období došlo u ukazatelů k velkým vývojovým změnám. Menší změnou (zhoršením) byl vývoj ukazatele vázanosti aktiv kvůli navýšení aktiv hodnotou budov vložených do vlastního kapitálu. Čím nižší je ukazatel, tím více roste podnik bez navýšování finančních zdrojů. Tímto vložením budov byl ovlivněn také obrat celkových aktiv, který se snížil o třetinu vzhledem k předchozímu vývoji. Příznivým vývojem se projevil obrat zásob, který se od počátku sledovaného období zvýšil o více než třetinu. Velmi pozitivní se jeví také snížení doby obratu zásob, snížení více než o třetinu od počátku období (téměř o 27 dní) kvůli postupnému snižování zásob materiálu. Tyto zásoby je možné snížit na skladech využitím různých metod řízení a zefektivňování materiálového toku (například pomocí zmíněné metody „Just in time“, kterou by se mohlo docílit snížení velikosti zásob a uvolnit tak prostředky s nimi související). Snížení doby obratu a zrychlení obratovosti by vedlo ke zvýšení aktivity podniku. Největším problémem však je po celou dobu sledovaného období, že doba obratu krátkodobých pohledávek je delší než doba obratu krátkodobých závazků. Pouze v prvních dvou letech (2005-2006) byl dosažen optimální stav, kdy doba obratu pohledávek byla kratší než doba obratu závazků. Vysoká doba obratu pohledávek, která přesahuje dobu obratu závazků i běžnou dobu splatnosti faktur, by se časem mohla stát finančním problémem společnosti. V současné době má podnik dobrou platební schopnost, dle ukazatele čistého pracovního kapitálu a likvidity, proto se v blízké době nepředpokládají žádné problémy. Důvodem neoptimálního stavu je v posledních dvou letech velmi vysoký stav pohledávek po lhůtě splatnosti (i nad 365 dní po splatnosti), ale hlavně pohledávkami vyplývajícími z poskytnutí záloh a z postoupení pohledávek ke konci sledovaného roku. Celkový stav pohledávek činil 32,4 mil. Kč ke konci roku 2008, tato částka je ovlivněna vysokými cenami vázaného použitého materiálu. Kratší doba obratu závazků podniku je zapříčiněna vlivem realizace vysokého objemu výkonové spotřeby materiálu od propojených společností, čímž se zkracuje splatnost závazků. Stejně velký objem jako závazků

z obchodních vztahů mají i závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, kde je lhůta splatnosti také velmi krátká a důležitá. Hlavně v posledních dvou letech sledovaného období dosahuje docela vysoké celkové likvidity, která obsahuje velké množství aktiv, obzvláště pohledávek, které neproduktivně váží peněžní prostředky podniku. Jednou z možností snížení velkého objemu pohledávek je řešení platební nekázně, případně neschopnosti plateb a úhrady ze strany odběratelů výrobků a služeb společností Železářny Veselí, a. s. a Železářny Hrádek, a. s. (krátkodobé pohledávky), ale také projevít snahu vyjednávat optimálnější dříve prodlouženou fakturační dobu.

5.1.3 Ukazatele zadluženosti – zhodnocení a návrhy

Společnost dosáhla v roce 2008 většího podílu vlastních zdrojů než zdrojů cizích, což vytváří stabilitu i odolnost vůči působícím vnějším vlivům v době světové krize. Celková zadluženost podniku je ukazatelem věřitelského rizika, tedy čím nižší ukazatel, tím lépe. Pro věřitele se jeví tedy společnost přijatelnou. Také dle vypočítaného odhadu vývoje ukazatele zadluženosti v následujícím roce 2009 se má hodnota dle dosazení do rovnice regrese snížit až na 31 %. Dle ukazatele Úrokového krytí lze zjistit schopnost společnosti splácet úroky, čímž se může pyšnit. Úroky lze dosaženým ziskem pokrýt více než stokrát, přičemž je uváděno jako dostačující pokrýt úroky alespoň třikrát. U krytí stálých aktiv vlastním kapitálem je zřejmé, že se podnik nachází v dobré finanční situaci a má dostatečně zabezpečenou finanční stabilitu. Je tedy zřejmé, že v budoucnosti může společnost využít realizaci cizích zdrojů (například úvěrů), které jsou mnohem levnější než vlastní kapitál. Získávání bankovních úvěrů od bank je v současnosti velmi těžké. Je zapotřebí na banky zapůsobit dobrým jménem podniku, dobrými předchozími vztahy s bankami, přijatelnými hodnotami ukazatelů finančního zdraví, solventností a platební kázní.

5.1.4 Ukazatele likvidity – zhodnocení a návrhy

Z ukazatelů likvidity je zřejmé, že je celková (běžná) likvidita zajištěna. Vykazuje rostoucí trend a poukazuje tak na pozitivní signál. V prvních dvou sledovaných letech byla schopnost včas platit své dluhy (závazky) nedostačující, jelikož byl ukazatel běžné likvidity pod hodnotou 1,5. V následujících letech však postupně vzrostl až na hodnotu 1,7 a schopnost podniku platit své závazky včas byla dostačující. Při příliš vysoké celkové likviditě by byla zbytečně snižována ziskovost podniku. Hůře na tom však je vývoj pohotovosti likvidity, který je ovlivněn vysokým stavem krátkodobých pohledávek a také velkými zásobami

materiálu. Snížením stavu krátkodobých pohledávek a také zásob, jak bylo řečeno u zhodnocení ukazatelů aktivity, by tedy vedlo ke snížení výrazného rozdílu celkové a pohotové likvidity. Velmi špatně na tom je likvidita okamžitá, která nebyla zabezpečena ani v jednom sledovaném roce. K dosažení optimálního stavu okamžité likvidity je nutné zajistit dostatečný objem krátkodobého finančního majetku, jako nejlikvidnější formy majetku. Docílit je toho možné účinnějším řešením nedostupných, zpožděných plateb faktur ze strany odběratelů přehodnocením smluv a využitím soudní cesty na vypořádání svých finančních nároků. Další možností získání finančních prostředků je odprodej nepotřebného zařízení, strojů nebo nepotřebného materiálu nebo také získáním významného finančního partnera či investora, což je ale v době krize málo pravděpodobné.

5.1.5 Ukazatele tržní hodnoty – zhodnocení a návrhy

Z důvodu neobchodování s akcemi podniku na kapitálovém trhu byly vybrány a zjišťovány pouze některé ukazatele tržní hodnoty. Účetní hodnota akcie každým rokem ve sledovaném období narůstala z důvodu růstu vlastního kapitálu podniku, zejména skokově vzrostla v roce 2008 při vkladu budov do vlastnictví firmy. Tyto hodnoty se jinak srovnávají s tržními hodnotami podniku. Čistý zisk na akcii (výnos na akcii) vykazuje finanční situaci podniku. Tento ukazatel se vyvíjel také rostoucím tempem, ale v posledním roce se prudce snížil díky citelnému snížení zisku a zvýšení počtu akcií. Jelikož se v prvních dvou letech dividendy nevyplácely a tento vytvořený nevyplacený zisk se používal ke krytí především ztrát z minulých let, promítlo se to i do ostatních ukazatelů, jako i na ukazateli dividendového krytí, který vypovídá o užití zisku k jiným účelům než je výplata dividend.

5.1.6 Ukazatele výrobní (provozní) – zhodnocení a návrhy

Na základě analýzy výroby pomocí výrobních (provozních) ukazatelů byl zjištěn spíše ustálený vývoj s velmi malými změnami v jednotlivých letech. Mzdová produktivita se pohybovala na téměř stejné slabě rostoucí hodnotě do roku 2007, ale v posledním roce se mírně snížila. Tento vývoj byl nastolen zvyšováním mezd při dosahovaném růstu přidané hodnoty. Růstu přidané hodnoty by se dalo ještě pomoci zvýšenou kvalifikací pracovníků rekvalifikačními kurzy a školeními. Pozitivní vývoj měl však rostoucí trend produktivity DHM. Hůře je na tom vývoj ukazatele opotřebovanosti DHM. Značí, že podnik v posledním roce prudce zestárl kvůli vkladu již letitých budov do základního kapitálu společnosti, které by potřebovaly zrekonstruovat a zmodernizovat. Přijatelně se vyvíjela materiálová náročnost

výnosů, ze které je zřejmá nízká materiálová a energetická náročnost na výnosy. Je také potřeba počítat do budoucna s postupnou obměnou pracovníků z důvodu jejich nynějšího produktivního až postproduktivního věku, kteří mají již získané zkušenosti za dlouhá léta praxe. Proto by se podnik měl zaměřit na vlastní výchovu, zaškolování a vzdělávání nových lidí, např. učňů a studentů blízkého strojírenského učiliště.

5.1.7 Ukazatele produktivity práce – zhodnocení a návrhy

Ukazatele produktivity práce se vyvíjejí v průběhu období velmi pozitivně, měly rostoucí trend. Produktivita práce z přidané hodnoty každým rokem vzrůstala, což vypovídá o pracovnících, jejich zkušenostech a kvalitě, kteří kladně přispívají k neustálému růstu jimi vytvořené přidané hodnoty vůči osobním nákladům na výrobu. Je tedy jasné, že takovýto znalý, zkušený a pracovitý zaměstnanec je pro společnost velkou výhodou. Průměrná mzda zaměstnanců se rok od roku zvyšovala a držela se na úrovni průměrných mezd v ČR až na poslední sledovaný rok, kdy průměrná mzda oproti republikovému průměru klesla o 1,5 tis. Kč. Což bude způsobeno udržením si a přibráním zaměstnanců v době hospodářské krize a době propouštění. Tím si firma zaslouží uznání za snahu udržení zaměstnanosti.

5.1.8 Ukazatele na bázi finančních fondů – zhodnocení a návrhy

Pomocí těchto ukazatelů na bázi finančních fondů (ČPK) se hodnotí schopnost vytvořit z vlastního hospodaření společnosti finanční přebytky využitelné k financování potřeb (pro úhradu závazků, k výplatě dividend, aj.). Ziskovost obratu těchto prostředků z tržeb se vyvíjela rostoucí tendencí znamenající příznivý vývoj. U podílu na majetku byl vývoj stejný, jen v posledním sledovaném roce byl zaznamenán pokles ukazatele z důvodu zvýšení hodnoty majetku (vklad budov). Ziskovost ČPK se ve sledovaném období snižovala spolu se zvyšováním doby obratu ČPK.

Pro zjištění jednotlivých objektivních příčin vyskytujících se nedostatků u jednotlivých ukazatelů, které se objevily při provádění metod finanční analýzy, by bylo vhodné provést mnohem hlubší a komplexnější analýzu. Je třeba upozornit také na kvalitu a objektivnost provedení finanční analýzy, která se může při vyhodnocování a navrhovaných možnostech lišit od praktického zhodnocení a znalostí interního analytika firmy, který chod a směr společnosti dobře zná.

6 Závěr

Diplomová práce je zaměřena na problematiku ekonomické stability a finančního zdraví společnosti interStroj, a. s. Rozbor ekonomické situace podniku je založen na analyzování účetních výkazů společnosti (konkrétně rozvahy a výkazu zisku a ztráty) v období let 2005 až 2008. Cílem práce bylo provedení diagnostiky podniku na základě zhodnocení finančního zdraví podniku provedením finanční analýzy, vybraných modelů hodnocení, regresní analýzy pro predikci vývoje vybraného ukazatele v dalším roce a SWOT analýzy, vedoucí k následnému zhodnocení ekonomické situace a stavu velké akciové společnosti interStroj, a. s., během čtyř let podnikání ve strojírenském odvětví.

Pro diagnostikování stavu pomocí analýzy byly použity rozborů horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty podniku, propočítány poměrové ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti rozšířené o ukazatele výrobní, tržní, ukazatele produktivity práce a ukazatele na bázi finančních fondů. Poté byla provedena analýza soustav ukazatelů tvořená pyramidovým Du Pontovým rozkladem ukazatele rentability vlastního kapitálu a propočítány bankrotní modely vypovídající o finančním zdraví či hrozícím bankrotu podniku. Následně byla provedena, pomocí rovnice regrese, predikce (předpověď) vývoje ukazatele celkové zadluženosti společnosti pro následující rok 2009 (stav celkové zadluženosti podniku slouží ke zvýšení věrohodnosti pro věřitele). Nakonec byla verbálně provedena SWOT analýza vyjadřující a hodnotící silné a slabé stránky společnosti, její příležitosti a ohrožení. Z výsledných výpočtů analýz a modelů je bylo možné zhodnotit, vyvodit závěry a možná doporučení pro zlepšení finanční situace a stability podniku, na co by se měla zaměřit, na čem stavět a zlepšovat si tak své postavení na trhu.

Společnost interStroj, a. s. má vybudovanou mnohaletou tradici na českém trhu. Její nastolená strategie ji během prvních let sledovaného období dostávala z nepříjemných let minulých, kdy se ještě v letech 2005 a 2006 zbavovala neuhrazených ztrát minulých let. K tomu přispívalo každoroční zvyšování přidané hodnoty a tvorba dostatečného zisku. Tento rozvoj pozitivních výsledků hospodaření se projevil také na vypočítaných hodnotách ukazatelů popisujících celkovou ekonomickou situaci podniku. V průběhu analyzování se však ukázaly i některé nedostatky, kterých by se měla společnost chytit a měla by se snažit je odstranit či zmírnit.

Významnou hrozbou je problém s dobou obratu krátkodobých závazků a dobou obratu krátkodobých pohledávek, kdy je doba obratu pohledávek větší než doba obratu závazků. Podnik je tak ošizen o finanční prostředky, které by mohly být během tohoto času využity na

jiné možné aktivity. Tento nedostatek spočívá v platební nekázní obchodních partnerů společnosti (odběratelů) nebo také v možných, pro společnost nevýhodných, smluvních stanoveních fakturačního období a termínech splátek za vyhověné zakázky. Také na likviditu by se mělo zaměřit. Celková likvidita podniku je sice zabezpečena, ale pohotová a hlavně okamžitá likvidita je nedostačující a společnost tak není schopná plnit okamžitě své závazky. Do budoucna je důležité se zaměřit i na postupnou obměnu pracovníků z důvodu jejich nynějšího produktivního až postproduktivního věku, kteří mají získané zkušenosti za dlouhá léta praxe. Proto by se podnik měl zaměřit na vlastní výchovu, zaškolování a vzdělávání nových lidí, např. učňů a studentů blízkého strojírenského učiliště. Vzhledem ke zhoršenému vývoji výsledků ukazatelů posledního roku sledovaného období v době světové krize, by se měl management společnosti nad tímto stavem pozastavit a snažit se o zlepšení.

Společnosti jsou výsledky zjištěné z metod finanční analýzy ukazatelem pro zlepšování a další práci v budoucnosti. Vyvozují se z nich silné stránky, ve kterých by měl podnik pokračovat a zdokonalovat je, ale také stránky slabé, které je potřeba eliminovat a společnost se tak mohla dále pozitivně rozvíjet.

Postavení společnosti na dnešním domácím, evropském a světovém trhu, které je silně ovlivněno hospodářskou krizí, je nastolením možností a dovedností managementu podniku. Jak se s tím podnik vypořádá, to bude záviset na zkušenostech, kvalitě a aktivitě managementu společnosti, aby dokázal udržovat stávající a získávat další odběratele. Je nutné si také udržet důvěru bank a jiných finančních institucí pro možné budoucí realizace náročnějších finančních projektů. Získané zakázky jsou pracovní příležitostí pro zaměstnance, kteří jsou zdrojem tvorby přidané hodnoty pro společnost, čímž přispívají ke stabilitě a existenci podniku do budoucna.

Seznam použité literatury

1. GRUBLOVÁ, E. a kol. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2004. 438 s. ISBN 80-86122-75-1.
2. GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
3. HINDLS, R.; HOLMAN, R.; HRONOVÁ, S. a kol. *Ekonomický slovník*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 519 s. ISBN 80-7179-819-3.
4. KAŠÍK, J.; MICHALKO, M. a kol. *Podniková diagnostika*. 1. vyd. Ostrava: Tandem, 1998. 344 s. ISBN 80-902167-4-9.
5. KISLINGEROVÁ, E. a kol. *Manažerské finance*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.
6. KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
7. LUDVÍK, L.; MACUROVÁ, P.; POCZATKOVÁ, B. *Rozvoj podnikání A*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2008. 145 s. ISBN 978-80-248-1689-0.
8. LUDVÍK, L. *Rozvoj mikroregionálního podnikatelského prostředí*. 1. vyd. Jilešovice: MAJ, 2000. 124 s. ISBN 80-86458-03-2.
9. MIKOLÁŠ, Z.; FOLVARČNÁ, A. *Malá a střední firma*. 1. vyd. Jilešovice: MAJ, 2000. 64 s. ISBN 80-86458-02-4.
10. MIKOLÁŠ, Z. a kol. *Podnikání & synergie*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2002. 85 s. ISBN 80-7329-025-1.
11. MRKVIČKA, J.; KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
12. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza – Metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. akt. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
13. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
14. VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
15. VEBER, J.; SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 304 s. ISBN 80-247-1069-2.

Právní předpisy

16. *Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském zákoně, Živnostenský zákon.*

17. *Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník.*

Interní materiály

18. Brožury a prospekty společnosti interStroj, a.s.

19. Výroční zpráva společnosti interStroj, a.s. roku 2005.

20. Výroční zpráva společnosti interStroj, a.s. roku 2006.

21. Výroční zpráva společnosti interStroj, a.s. roku 2007.

22. Výroční zpráva společnosti interStroj, a.s. roku 2008.

Internetové zdroje

23. <<http://homel.vsb.cz/~dor028/Regrese.pdf>>

24. <<http://www.interstroj.com>>

Seznam zkratek

A	aktiva celkem	T	tržby
CF	cash flow (peněžní tok)	tab.	tabulka
CK	cizí kapitál	tis.	tisíc
ČPK	čistý pracovní kapitál	Ú	úroky
ČR	Česká republika	VK	vlastní kapitál
DHM	dlouhodobý hmotný majetek	VZZ	výkaz zisku a ztráty
dl.	dlouhodobý	Zc	zůstatková cena
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek		
EAT	čistý zisk		
EBIT	zisk před zdaněním a úroky		
EBT	zisk před zdaněním		
EVA	ekonomická přidaná hodnota		
fin.	finanční		
K	kapitál celkem		
kr.	krátkodobé		
KZ	krátkodobé závazky		
mil.	milion(ů)		
OA	oběžná aktiva		
obr.	obrázek		
Pc	pořizovací cena		
PE	peněžní ekvivalenty		
PP	peněžní prostředky		
pohl.	pohledávky		
prov.	provozní		
SA	stálá aktiva		
Sb.	sbírka zákonů		
s.	strana		

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30. dubna 2010

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Hutník 1464, Veselí nad Moravou, 698 01.

Přílohy

Příloha č. 1 – Du Pont diagram.

Příloha č. 2 – Organizační struktura interStroj, a. s.

Příloha č. 3 – Rozvaha společnosti interStroj, a. s.

Příloha č. 4 – Horizontální analýza rozvahy interStroj, a. s.

Příloha č. 5 – Vertikální analýza rozvahy interStroj, a. s.

Příloha č. 6 – Výkaz zisku a ztráty společnosti interStroj, a. s.

Příloha č. 7 – Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty interStroj, a. s.

Příloha č. 8 – Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty interStroj, a. s.

Příloha č. 9 – Grafické znázornění ukazatelů aktivity.

Příloha č. 10 – Grafické znázornění ukazatelů tržní hodnoty.

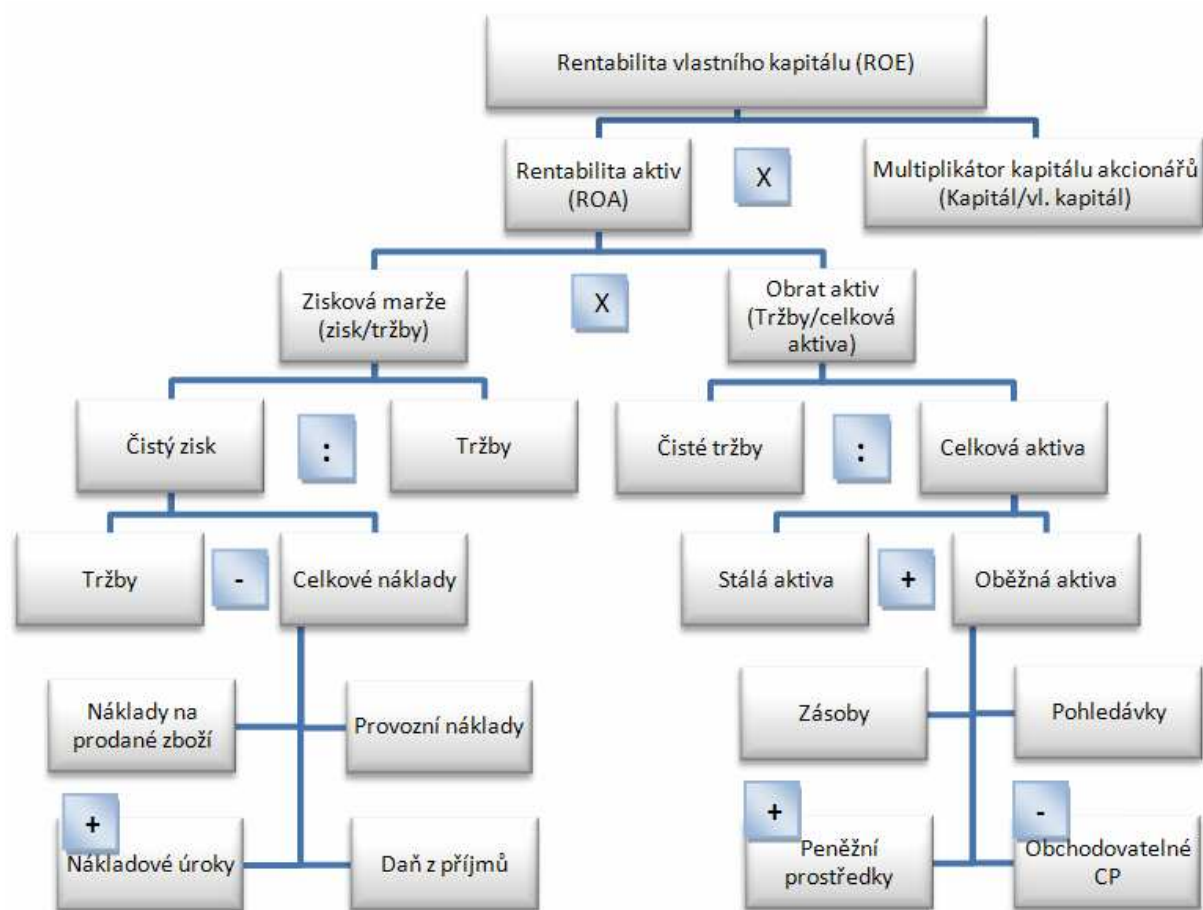
Příloha č. 11 – Grafické znázornění ukazatelů produktivity práce.

Příloha č. 12 – Grafické znázornění ukazatelů na bázi finančních fondů.

Příloha č. 13 – Vývoj bankrotních modelů v letech 2005-2008.

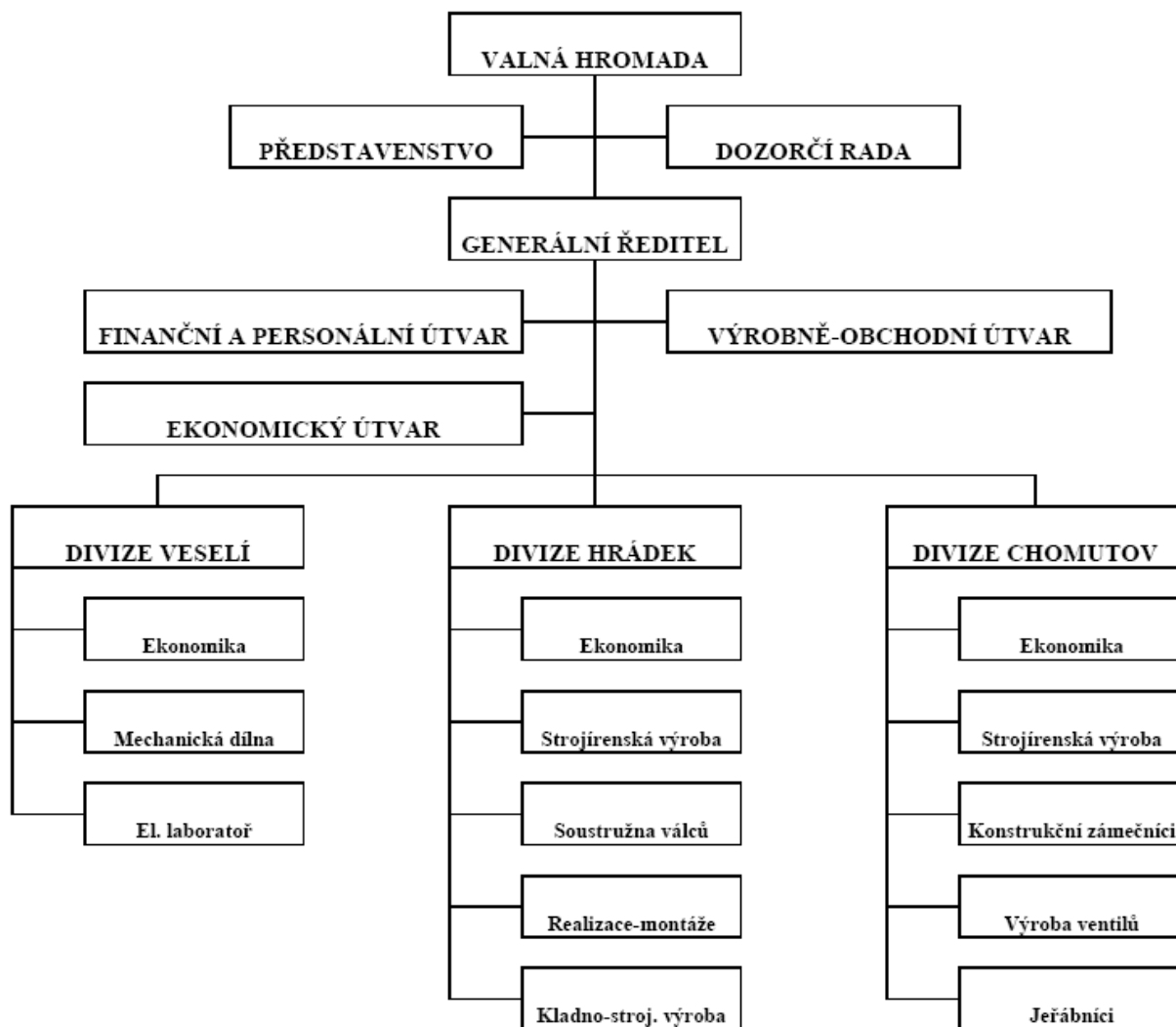
Příloha č. 14 – SWOT analýza společnosti interStroj, a. s.

Příloha č. 1 - Du Pont diagram

Zdroj: [13, s. 83].

Příloha č. 2 - Organizační struktura interStroj, a.s.

Zdroj: vlastní zpracování dle interní dokumentace firmy interStroj, a.s.

Příloha č. 3 – Rozvaha společnosti interStroj, a. s.

R O Z V A H A v plném rozsahu (tis. Kč)

interStroj, a. s.		2008	2007	2006	2005
	AKTIVA CELKEM	167 326	122 818	87 763	79 923
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ VLASTNÍ KAPITÁL				
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	62 137	12 398	17 359	18 322
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	136	136	200	0
1.	Zřizovací výdaje				
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje				
3.	Software				
4.	Ocenitelná práva				
5.	Goodwill				
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek				
7.	Nedokončený dlouh. nehmotný majetek	68	68		
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	68	68	200	
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	62 001	12 262	17 159	18 322
1.	Pozemky	1 505	154	154	154
2.	Stavby	54 331			
3.	Samostatné movité věci a soubory mov. věcí	3 522	9 309	11 706	14 865
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů				
5.	Základní stádo a tažná zvířata				
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	2 643	2 717	2 722	2 794
7.	Nedokončený dl. hmotný majetek		82	2 509	509
8.	Poskytnuté zálohy na DHM			68	
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku				
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách				
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem				
3.	Ostatní dlouhodobé CP a podíly				
4.	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem				
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek				
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek				
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	104 490	109 617	69 376	61 003
C.I.	Zásoby	34 832	34 096	33 265	36 520
1.	Materiál	15 611	13 186	11 478	13 857
2.	Nedokončená výroba a polotovary	14 810	16 448	18 858	19 653
3.	Výrobky	2 816	4 462	2 929	3 010
4.	Zvířata				
5.	Zboží	1 595			
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby				
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	15 405	50	50	0
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	50	50	50	
2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	15 355			
3.	Pohledávky za úč. jednotkami pod podstatným vlivem				
4.	Pohl. za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení				
5.	Dohadné účty aktivní				

6.	Jiné pohledávky				
7.	Odložená daňová pohledávka				
C.III.	Krátkodobé pohledávky	53 253	74 748	34 704	23 565
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	50 957	74 660	34 603	23 370
2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami				
3.	Pohledávky za úč. jednotkami pod podstatným vlivem				
4.	Pohl. za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení				
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
6.	Stát - daňové pohledávky				
7.	Ostatní poskytnuté zálohy	2 296	47	49	146
8.	Dohadné účty aktivní				
9.	Jiné pohledávky		41	52	49
C.IV.	Finanční majetek	1 000	723	1 357	918
1.	Peníze	292	431	1 274	590
2.	Účty v bankách	708	292	83	328
3.	Krátkodobý finanční majetek				
4.	Pořizovaný krátkodobý majetek				
D.	OSTATNÍ AKTIVA - přechodné účty aktiv	699	803	1 028	598
D.I.	Časové rozlišení	699	803	1 028	598
1.	Náklady příštích období	558	634	194	
2.	Komplexní náklady příštích období				
3.	Příjmy příštích období	141	169	834	598

interStroj, a. s.		2008	2007	2006	2005
	PASIVA CELKEM	167 326	122 818	87 763	79 923
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	86 146	39 921	21 921	8 980
A.I.	Základní kapitál	70 229	14 500	14 500	14 500
1.	Základní kapitál	70 229	14 500	14 500	14 500
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)				
3.	Změny vlastního kapitálu				
A.II.	Kapitálové fondy	0	0	0	0
1.	Emisní ážio				
2.	Ostatní kapitálové fondy				
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků				
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách				
A.III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	2 471	1 436	788	658
1.	Zákonný rezervní fond	2 460	1 410	754	445
2.	Statutární a ostatní fondy	11	26	34	213
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	3 156	2 977	-6 487	-12 345
1.	Nerozdělený zisk minulých let	3 156	2 977		
2.	Neuhrazená ztráta minulých let			-6 487	-12 345
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	10 290	21 008	13 120	6 167
B.	CIZÍ ZDROJE	80 948	82 806	65 842	70 938
B.I.	Rezervy	9 360	14 820	9 350	4 400
1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	7 000	5 000	3 000	1 000
2.	Rezerva na důchody a podobné závazky				
3.	Rezerva na daň z příjmů	2 360	9 820	6 350	3 400
4.	Ostatní rezervy				
B.II.	Dlouhodobé závazky	10 191	1 429	2 030	5 281
1.	Závazky z obchodních vztahů				
2.	Závazky k ovládaným a řízenými osobami				
3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem				
4.	Závazky ke společ., členům družstva a k účastníkům sdružení				
5.	Přijaté zálohy				

6.	Vydané dluhopisy				
7.	Směnky k úhradě				
8.	Dohadné účty pasivní				
9.	Jiné závazky				4 500
10.	Odložený daňový závazek	10 191	1 429	2 030	781
B.III.	Krátkodobé závazky	61 397	66 557	54 462	61 257
1.	Závazky z obchodních vztahů	20 798	34 795	23 808	23 685
2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	2 210	2 910		
3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem				
4.	Závazky ke společ., členům družstva a k účastníkům sdružení				
5.	Závazky k zaměstnancům	4 093	4 228	2 968	3 016
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	20 245	16 731	19 175	21 942
7.	Stát - daňové závazky a dotace	8 617	3 341	3 359	7 035
8.	Přijaté zálohy	2 544	1 552	1 767	2 361
9.	Vydané dluhopisy				
10.	Dohadné účty pasivní	26	569	174	
11.	Jiné závazky	2 864	2 431	3 211	3 218
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
1.	Bankovní úvěry dlouhodobé				
2.	Krátkodobé bankovní úvěry				
3.	Krátkodobé finanční výpomoci				
C.	OSTATNÍ PASIVA - přechodné účty pasiv	232	91	0	5
C.I.	Časové rozlišení	232	91	0	5
1.	Výdaje příštích období	232	91	0	5
2.	Výnosy příštích období				

Zdroj: vlastní zpracování rozvah společnosti interStroj, a. s.

DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE	2008	2007	2006	2005
Počet akcií v ks	202	145	145	145
Přepočtený počet pracovníků	303	296	262	280
Výplata dividend v tis. Kč	10 000	3 000	0	0
DHM v Pc v tis. Kč	85 721	40 446	43 688	41 709
DHM v Zc v tis. Kč	62 001	12 262	17 159	18 322
Výnosy (bez mimořádných) v tis. Kč	315 812	320 289	219 224	180 044
Náklady v tis. Kč	300 834	290 066	198 431	170 303

Zdroj: výroční zprávy společnosti interStroj, a. s.

Příloha č. 4 – Horizontální analýza rozvahy interStroj, a. s.

Horizontální analýza zkrácené rozvahy	2005	2006	2007	2008
PASIVA CELKEM	79 923	87 763	122 818	167 326
VLASTNÍ KAPITÁL	8 980	21 921	39 921	86 146
Základní kapitál	14 500	14 500	14 500	70 229
VHBÚO (+/-)	6 167	13 120	21 008	10 290
CIZÍ ZDROJE	70 938	65 842	82 806	80 948
Rezervy	4 400	9 350	14 820	9 360
Dlouhodobé závazky	5 281	2 030	1 429	10 191
Krátkodobé závazky	61 257	54 462	66 557	61 397
Časové rozlišení	5	0	91	232
	2005	2006	2007	2008
Celková aktiva	79 923	87 763	122 818	167 326
Dlouhodobý majetek	18 322	17 359	12 398	62 137
DNM	0	200	136	136
DHM	18 322	17 159	12 262	62 001
Oběžná aktiva	61 003	69 376	109 617	104 490
Zásoby	36 520	33 265	34 096	34 832
Dlouhodobé pohledávky	0	50	50	15 405
Krátkodobé pohledávky	23 565	34 704	74 748	53 253
Finanční majetek	918	1 357	723	1 000
Časové rozlišení	598	1 028	803	699

Zdroj: vlastní zpracování interních rozvah společnosti.

Příloha č. 5 – Vertikální analýza rozvahy interStroj, a. s.

Vertikální analýza zkrácené rozvahy	2005	2006	2007	2008
Celková aktiva	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Dlouhodobý majetek	22,92%	19,78%	10,09%	37,14%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00%	0,23%	0,11%	0,08%
Dlouhodobý hmotný majetek	22,92%	19,55%	9,98%	37,05%
Oběžná aktiva	76,33%	79,05%	89,25%	62,45%
Zásoby	45,69%	37,90%	27,76%	20,82%
Dlouhodobé pohledávky	0,00%	0,06%	0,04%	9,21%
Krátkodobé pohledávky	29,48%	39,54%	60,86%	31,83%
Finanční majetek	1,15%	1,55%	0,59%	0,60%
Časové rozlišení	0,75%	1,17%	0,65%	0,42%
Celkové pasiva	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlastní kapitál	11,24%	24,98%	32,50%	51,48%
Základní kapitál	18,14%	16,52%	11,81%	41,97%
Kapitálové fondy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	0,82%	0,90%	1,17%	1,48%
Hospodářský výsledek minulých let	-15,45%	-7,39%	2,42%	1,89%
Výsledek hospodaření běžného úč. období	7,72%	14,95%	17,10%	6,15%
Cizí zdroje	88,76%	75,02%	67,42%	48,38%
Rezervy	5,51%	10,65%	12,07%	5,59%
Dlouhodobé závazky	6,61%	2,31%	1,16%	6,09%
Krátkodobé závazky	76,65%	62,06%	54,19%	36,69%
Bankovní úvěry a výpomoci	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Časové rozlišení	0,01%	0,00%	0,07%	0,14%

Zdroj: vlastní zpracování interních rozvah společnosti.

Příloha č. 6 – Výkaz zisku a ztráty společnosti interStroj, a. s.

Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)	2005	2006	2007	2008
Tržby za prodej zboží	0	0	0	401
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	305
OBCHODNÍ MARŽE	0	0	0	96
Výkony	176 723	202 777	292 283	262 518
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	175 897	198 135	285 704	260 724
Změna stavu zásob vlastní výroby	-1 832	-784	-763	-3 096
Aktivace	2 658	5 426	7 342	4 890
Výkonová spotřeba	81 301	96 126	152 368	118 985
Spotřeba materiálu a energie	63 477	70 871	93 298	76 785
Služby	17 824	25 255	59 070	42 200
PŘIDANÁ HODNOTA	95 422	106 651	139 915	143 629
Osobní náklady	78 299	83 615	104 827	116 137
Mzdové náklady	55 508	59 490	74 882	83 313
Odměny členům orgánů spol. a družstva	2 880	2 880	2 880	2 880
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	19 124	20 546	25 838	28 331
Sociální náklady	787	699	1 227	1 613
Daně a poplatky	117	155	142	154
Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	2 729	3 307	2 665	6 003
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	2 042	6 783	9 529	3 225
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	130	254	587	
Tržby z prodeje materiálu	1 912	6 529	8 942	3 225
Zůstatková cena prod. dl. majetku a materiálu	1 838	5 392	5 812	4 759
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku		20	153	
Prodaný materiál	1 838	5 372	5 659	4 759
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	348	2 816	2 157	1 265
Ostatní provozní výnosy	1 236	9 605	17 915	49 149
Ostatní provozní náklady	4 912	6 157	21 207	52 241
Převod provozních výnosů				
Převod provozních nákladů				
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	10 457	21 597	30 549	15 444

Tržby z prodeje cenných papírů a podílů				
Prodané cenné papíry a podíly				
Výnosy z dl. finančního majetku	0	0	0	0
Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem				
Výnosy z ostatních dl. CP a podílů				
Výnosy z ostatního dl. finančního majetku				
Výnosy z krátkodobého finančního majetku				
Náklady z finančního majetku				
Výnosy z přecenění CP a derivátů				
Náklady z přecenění CP derivátů				
Změna stavu rezerv a opr. položek ve finanční oblasti				
Výnosové úroky			5	5
Nákladové úroky	13	107	123	139
Ostatní finanční výnosy	43	59	557	514
Ostatní finanční náklady	746	756	765	846
Převod finančních výnosů				
Převod finančních nákladů				
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-716	-804	-326	-466
Daň z příjmů za běžnou činnost	3 574	7 673	9 215	4 688
splatná	2 939	6 424	9 815	5 706
odložená	635	1 249	-600	-1 018
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	6 167	13 120	21 008	10 290
Mimořádné výnosy				
Mimořádné náklady				
Daň z příjmů z mimořádné činnosti				
splatná				
odložená				
MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0	0	0	0
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům				
Výsledek hospodaření za účetní období	6 167	13 120	21 008	10 290
Výsledek hospodaření před zdaněním	9 741	20 793	30 223	14 978

Zdroj: vlastní zpracování interních VZZ společnosti.

Příloha č. 7 – Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty interStroj, a. s.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát interStroj, a. s.	Absolutní změna dle vzorce č. (1) (tis. Kč)			Procentní změna dle vzorce č. (2) (%)		
	2006-2005	2007-2006	2008-2007	2006/2005	2007/2006	2008/2007
Tržby za prodej zboží	0	0	401			
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	305			
OBCHODNÍ MARŽE	0	0	96			
Výkony	26 054	89 506	-29 765	14,7%	44,1%	-10,2%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	22 238	87 569	-24 980	12,6%	44,2%	-8,7%
Změna stavu zásob vlastní výroby	1 048	21	-2 333	-57,2%	-2,7%	305,8%
Aktivace	2 768	1 916	-2 452	104,1%	35,3%	-33,4%
Výkonová spotřeba	14 825	56 242	-33 383	18,2%	58,5%	-21,9%
Spotřeba materiálu a energie	7 394	22 427	-16 513	11,6%	31,6%	-17,7%
Služby	7 431	33 815	-16 870	41,7%	133,9%	-28,6%
PŘIDANÁ HODNOTA	11 229	33 264	3 714	11,8%	31,2%	2,7%
Osobní náklady	5 316	21 212	11 310	6,8%	25,4%	10,8%
Mzdové náklady	3 982	15 392	8 431	7,2%	25,9%	11,3%
Odměny členům orgánů spol. a družstva	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 422	5 292	2 493	7,4%	25,8%	9,6%
Sociální náklady	-88	528	386	-11,2%	75,5%	31,5%
Daně a poplatky	38	-13	12	32,5%	-8,4%	8,5%
Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	578	-642	3 338	21,2%	-19,4%	125,3%
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	4 741	2 746	-6 304	232,2%	40,5%	-66,2%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	124	333	-587	95,4%	131,1%	-100,0%
Tržby z prodeje materiálu	4 617	2 413	-5 717	241,5%	37,0%	-63,9%
Zůstatková cena prod. dl. majetku a materiálu	3 554	420	-1 053	193,4%	7,8%	-18,1%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	20	133	-153		665,0%	-100,0%
Prodaný materiál	3 534	287	-900	192,3%	5,3%	-15,9%
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní	2 468	-659	-892	709,2%	-23,4%	-41,4%
oblasti a komplexních nákladů příštích období	0	0	0			
Ostatní provozní výnosy	8 369	8 310	31 234	677,1%	86,5%	174,3%
Ostatní provozní náklady	1 245	15 050	31 034	25,3%	244,4%	146,3%
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	11 140	8 952	-15 105	106,5%	41,5%	-49,4%
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0			
Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0			
Výnosy z dl. finančního majetku	0	0	0			
Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních	0	0	0			
jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0			

Výnosy z ostatních dl. CP a podílů	0	0	0			
Výnosy z ostatního dl. finančního majetku	0	0	0			
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0			
Náklady z finančního majetku	0	0	0			
Výnosy z přecenění CP a derivátů	0	0	0			
Náklady z přecenění CP derivátů	0	0	0			
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0			
Výnosové úroky	0	5	0			0,0%
Nákladové úroky	94	16	16	723,1%	15,0%	13,0%
Ostatní finanční výnosy	16	498	-43	37,2%	844,1%	-7,7%
Ostatní finanční náklady	10	9	81	1,3%	1,2%	10,6%
Převod finančních výnosů	0	0	0			
Převod finančních nákladů	0	0	0			
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-88	478	-140	12,3%	-59,5%	42,9%
Daň z příjmů za běžnou činnost	4 099	1 542	-4 527	114,7%	20,1%	-49,1%
splatná	3 485	3 391	-4 109	118,6%	52,8%	-41,9%
odložená	614	-1 849	-418	96,7%	-148,0%	69,7%
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	6 953	7 888	-10 718	112,7%	60,1%	-51,0%
Mimořádné výnosy	0	0	0			
Mimořádné náklady	0	0	0			
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0			
MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0	0	0			
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0			
Výsledek hospodaření za účetní období	6 953	7 888	-10 718	112,7%	60,1%	-51,0%
Výsledek hospodaření před zdaněním	11 052	9 430	-15 245	113,5%	45,4%	-50,4%

Zdroj: vlastní zpracování údajů VZZ společnosti interStroj, a. s.

Příloha č. 8 – Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty interStroj, a. s.

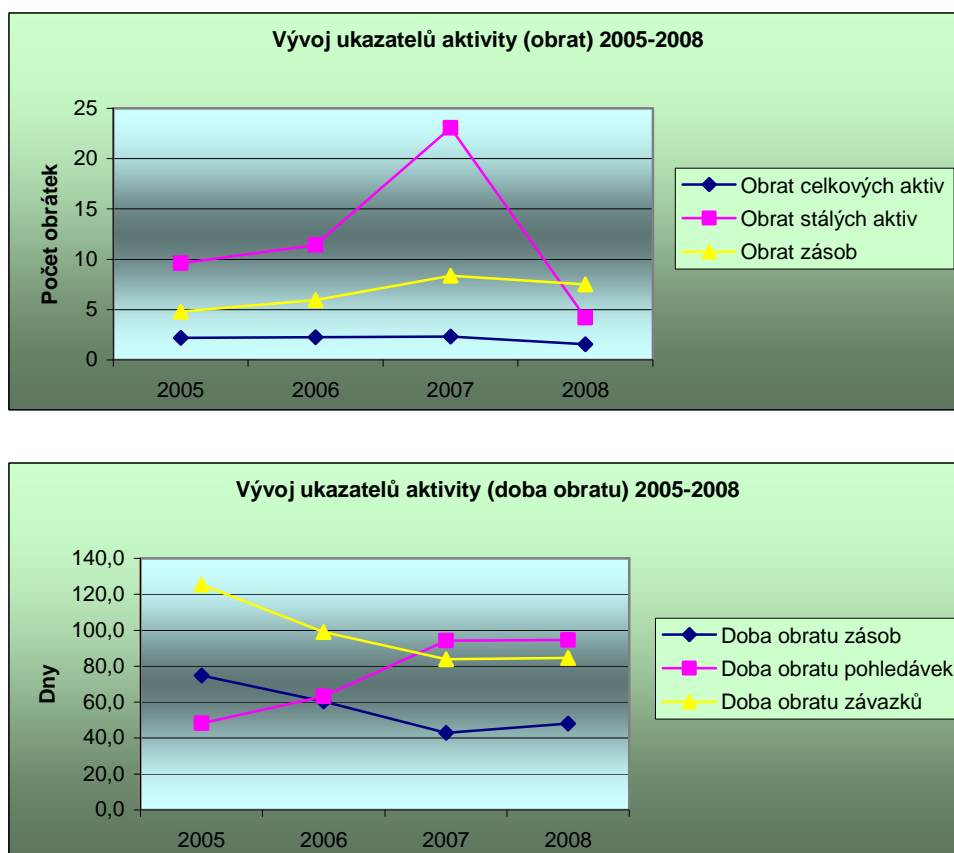
Vertikální analýza VZZ	2005	2006	2007	2008
Tržby za prodej zboží	0%	0%	0%	0%
Náklady vynaložené na prodané zboží	0%	0%	0%	0%
OBCHODNÍ MARŽE	0%	0%	0%	0%
Výkony	100%	102%	102%	101%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	100%	100%	100%	100%
Změna stavu zásob vlastní výroby	-1%	0%	0%	-1%
Aktivace	2%	3%	3%	2%
Výkonová spotřeba	46%	49%	53%	46%
Spotřeba materiálu a energie	36%	36%	33%	29%
Služby	10%	13%	21%	16%
PŘIDANÁ HODNOTA	54%	54%	49%	55%
Osobní náklady	45%	42%	37%	44%
Mzdové náklady	32%	30%	26%	32%
Odměny členům orgánů spol. a družstva	2%	1%	1%	1%
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	11%	10%	9%	11%
Sociální náklady	0%	0%	0%	1%
Daně a poplatky	0%	0%	0%	0%
Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	2%	2%	1%	2%
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	1%	3%	3%	1%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0%	0%	0%	0%
Tržby z prodeje materiálu	1%	3%	3%	1%
Zůstatková cena prodaného dl. majetku a materiálu	1%	3%	2%	2%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	0%	0%	0%	0%
Prodaný materiál	1%	3%	2%	2%
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	0%	1%	1%	0%
Ostatní provozní výnosy	0%	0%	0%	0%
Ostatní provozní náklady	1%	5%	6%	19%
Převod provozních výnosů	3%	3%	7%	20%
Převod provozních nákladů	0%	0%	0%	0%
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	6%	11%	11%	6%
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0%	0%	0%	0%
Prodané cenné papíry a podíly	0%	0%	0%	0%
Výnosy z dl. finančního majetku	0%	0%	0%	0%
Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0%	0%	0%	0%
Výnosy z ostatních dl. CP a podílů	0%	0%	0%	0%
Výnosy z ostatního dl. finančního majetku	0%	0%	0%	0%
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0%	0%	0%	0%
Náklady z finančního majetku	0%	0%	0%	0%
Výnosy z přecenění CP a derivátů	0%	0%	0%	0%
Náklady z přecenění CP derivátů	0%	0%	0%	0%
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0%	0%	0%	0%
Výnosové úroky	0%	0%	0%	0%

Nákladové úroky	0%	0%	0%	0%
Ostatní finanční výnosy	0%	0%	0%	0%
Ostatní finanční náklady	0%	0%	0%	0%
Převod finančních výnosů	0%	0%	0%	0%
Převod finančních nákladů	0%	0%	0%	0%
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0%	0%	0%	0%
Daň z příjmů za běžnou činnost	2%	4%	3%	2%
splatná	2%	3%	3%	2%
odložená	0%	1%	0%	0%
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	4%	7%	7%	4%
Mimořádné výnosy	0%	0%	0%	0%
Mimořádné náklady	0%	0%	0%	0%
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0%	0%	0%	0%
splatná	0%	0%	0%	0%
odložená	0%	0%	0%	0%
MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0%	0%	0%	0%
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0%	0%	0%	0%
Výsledek hospodaření za účetní období	4%	7%	7%	4%
Výsledek hospodaření před zdaněním	6%	10%	11%	6%

Zdroj: vlastní zpracování údajů VZZ společnosti interStroj, a. s.

Příloha č. 9 – Grafické znázornění ukazatelů aktivity

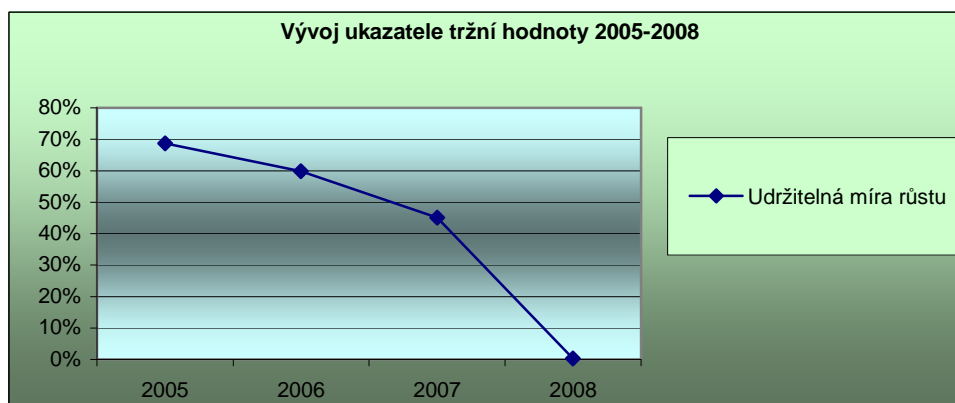
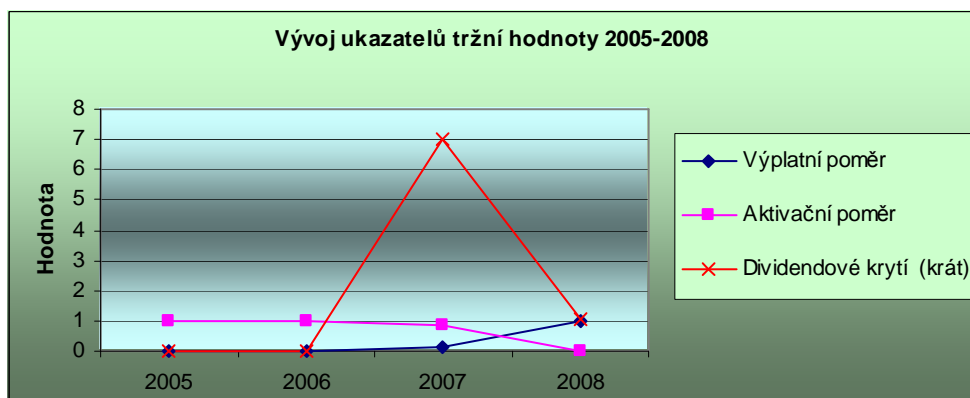
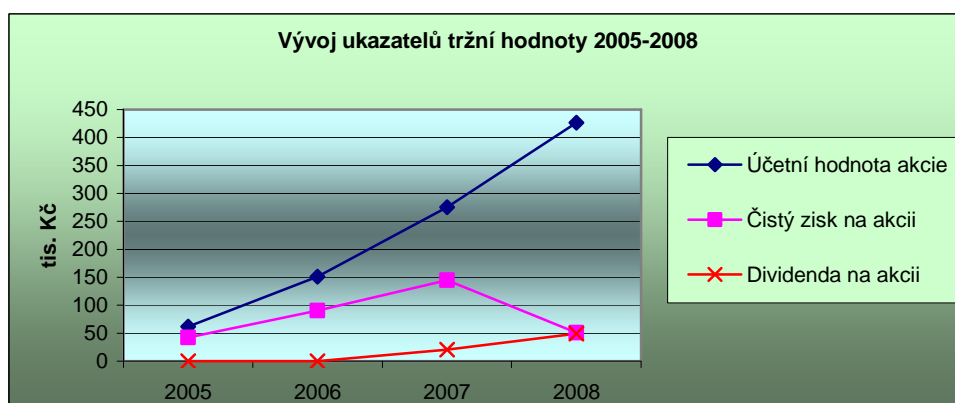
Obr. 4.2.1 Vývoj ukazatelů aktivity 2005-2008

Zdroj: vlastní zpracování vybraných ukazatelů dle Tab. 4.2.

Příloha č. 10 – Grafické znázornění vývoje ukazatelů tržní hodnoty

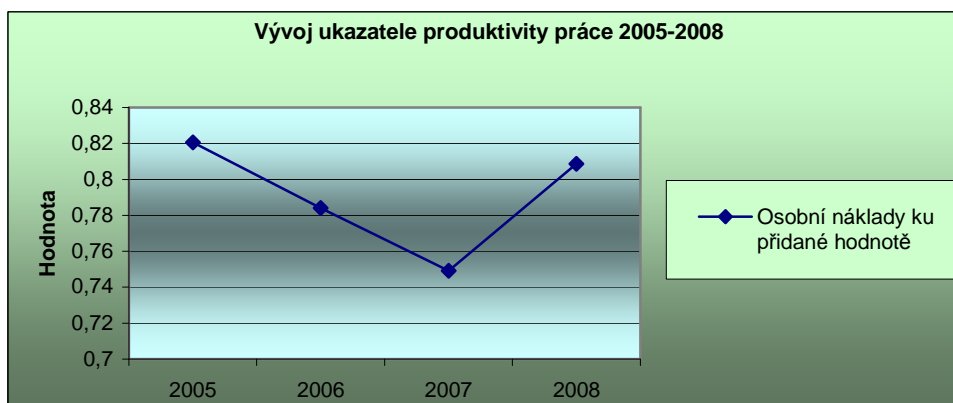
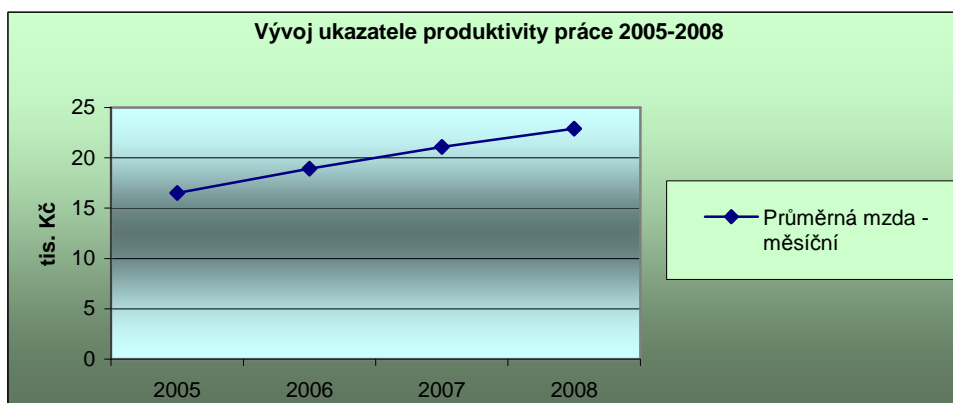
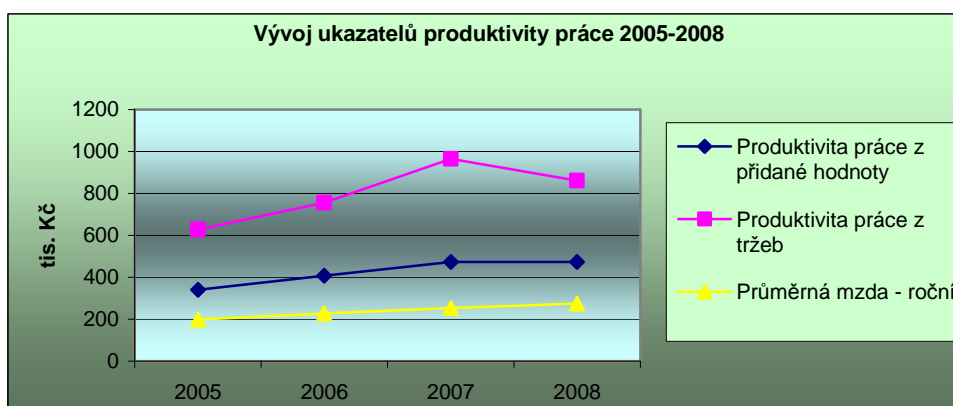
Obr. 4.2.2 Vývoj ukazatelů tržní hodnoty 2005-2008

Zdroj: vlastní zpracování vybraných ukazatelů dle Tab. 4.5.

Příloha č. 11 – Vývoj ukazatelů produktivity práce

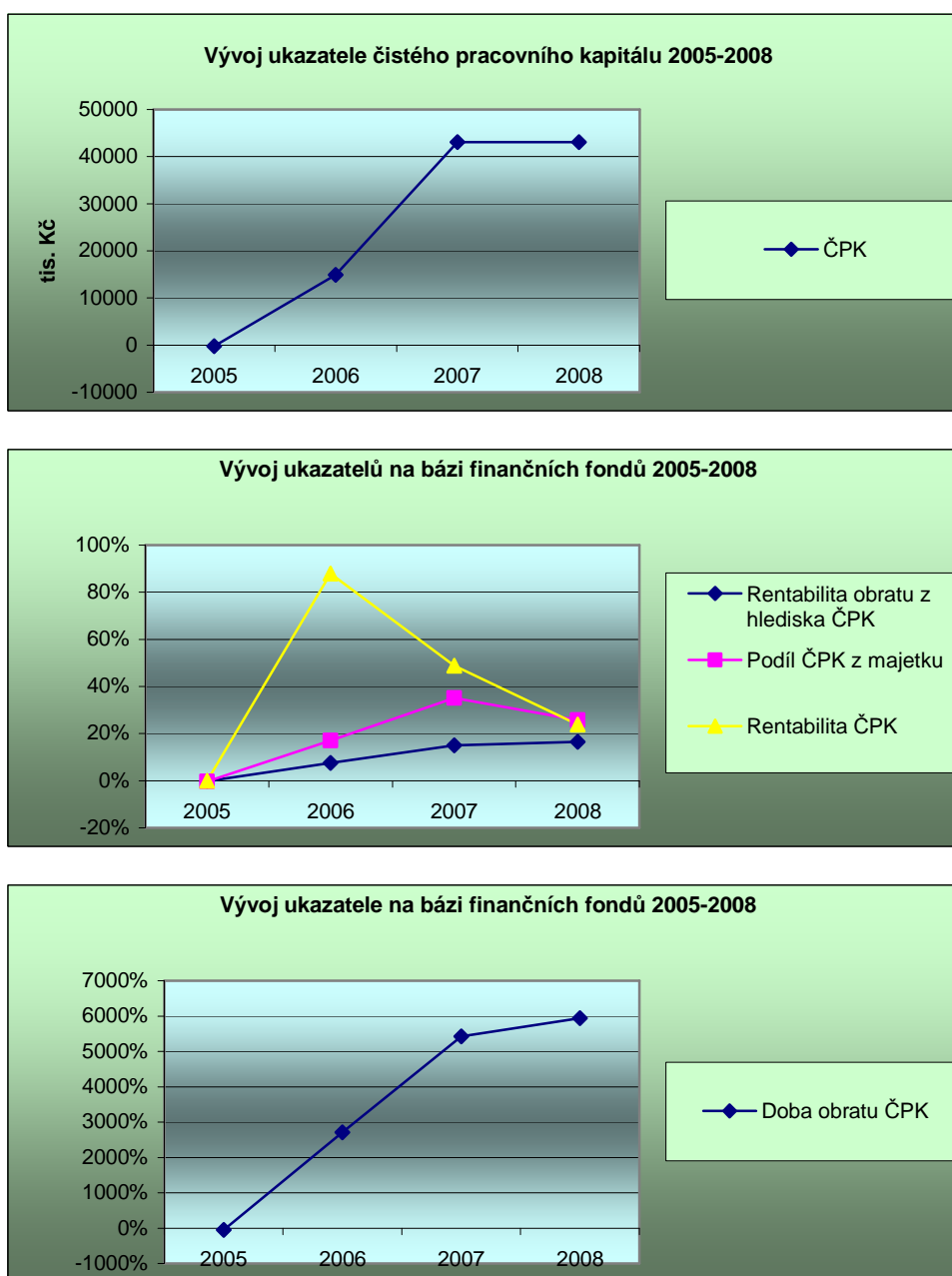
Obr. 4.2.3 Vývoj ukazatelů produktivity práce 2005-2008

Zdroj: vlastní zpracování vybraných ukazatelů dle Tab. 4.7.

Příloha č. 12 – Vývoj ukazatelů na bázi finančních fondů

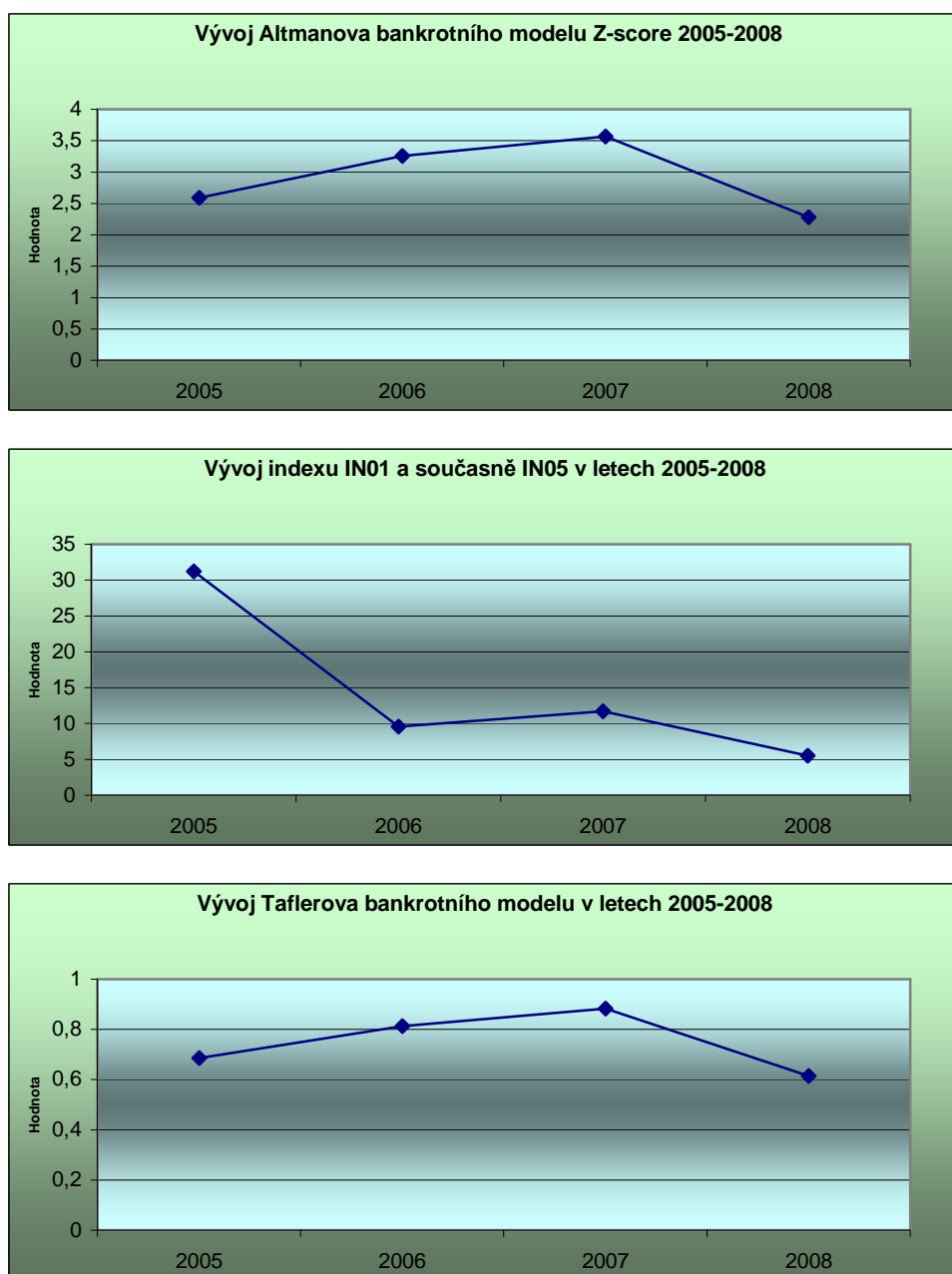
Obr. 4.2.4 Vývoj ukazatelů na bázi finančních fondů 2005-2008

Zdroj: vlastní zpracování vybraných ukazatelů dle Tab. 4.8.

Příloha č. 13 – Vývoj bankrotních modelů v letech 2005-2008

Obr. 4.4.1 Vývoj bankrotních modelů pro interStroj, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování vybraných ukazatelů dle Tab. 4.9 až 4.12.

Příloha č. 14 - SWOT analýza společnosti interStroj, a. s.

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none">• mnohaleté zkušenosti kvalifikovaných výrobních i technicko-hospodářských zaměstnanců,• mnohaletá tradice výroby,• dobré jméno a obchodní vztahy u nás i v zahraničí,• kvalita výrobků a služeb (hrádecká ocel, důraz na kvalitu – certifikace),• poskytování komplexnějších služeb,• výhodná poloha společnosti,• optimální zadluženost,• dobrá produktivita práce,• dosahování vysoké přidané hodnoty,• velkorozměrná kusová výroba dílů,• vysoká hodnota čistého pracovního kapitálu,• orientace na energetický průmysl (výstavba fotovoltaické elektrárny) a poskytování služeb pro její výstavbu.	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none">• silná konkurence světového trhu,• nadměrná váha zásob a tím výrazné ovlivnění pohotové likvidity,• pomalá obratovost aktiv,• negativní trend růstu vázanosti zásob na výnosy,• kratší doba splatnosti závazků než pohledávek,• zastaralé výrobní stroje a zařízení,• chybí technický vývoj a výzkum.
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• výroba ocelových součástí kolosálních strojů a staveb v době rozvoje techniky,• využívání zdrojů EU na projekty,• zaučení kovoobrábění žáků blízkého strojírenského učiliště,• rozšíření zahraničního obchodu.	<p>Ohrožení:</p> <ul style="list-style-type: none">• důvěryhodnost pro věřitele,• pronikání čínské produkce,• světová hospodářská krize,• narušení obchodování s Ruskem kvůli americkým vojenským aktivitám v ČR.

Zdroj: vlastní schématické znázornění.